

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРОЕКТУВАННЯ МІСТ
«ДІПРОМІСТО»

КОМСОМОЛЬСЬК ПРАВИЛА ЗАБУДОВИ МІСТА

ТОМ 1

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН (КОРИГУВАННЯ)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Договір №1304-01-11-2003
Від 19 червня 2003 р.

Директор, д. арх

Ю. Білоконь

Начальник АПУ

В. Токар

Начальник АПІ-3

В. Ісаков

ГАП

Г. Айлікова

Київ – 2005 р.

Склад проекту

№ п/п	Найменування матеріалів	На чому виконані	Кількість примірників	Масштаб	Інвентарний №
1	2	3	4	5	6
I Графічні матеріали					
1	Опорний план	Папір ламінований Папір	1	1:5 000	022334
2	Основне креслення	Папір ламінований Папір	1	1:5 000	022335
3	Схема розташування міста в системі розселення	Папір ламінований Папір	1	1:25 000	022336
4	Схема планувальних обмежень	Папір ламінований Папір	1	1:5 000	022337
5	Схема інженерної підготовки та території	Папір ламінований Папір	1 2	1:10 000	022338
6	Схема транспорту	Папір ламінований Папір	1 2	1:10 000	022339
7	Схема водопостачання	Папір ламінований Папір	1 2	1:10 000	022340
8	Схема енергопостачання	Папір ламінований Папір	1 2	1:10 000	022341
9	Схема перспективного розвитку міста (модель)	Папір ламінований	1	1:10 000	022342
II Текстові матеріали					
1	Пояснювальна записка	Книга	3		022343

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ПОЛОЖЕННЯ МІСТА В СИСТЕМІ РОЗСЕЛЕННЯ	8
2. ПРИРОДНІ УМОВИ ТА ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ	8
2.1. ПРИРОДНІ УМОВИ ТА РЕСУРСИ.....	8
2.2. ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ.....	12
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ МІСТА	20
3.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ МІСТА	20
3.2 НАСЕЛЕННЯ.....	24
3.3. ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ.....	26
3.4. ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС МІСТА	28
3.4.1. Промисловість	29
3.4.2. Будівництво.....	31
3.5. ЖИТЛОВИЙ ФОНД	31
3.6. ПІДПРИЄМСТВА І ЗАКЛАДИ ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ.....	33
3.7. ВИСНОВКИ.....	34
4. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЮЧОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ	35
5. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІСТА	40
5.1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ МІСТА	40
5.2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІСТА	40
5.3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ.....	41
5.3.1. Промисловість	41
6. ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ	44
6.1. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ДЕМОГРАФІЧНОГО ПРОНОЗУ (Варіант 1)	44
6.1.1. Демографічний прогноз.....	44
6.1.2. Трудові ресурси та зайнятість населення, виходячи з демографічного прогнозу.....	46
6.2. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ПОТРЕБ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ (Варіант 2).....	48
6.3. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЄМНОСТІ МІСТА (Варіант 3)	49
6.3.1. Сельбищна ємність міста.....	50
6.3.2. Аналіз територіальних ресурсів міста.....	51
6.3.3. Визначення об'ємів нового житлового будівництва	51

6.4. ВИСНОВКИ.....	56
7. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ.....	56
7.1. ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МІСТА.....	56
7.2. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	57
7.3. ПЛАНУВАЛЬНА СТРУКТУРА.....	60
7.4. АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ.....	60
9. РОЗРАХУНОК УСТАНОВ ТА ПІДПРИЄМСТВ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	61
9. РЕКРЕАЦІЙНІ ТА ОЗЕЛЕНЕНІ ТЕРИТОРІЇ.....	69
9.1. ОЗЕЛЕНЕНІ ТЕРИТОРІЇ.....	69
9.2. ЗОНА ВІДПОЧИНКУ.....	71
10. ТРАНСПОРТ.....	71
10.1. ІСНУЮЧИЙ СТАН.....	71
10.1.1. Зовнішній транспорт.....	71
10.1.2. Внутрішньоміській транспорт.....	73
10.1.3. Магістральна вулична мережа.....	74
10.1.4. Легковий транспорт.....	75
10.2. ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ.....	75
10.2.1. Зовнішній транспорт.....	76
10.2.2. Внутрішньоміський транспорт.....	78
11. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	79
11.1. ВОДОПОСТАЧАННЯ.....	79
11.2. ВОДОВІДВЕДЕННЯ.....	82
11.3. САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ.....	84
11.4. ГАЗОПОСТАЧАННЯ.....	85
11.5. ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ.....	88
11.6. ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ.....	91
12. ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ.....	94
13. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЗАХОДИ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	95
14. ІСНУЮЧИЙ ТА ПРОЕКТНИЙ РОЗПОДІЛ ТЕРИТОРІЇ.....	97
15. ЗОНА СПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД м. КОМСОМОЛЬСЬКА ПРИЛЕГЛИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....	102
16. ПРОПОЗИЦІЇ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕНЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ.....	103
17. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ.....	107

ВСТУП

Робота «Правила забудови міста Комсомольська» Полтавської області виконана УДНДПМ «Діпромiсто» на замовлення Виконавчого комітету Комсомольської міської ради у відповідності до завдання, погодженого Управлінням архітектури і містобудування м. Комсомольська (договір № 1304-01-11-2003 від 19 червня 2003 р.).

Проект виконано відповідно до Законів України «Про планування і забудову територій», «Про основи містобудування», «Про Генеральну схему планування території України», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень Державного Комітету України з будівництва та архітектури.

В даній роботі представлені містобудівні обґрунтування виконання правил забудови та благоустрою Комсомольська, виконане коригування попереднього генерального плану, проведено зонування території міста та дані рекомендації з організаційних питань впровадження правил забудови.

Представлена робота складається з двох частин.

Частина 1 (том 1) - генеральний план (коригування) - містить графічні та текстові матеріали.

Частина 2 (том 2) - містить графічні (план зонування) та текстові матеріали (проекти тексту «Правил забудови м. Комсомольська»), а також додатки - витяги із законів, нормативної та правової літератури.

В частині першій визначаються потреби в територіях для забудови та іншого використання; обґрунтовується доцільність зміни межі міста; визначаються пріоритетні напрямки розвитку міста, його перспективна планувальна структура та функціональне зонування, загальний стан довкілля, фактори, що його формують, надаються містобудівні пропозиції щодо поліпшення санітарно-гігієнічного та екологічного стану; визначаються території, що мають певні обмеження при їх використанні (природоохоронні, санітарно-гігієнічні, інженерно-будівельні та інші), надаються пропозиції щодо вдосконалення транспортної та інженерної інфраструктури.

В другій частині роботи - дається обґрунтування меж окремих зон на плані зонування, встановлюються єдині вимоги та умови використання цих зон, наводяться списки дозволених видів використання в цих зонах та надаються рекомендації з процедурних питань.

При розробці проекту були використані такі матеріали:

1. «Стратегія розвитку м. Комсомольська на 2002-2006 років», розроблена Стратегічним комітетом та робочою групою виконавчого комітету Комсомольської міської ради.

2. Генеральний план м. Комсомольська, розроблений в 1985 році інститутом «Укргорстройпроект», м. Харків.

3. Проектно-планувальна документація по забудові окремих містобудівних утворень.

4. Інші документи та матеріали, надані Управлінням архітектури містобудування та іншими відділами міськвиконкому.

В якості вихідних даних для коригування генплану приймалися:

- дані обласного управління статистики про розвиток господарського комплексу міста, наявність житлового фонду, установ та підприємств обслуговування, розвиток інженерно-транспортної інфраструктури і таке інше;

- дані анкетувань підприємств, організацій та установ міста;

- пропозиції органів міського самоврядування та окремих служб міста щодо соціально-економічного та територіального розвитку міста.

Коригування генерального плану виконано у відповідності до вимог Державних будівельних норм України ДБН Б. 1-3-97 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів», Київ. 1988р. Та ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень», Київ 2002 р.

Термін дії відкоригованого генерального плану - 20 років (розрахунковий період генплану 2025 р.).

При розробці правил забудови використовувався довідник «Регулювання використання і забудови населених пунктів», розроблений спільно українськими та американськими фахівцями (Київ, 1996р.), «Методичний посібник з розробки та впровадження Правил використання та забудови населених пунктів» (Київ, 1995р.), «Типові місцеві правила забудови населеного пункту» розроблені Українською академією архітектури на замовлення Держбуду України, матеріали Правил землекористування та забудови міст Черкаси, Миколаєва, Чернігова, Полтави, Новгородка, Самари, Хабаровська, Казані та ін.

Правила забудови та генеральний план м. Комсомольська розроблені авторським колективом архітектурно-планувальної майстерні № 3 (начальник Ісаков В.А.) за участю інженерно-планувального відділу (начальник к.т.н. Шаповалов Е.В.), відділу ГІС-технологій (начальник к.е.н. Палеха Ю М.).

Головний архітектор проекту

Г. Айлікова

Головний економіст проекту

І. Волобой

Архітектурно-планувальна частина

Архітектор

Г. Тугай

Архітектор

Г. Астаулова

Інженер

О. Рахальська

Техніко-економічна частина

Начальник групи

Г. Нестеренко

Інженер

О. Сивак

Інженер

О. Золотаревич

Інженерно-планувальна частина

Головний спеціаліст

Б. Скоробогатов

Керівник групи

Л. Ємець

Природно-ресурсний потенціал, охорона навколишнього середовища

Головний фахівець

В. Муха

Керівник групи

Н. Кравченко

Водопостачання, каналізація, санітарне очищення

Керівник групи

В. Ліговська

Електропостачання

Керівник групи	Л. Кияшко
	Теплопостачання, газопостачання
Провідний інженер	Л. Прокопенко
	Інженерна підготовка та захист території
Керівник групи	О. Геращенко
	Комп'ютерне забезпечення
Керівник групи	А. Кирсенко
Інженер	І. Соломаха
Інженер	О. Підлісний

Авторський колектив висловлює подяку міському голові О. П. Попову, першому заступнику міського голови С. А. Супруну, начальнику управління містобудування і архітектури В.В. Новикову, а також А. М. Чорномору, В. Д. Лещенко, Н. М. Бабич, М. І. Шовгені, Л. В. Герасимовій, І. В. Коврі, С. В. Мусик та іншим співробітникам служб міста та управлінь міськвиконкому, які приймали активну участь у розробці правил забудови м. Комсомольська.

Аналіз сучасного стану та прогноз чисельності та статеві-вікового складу населення міста Комсомольська виконаний авторським колективом науково-дослідного інституту інформатизації та моделювання економіки у складі:

Завідуючий сектором прогнозування демографічного розвитку	В Кашка
Старший науковий співробітник	Т. Маякова
Старший науковий співробітник	О. Сулова

Завдання на розробку проекту, протоколи містобудівних нарад та інші документи наведені в додатках.

1. ПОЛОЖЕННЯ МІСТА В СИСТЕМІ РОЗСЕЛЕННЯ

Місто Комсомольськ розташоване на півдні Полтавської області на лівому березі р. Дніпро (Дніпродзержинське водосховище) на Придніпровській низовині. Відстань до обласного центру - міста Полтави - становить 105 км, до Києва – 250 км, до Кременчука - 18 км. Комсомольськ - місто обласного підпорядкування, Кременчуцької міжрайонної системи розселення.

Транспортні зв'язки міста здійснюються по місцевих автомобільних дорогах Т-17-11 Кременчук - Комсомольськ (територіальна). Фрунзівка - Комсомольськ та Комсомольськ - Озера (районні), Комсомольськ - Редути (сільська). а також по одноколіній неелектрифікованій залізничній колії Потоки - Золотнишине. яка є відгалуженням від магістральної залізничної лінії Полтава-Кременчук. Автомобільна дорога Фрунзівка - Комсомольськ має вихід на регіональну дорогу державного значення Полтава - Олександрія.

Територія міста в існуючій міській межі, відповідно до форми 6 ЗЕМ, становить - 7725,6 га. Крім того, до території Комсомольської міськради входять ще 3371,2 га прилеглих територій. Територія в межах міськради складає 110906,8 га.

В адміністративному підпорядкуванні Комсомольська знаходиться с. Дмитрівка, яке знаходиться на північ від міста.

З півдня місто обмежене водами Дніпродзержинського водосховища, зі сходу - межує з Келебердинською, Салівською та Пришибською сільрадами, на півночі – з землями Дмитрівської сільради, на заході розташовані землі Комсомольської міськради, які прилягають до р. Псел.

Виникнення та розвиток Комсомольська, як міста, нерозривно пов'язане з розвитком гірничодобувної промисловості. Сучасний Комсомольськ з'явився на карті в 1960 році завдяки будівництву Дніпровського гірничо-збагачувального комбінату (нині - Полтавський ГЗК), що виник на базі розробки Горішне-Плавнинського та Лавриківського родовищ залізних руд Кременчуцької магнітної аномалії.

Сьогодні місто є одним із значних центрів гірничодобувної промисловості.

По чисельності населення Комсомольськ займає третє місце в області після Полтави та Кременчука. Населення міста на 01.01.04 становило 51,8 тис. осіб.

Сьогодні Комсомольськ відіграє роль місцевого центру обслуговування, в зоні впливу якого, по трудових та культурно-побутових зв'язках, знаходяться села Келеберда, Салівка, Карпівка, Колгоспна Гора, Дмитрівка, Єристовка, Пришиб. Чисельність населення, яке проживає в зоні впливу становить близько 7,0 тис осіб.

2. ПРИРОДНІ УМОВИ ТА ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ

2.1. ПРИРОДНІ УМОВИ ТА РЕСУРСИ

Територія міста розташована в долині Дніпра, в межах заплави та надзаплавних терас, на лівому березі верхів'я Дніпродзержинського водосховища.

В геоморфологічному відношенні - це лівобережна Придніпровська низовина, в межах якої виділяються заплава (незатоплена водосховищем) і перша (борова) та друга надзаплавні тераси.

Рельєф поверхні кучугурний (територія розташована в межах борової тераси), слабо розчленований, з середнім ухилом поверхні 2-4% і загальним похилом до Дніпра. Абсолютні відмітки поверхні змінюються від 64,5 до 78 м. В прибережній зоні розташовано багато островів, які використовуються як зони відпочинку Лісопарковою зоною міста, сприятливою для організації відпочинку, є соснові насадження борової тераси.

Орогідрографічні особливості зумовлені наявністю в межах міста та сусідством значних площ низинного рельєфу з водними поверхнями: на заході – стариць і заток р. Псел, на півдні - водосховища, що обмежує розвиток міста в цих напрямках.

Крім того, в межах міста сформувались техногенні форми рельєфу – кар'єри та відвали ГЗК, відстійники, які є перешкодою для розвитку міста в північному, східному та південно-східному напрямках.

Таким чином, орогідрографічні умови є одним із найважливіших територіально-планувальних обмежень розвитку міста.

Гідротехнічні умови. Територія міста розташована в місці впадіння широкого, розгалуженого та ускладненого старицями пониззя гирла р. Псел та його підпору Дніпродзержинським водосховищем. Це значно ускладнює гідрологічні умови, утворюючи, як зазначалось, мережу заплавних водойм в західній та північній частині території.

Характеристика Дніпродзержинського водосховища: нормальний підпірний рівень - 64,5 м; площа водного дзеркала - 567 км²; довжина - 114 км, найбільша ширина - 8 км. Розрахунковий рівень паводку 1% забезпеченості з урахуванням висоти хвиль та вітрового нагону для міста прийнятий 68,5 м. Берегова смуга водосховища в межах міста загальною протяжністю 5 км закріплена за допомогою дамб та пляжів.

Клімат території помірно-континентальний, недостатньо вологий, з м'якою нестійкою зимою та теплим, інколи посушливим літом.

З утворенням водосховища місцеві мікрокліматичні умови зазнали деяких змін – пом'якшення зимових погод та збільшення вітряності. Смуга такого впливу спостерігається шириною 7-10 км від водоймища.

Характеристика основних кліматичних показників за середньорічними даними багаторічних спостережень на МС Кременчук наведена нижче:

Температура повітря Т°С	- 3.1"
Абсолютний мінімум температури Т°С	- мінус 35"
Абсолютний максимум температури Т°С	- 40"
Середня Т°С опалювального періоду	- мінус 0.9?
його тривалість	- 180 діб
зимова вентиляційна Т°С	- мінус 9"
Тривалість безморозного періоду	- 168 днів
Максимальна глибина промерзання ґрунтів	-1-12м
Опади	- 450-485 мм
Добовий / спостережений максимум опадів	- 74 мм / 178 мм

Тривалість стійкого снігового покриву	- 80 днів
Висота снігового покриву із найбільших декадних максимальна	- 22 см, - 50 см
Відносна вологість повітря	- 65 %
Домінуючі напрямки вітру за рік – Зх, ПнЗх, Сх.	
Швидкість вітру	- 4 м/с
Найбільші швидкості вітру, можливі 1 раз за: рік	- 20-22 м/с
20 років	- 28-29 м/с

У відповідності з кліматичним районуванням для будівництва територія в П-В кліматичному районі, для якого орієнтація односторонніх квартир в межах 310-50° не допускається.

У відповідності з районуванням України за мікрокліматичними умовами територія міста має підвищений природній потенціал забруднення повітря та характеризується несприятливими умовами розсіювання викидів в атмосферу.

Ґрунти. Ґрунтовий покрив території сформувався під впливом природних та антропогенних факторів. Оскільки територія розташована здебільшого на низькій заплавної та боровій терасі, домінуючими є гідроморфні ґрунти переважно легкого механічного складу.

Заплавна частина території характеризується строкатістю ґрунтового покриву: піски слабозадерновані, дернові та дерново-підзолисті піщані, лучно-болотні і лучно-чорноземні піщані та супіщані. Ці території відносяться переважно до заливних луків, частково використовуються під сади, городи. Піщані слабогумусовані ґрунти переважно заліснені або потребують заліснення.

Підвищені ділянки зайняті чорноземами глибокими солонцюватими супіщаними та легкосуглинковими, найбільш родючими землями, які перебувають переважно під садибною забудовою та садово-городніми ділянками.

Значна частина території міста із-за наявності в ньому гірничо-промислового комплексу (кар'єрних виробок, відвалів, шламовідстійників) відноситься до територій з відсутнім або порушеним ґрунтовим покривом і є на даному етапі вагомим фактором обмеженого використання земельних ресурсів міста.

Рослинність. Місто розташоване в перехідній зоні між лісостепом та степом.

В геоботанічному відношенні територія відноситься до південної окраїни Лівобережно-Дніпровської лісостепової провінції. Рослинний покрив зумовлений орогідрографічними умовами розташування території і представлений: в межах борової тераси - хвойними (соснами, ялинами); на заплаві - листяними породами (тополями, вільхою).

Площа зелених насаджень загального користування за останні роки в місті практично не змінилася і на сьогодні недостатня.

Дефіцит зелених насаджень в умовах техногенних навантажень. В яких знаходиться місто, потребує невідкладного розширення існуючих територій парків, створення нових зелених масивів, в тому числі в межах техногенно порушених ділянок.

Для перспективного населення міста необхідно 75,8 га озелених територій загального користування (див. «Рекреаційні та озеленені території»).

Виходячи з цього, генпланом передбачається створення парків та реконструкція існуючих з широким асортиментом складу зелених насаджень санітарно-гігієнічного характеру. Крім того, генеральним планом передбачено будівництво в місті гребного каналу, впорядкування та озеленення території вздовж каналу. Орієнтовна площа озелених територій вздовж гребного каналу складе 4-5 га.

Таким чином, загальна площа озелених територій загального користування складе на розрахунковий період 80-81 га, що відповідає розрахунковим нормативним показникам.

Геологічні та гідрологічні умови. В геоструктурному відношенні територія знаходиться в межах зони з'єднання Дніпровсько-Донецької западини та Українського кристалічного масиву.

В геологічному відношенні територія складена кристалічними породами (залягають на глибині 35-60 м, місцями в долині Дніпра виходять на поверхню), представленими архейськими гнейсами криворізької метаморфічної серії, які містять залісті кварцити і багаті залісні руди (Кременчуцька магнітна аномалія). Зверху вони перекриваються відкладами кайнозою переважно піщано-глинистого характеру, в депресіях - пісками товщиною до 20 м.

Верхній шар представлений четвертинними та сучасними алювіальними піщано-суглинковими відкладами заплави та надзаплавних терас, які сформувалися в умовах діяльності Дніпра та його притоків. Найнижчі ділянки заплави (північно-східна частина) виповнені озерно-болотними утвореннями (мули, замулені піски, торфи).

В гідрологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну. Основні водоносні горизонти приурочені до відкладів четвертинної системи та тріщинуватих кристалічних порід. Останній не має практичного значення і не використовується для питного водопостачання із-за спорадичного поширення вод та їх високої мінералізації.

Для питного водопостачання міста експлуатується четвертинний водоносний горизонт, суцільно поширений і приурочений до алювіальних пісків заплави та надзаплавних терас. Горизонт безнапірний, гідравлічно пов'язаний з водами Дніпра. Живлення горизонту відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів. Потужність водомісткого горизонту 20-25 м, глибина залягання - 1-1,5 м від поверхні землі, дебіт свердловин - 20-50 м³/ год. Вода відповідає санітарно-гігієнічним вимогам ДСТ «Вода питна». Потужність з свердловин водозабору становить 32 тис.м/добу.

Враховуючи порівняно невисоку потужність в існуючих водоносних горизонтах, основним джерелом господарсько-питного водопостачання міста є води Дніпродзержинського водосховища.

Основним **мінерально-сировинним** ресурсом головного промислового об'єкту міста - Полтавського ГЗК - є 2 родовища залістих кварцитів - Горішньо-Плавнинське і Лавриківське. Залісні руди розробляються відкритим способом. Проектна потужність комбінату по видобутій руді - 33,95 млн.т/рік (1994 р.). Станом на 01.01.2004 р. запаси залістих кварцитів становлять біля 1,65 млрд т (забезпеченість виробництва біля 50 років). Приріст запасів спостерігається в північному напрямку (Єристовське родовище).

Крім того, в місті є поклади сировини для виробництва будівельних матеріалів і підприємства, що займаються її розробкою на Рижевському та Редутському гранкар'єрах, які забезпечують місто будівельним каменем.

Інженерно-геологічні умови освоєння території. В літологічному відношенні територія переважно представлена сучасними відкладами - алювіальними, болотними та еоловими. Алювіальні відклади представлені пісками, супісками і суглинками руслової та заплавної фації загальною товщею 20-40 м. Болотні відклади мають локальне поширення переважно на заплаві і представлені мулистими пісками, мулами і торфами товщею 0.3-4.5м. Еолові відклади - це піски борових терас потужністю до 5-6 м. Місцями алювіальні відклади зверху перекриті легкими лесовидними суглинками. Всі ґрунти не мають просадних властивостей.

Із несприятливих екзогенних геологічних процесів, в тому числі техногенного характеру, в межах території міста найбільш виражені: затоплення паводковими водами, підтоплення, заболоченість, вітрова ерозія, абразія берегів та техногенно порушені території.

Затоплення паводковими водами 1% - ного забезпечення (абсолютна відмітка поверхні 68,5м БС) зазнає біля 30% території міста.

Низинність території зумовлює розвиток процесів заболочення, якого зазнає низька заплава, зрізана затоками і старицями, та подові ділянки надзаплавних терас - біля 10% території міста. Території з рівнем ґрунтових вод до 3 м вважаються підтопленими. В цілому в місті підтоплено більше 70% території.

Ділянки борової тераси, літологічно представлені піщаними відкладами, легко піддаються вітровій ерозії і потребують закріплення.

Береги водосховища зазнають його абразивної дії. Найбільш вразливі ділянки закріплені за допомогою дамб та пляжів.

Наявність в місті гірничого комплексу з кар'єрними розробками зумовила значну порушеність поверхні, загальна площа якої (кар'єри, відвали, шламовідстійники тощо) досягає 45% території міста.

Таким чином, розвиток комплексу несприятливих екзогенних процесів антропогенного та техногенного характеру зумовили підвищену складність інженерно-геологічних умов освоєння території, що поряд з іншими факторами значно ускладнює територіально-планувальні можливості міста. При освоєнні такі території потребують застосування цілого комплексу заходів з інженерної підготовки.

2.2. ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ

На основі аналізу природної та техногенно-екологічної ситуації була складена схема планувальних обмежень, яка є основою для розроблення функціонально-планувального зонування території міста.

Розділ виконано на підставі даних спостережень, досліджень, розрахункових матеріалів міської та обласної санепідемстанцій, обласного та міського управліннь екобезпеки, висновків галузевих спеціалістів у відповідності з існуючими природоохоронними нормативами містобудівного характеру - ДБН 360-92** «Планування і забудова міських і сільських поселень», ДБН Б. 1-3-97 «Склад. зміст.

порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів», ДСН 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».

Нижче наведені характеристики стану окремих складових навколишнього природного середовища, на основі аналізу яких виконано еколого-містобудівне обґрунтування розвитку міста.

Атмосферне повітря. Джерелами забруднення повітря є як стаціонарні об'єкти (підприємства, енергоустановки, комунальні об'єкти), так і автотранспорт.

В місті нараховується 25 підприємств, які мають шкідливі викиди в атмосферу (2003 р.). Домінуючими в частці викидів є промислові підприємства, якими без очищення викинуто 5761,1 т шкідливих речовин. Валовий викид по місту (з викидами автотранспорту) становив 7117,1 т.

Щільність викидів на 1 км² становить біля 41 т, в розрахунку на душа населення припадає 130,3 кг. Із загальної кількості забруднень 51,5% становлять газоподібні та рідкі речовини, решта 48,5% - тверді викиди. Основними джерелами забруднення повітря є:

- Полтавський ГЗК	– 95% заг. викидів
- Редутський щебзавод	- 263,320 т
- ВАТ «Рижівський гранкар'єр»	- 58,699 т
- ВУ ВКГ	- 32,097 т
- ДП «Комсомольський ДСЗ»	- 22,590 т
- ВАТ «Комсомольський хлібозавод»	- 13,195 т
- «Промсантехніка»	- 9,320 т
- Енергетичні установки	
- Автотранспорт	

Таким чином, основним джерелом техногенно-екологічної небезпеки в місті є Полтавський ГЗК. Проте проблема пиління шламонакопичувачів, яке особливо небезпечно при сильних вітрах, залишається нерозв'язаною.

Як видно, основні об'єми викидів, а саме завислих речовин, оксидів вуглецю, азоту і сірки, водню хлористого та водню фтористого, поступають від Полтавського ГЗК (технологічні лінії ЦВО – 1 і ЦВО - 2).

Оцінка стану атмосферного повітря в місті проведена на основі даних проекту «Характеристика існуючого забруднення атмосферного повітря м Комсомольська і його комплексна оцінка» (Донецьк, ВАТ "УкрНТЕК", 1999 р.), В атмосферу міста потрапляє з промисловими викидами більше 50 шкідливих домішок I-IV класів шкідливості, серед яких: надзвичайно небезпечний (I клас)- свинець і його сполуки; високо небезпечні (II клас) - 13 інгредієнтів, з найбільш суттєвим впливом двоокису азоту і водню фтористого; помірно небезпечні (III клас) - 19 інгредієнтів, з яких найбільш виражені сажа, пил, завислі речовини; мало небезпечні (IV клас) – 9 інгредієнтів, з яких найбільш виражений окис вуглецю.

Узагальнена характеристика забруднення повітряного басейну міста наведена нижче за даними спостережень щодо максимальної кратності перевищення ГДК і питомої ваги таких проб міською СЕС (за 1991-1998 р.р.) відповідно:

- по завислим речовинам - 25,6 ГДК і 29,9%;
- по двоокису азота - 4 ГДК і 21,1%;

- по двоокису сірки - 1,7 ГДК і 1,7%;
- по формальдегіду - 6,6 ГДК і 13,6%;
- по аміаку – 4,3 ГДК і 45,8%;
- по хлористому водню - 4,2 ГДК і 26,6%;
- по неорганічним вуглеводням - 3,2 ГДК і 25,6%.

Максимальні концентрації інших речовин не перевищували ГДК.

Відповідно до розрахунків, східна половина міста, суміжна з основною промплощадкою ГЗК, має недопустимий слабо небезпечний рівень забруднення атмосфери; решта міської території розташована в зоні нормативного стану повітря. Ділянки з рівнем забруднення атмосфери помірно небезпечним та небезпечним локалізовані на території кар'єру та відвалів.

У відповідності із дослідженнями, частина території міста за кількісними показниками забруднення повітря визначена як недопустима, слабо небезпечна (вулиці Горняків, Портова, Строни, Молодіжна і частина вул. Леніна). В стаціонарній точці, що знаходиться в зоні житлової забудови (вул. Леніна, 1), перевищення допустимих концентрацій шкідливих речовин виявлено в 20% проб.

Протягом 2003 року середній вміст шкідливих речовин в повітрі не перевищував середньодобовий їх рівень (ГДК). Максимальні концентрації досягли: по пилю - 1,4 ГДК, по оксиду вуглецю - 1 ГДК, по діоксиду азота - 1,76 ГДК, по хлористому водню - 6,15 ГДК, по бенз/а/пірену – 2,1 ГДК.

Тенденція за 5 років (1999-2003 р.) іде на: збільшення концентрацій по діоксиду сірки та азоту, нікелю, свинцю, хрому та цинку; зменшення - по пилю, оксиду вуглецю, хлориду водню, бенз/а/пірену, залізу, кадмію, марганцю та міді; незмінні концентрації сажі та аміаку.

Ситуація погіршується несприятливими мікрокліматичними умовами, які формують підвищений природний потенціал забруднення атмосфери (ПЗА = 2,7-3.0): тумани (40 днів в рік) та інверсії (в холодний період), штилі, які викликають застої явища (влітку). В результаті найвищі рівні забруднення приземного шару повітря спостерігаються в грудні-березні, липні та в бездощові періоди.

Однією з найбільш гострих залишається проблема ставка-випарювача Кременчуцького НПЗ, який забруднює довкілля в цілому, і зокрема повітря. При північних вітрах загазоване повітря (насичене меркаптанами і ін. особливо токсичними домішками) накопичується в кар'єр ВАТ ПЗК і зумовлює бездіяльність майже 2 тис. робітників.

В період найвищих рівнів забруднення приземного шару повітря спостерігається найбільша кількість бронхо-легеневих захворювань. Територіально більшість хворих (близько 90%) проживає в кілометровій смузі вздовж водосховища.

Води. Джерелом водопостачання міста є поверхневі води, зокрема, відкрите водоймище оз. Річище. Потужність ВОС 35 м³, фактично подається 24 м³. На сучасному етапі питна вода міста відповідає вимогам ДСТУ за всіма показниками.

Водопровідна мережа міста, 18% якої потребує заміни, не сприяє покращенню водопостачання.

З метою захисту від забруднення затверджені зони санітарної охорони джерела водопостачання (рішення міськради від 15.05.99 р.): I пояс суворого режиму становить - 450 м (на північ), 800 м - на захід, 750 м - на південь, 800 м - на схід, II і

III пояси по акваторії р. Дніпро - 3 км (див. Схему...). Слід зазначити, що в межах II поясу ЗСО проходить нафтопровід, що потребує відповідної регламентації після екологічного обґрунтування ситуації (проект ОВНС).

Основними причинами забруднення підземних та поверхневих вод можуть бути аварійні ситуації в системі каналізації (каналізацією охоплено 95% житлового фонду) та випуску поверхневих стоків в р. Дніпро. Скид неочищених стічних вод з міських каналізаційних споруд (річне накопичення рідких відходів 1,4 тис.м³) в відкриті водоймища не проводиться, а здійснюється в хвостосховища ВАТ ПГЗК після - в Дніпродзержинське водосховище.

Межа прибережної захисної смуги нанесена на схему відповідно проекту («Проект визначення і встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг і режиму використання на території Комсомольської міської ради Полтавської області», ВАТ «Укрводпроект», К., 2003 р.). Загальна площа прибережних захисних смуг становить 705,883 га. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватися, якщо при цьому не порушується її режим. Використання цих територій підпорядковується вимогам правового режиму зон санітарної охорони водних об'єктів у відповідності з Постановою Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (№2024 від 18.12.1998 р.). Непридатні для експлуатації споруди і ті, що не відповідають встановленим режимам їх експлуатації, підлягають винесенню зі смуг.

Оскільки проект ще не затверджений, рішеннями генплану пропонується дещо змінити контур прибережної захисної смуги в бік зменшення її площі (в районі затоки Барбара), що не суперечить правовому санітарному режиму цієї території(див. Схему...).

Основним джерелом забруднення вод є ВАТ ПГЗК. Скид неочищених стічних вод з міських каналізаційних споруд у відкриті водоймища не проводиться, а здійснюється у хвостосховища ВАТ ПГЗК. Останнім часом для недопущення скиду неочищених зливових вод в затоку водосховища, що надходять з промайданчика ГЗК (збагачувальної та дробильної фабрик, цехів підготовки виробництва та мереж і підстанцій, а також ремонтно-будівельного управління), побудовані біоінженерні споруди по очищенню стічних та доочищенню шламових вод.

Вагомим додатком в забрудненні вод є розливи нафтопродуктів на території підприємств, миття автотранспорту на водоймах. неорганізований скид господарських стічних вод з приватного сектору та неочищених зливових вод.

Потенційним забруднювачем ґрунтових та підземних вод міста є ставок-випарник Кременчуцького НПЗ, розташований в 7 км від межі міста на землях Дмитрівської с/ради (вода прилеглих сіл, особливо в с. Бондарі, непридатна для споживання через високу забрудненість фенолами і іншими домішками).

Ґрунти. Геохімічного обстеження території щодо її техногенного забруднення, в тому числі важкими металами, не проводилось. Проте, як відомо, забруднення ґрунтів в межах територій, що знаходяться в аналогічних умовах (м. Кривий Ріг). являє собою складну проблему у зв'язку з інтенсивним техногенним навантаженням. В даних умовах ситуація до того ж ускладнюється низинністю поверхні та перезволоженістю ґрунтів, що зумовлює техногенну забрудненість і водного басейну.

Значні площі заболоченностей (площа водойм 857,7 га) в межах міста зумовлюють формування потенційних епідеміологічно небезпечних ділянок (щільність малярійного комара в приміщеннях 2,3).

За даними міської екологічної інспекції, проблеми забруднення території токсичними відходами в місті не існує.

Джерелами забруднення ґрунтів є аварійні ситуації на каналізаційній мережі та недосконала система збору твердих побутових відходів. За даними міського управління житлово-комунального господарства, річне накопичення твердих побутових відходів в місті становить близько 53,1 тис м³/рік. Крім того, на території підприємств в сховищах організованого складування зберігається 18,1 т промислових відходів, переважна кількість з яких - особливо небезпечні нафтовідходи (16,7 т). Знезараження відходів міста здійснюється на міському полігоні твердих побутових відходів, а також на звалищі будівельних відходів ВАТ «Полтавський ГЗК» (розташований в С33 кар'єру) Полігон ТПВ займає площу близько 5 га (розташований в промзоні на межі колишнього неорганізованого звалища сміття), з півночі межує з садово-городнім товариством Маяк, з заходу – з заготівельними складами (не функціонують) і садовим товариством Придніпровське, зі сходу і південного сходу межує з відвалами Полтавського ГЗК. В 2000 році виконано робочий проект «Санування існуючого звалища сміття і організація полігону ТПВ...» (інститут «Дніпрокомунпроект»), відповідно якому вирішено питання про закриття неорганізованого звалища і організацію в місті полігону ТПВ, утилізація і знезараження відходів на якому відповідатиме санітарним нормам і правилам. В даний період проходить реконструкція полігону та оснащення сучасним санітарно-технічним обладнанням. Наповненість його становить 28% нормативна С33 звалища - 500м, відстань до житлової забудови - 3 км.

Потенційним забруднювачем ґрунтів міста може бути ставок-випарник Кременчуцького НПЗ, оскільки ґрунти прилеглих територій (с.с. Кузьменки, Кияшки, Дмитрівна, Єристовка, Солониці, Солонці, Базалуки, Крамаренки, Колгоспна гора) уже забруднені (за даними Управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи на даний час забруднення становить більше 50 км²) і не рекомендуються для використання в сільському господарстві. Останнім часом в результаті впливу цього об'єкту на стан довкілля встановлено високий ступінь кореляційної залежності у регіоні захворювань різноманітної етіології та підсилення хронічних захворювань.

Санітарно-захисні зони. При погодженні міськСЕС і міського відділ цивільного захисту та мобілізаційної роботи відпрацьований перелік нормативних санітарно-захисних зон всіх існуючих в межах міста шкідливих в екологічному відношенні об'єктів, що враховано в структурі планувальних обмежень генплану.

Із загальної кількості підприємств міста, які є об'єктами І-У класів шкідливості, біля 22% їх відносяться до найбільш шкідливих об'єктів І, ІІ, та ІІІ класів з С33 відповідно 1000м, 500м та 300м. Решта - це об'єкти ІV -У класів шкідливості з С33 зонами 100-50м.

Розміри санітарно-захисних зон та санітарних розривів становлять:

- ВАТ ПГЗК – кар'єр - 1500м, фабрика комкування - 1000 м, збагачувальна фабрика - 300 м, шламовідстійники – 1100 м.

- Редутський щебеневий завод – 500 м
- Рижевський гранкар'єр – 900 м
- Відвали – 500 м
- Звалище – 500 м
- Каналізаційні очисні споруди – 400 м
- Бойня – 300 м
- ДЗС Полтавського облавтодора – 100 м
- МП «Елемаш» – 100 м
- КП «Кредо» - 100 м
- ВАТ АТП 15347 – 100 м
- ВКО «Кисень» - 100 м
- ВАТ «Промсантехніка» - 100 м
- Завод залізобетонних виробів – 100 м
- ВАТ "Комсомольський хлібозавод" – 50 м
- Цехи швейний, трикотажний, вязально-трикотажний – 50 м
- СТО, гаражі, АЗС, стоянки – 50 м

Зона санітарного розриву від складу ВР становить 2,6 км.

Як планувальне обмеження санітарно-захисні зони є надзвичайно важливим фактором територіального розвитку міста.

Тут доцільно зауважити, що приклад сучасного розвитку промислового виробництва західноєвропейського регіону диктує нові підходи у використанні територіальних ресурсів міст, а саме, перегляду в бік зменшення розмірів санітарно-захисних зон в межах індустріально розвинутих міст, яким є Комсомольськ. Тому здійснення екологічної політики має бути зорієнтоване не на екстенсивні дії (віддалення від джерела забруднення), а на усунення причини забруднення (впливу цього джерела на довкілля) та забезпечення екологічної стабільності розвитку міста. Основний в шлях в цьому напрямку єдиний - модернізація технології гірничодобувних та виробничих процесів на ГЗК.

За даними Кременчуцького лінійного виробничого управління магістральних газопроводів та згідно СНиП 2.05.06-85, охоронні зони становлять для:

- МГ Диканька-Кременчук-Кривий Ріг Ду 700 мм - 200 м в обидві сторони від осі газопроводу;

- газопроводу - відводу на ГРС Кременчук Ду 500 мм - 150 м в обидві сторони від осі газопроводу;

- газопроводу - відводу на м. Комсомольськ Ду 273 і 426 мм - відповідно 100 і 150 м в сторону від кожної нитки;

- ГРС - 200 м і 150 м.

В спільному 3 магістральним газопроводом коридорі проходять лінії магістрального нафтопроводу II класу з охоронною зоною 150 м з обох боків від осі.

Таким чином, наявність магістральних трубопроводів обмежує планувальні можливості розвитку забудови міста в північно-західному та північному напрямках.

В місті функціонує кладовище (16,5 га), СЗЗ його становить 300м і вона витримана. Функціонує також кладовище в с Келеберда, СЗЗ (300 м) якого не витримана.

Радіаційна ситуація. Дозиметричний паспорт міста відсутній.

За даними міської санітарно-епідеміологічної станції природна радіоактивність середовища не перевищує допустимих значень. Радіоактивність ґрунтових вод та водних витяжок з ґрунтів також не перевищує нормативних значень.

Акустичний режим території. Джерелами акустичного дискомфорту в місті є залізниця, автотранспортна магістраль, трансформаторні підстанції.

Інтенсивність руху на залізниці (2 пари поїздів/год.) зумовлює рівні шуму біля джерела (ст. Золотнишино) 79 дБА, що потребує створення шумозахисної зони 80 м (нормативна зона від залізничного полотна як під'їзного тупика 50 м - ДБН 360-92**, п.7,8). В межах міста існуючою зеленою зоною та санітарним коридором трубопроводів, вздовж яких проходить залізничний під'їзд до міста, шумозахисна зона від залізниці забезпечується.

Джерелом шуму є вибухи в кар'єрі, що спричиняють перевищення нормативних рівнів шуму і необхідність в дотриманні вибухонебезпечної зони 1,5 км (див. схему планувальних обмежень).

Електромагнітний фон. В місті існують 58 джерел електромагнітного випромінювання, які паспортизовані. Санітарно-захисні зони витримані і житлова забудова міста не зазнає їх негативного впливу.

Джерелом локалізованої дії електромагнітного випромінювання є електропідстанція ПС 150/35/10 кВ «Полтавського ГЗК», розташована в межах відводу залізниці, поблизу промислової зони. Її санітарно-захисна зона (200 м) витримана і не впливає на житлову забудову.

Крім цього, в межах міста (практично поряд з коридором трубопроводів) проходить ЛЕП напругою 330 кВ (СЗЗ = 20 м, графічно не виражена).

Природоохоронні території. Територія околиць міста має високий природно-ресурсний потенціал, тому потребує впорядкування антропогенного впливу на природне середовище.

В межах міста знаходяться два об'єкти природно-заповідного фонду, які оголошені заказниками місцевого значення рішенням Полтавської облради від 04.09.95 р. – «Заплава Псла» площею 885 га і "Лісові озера" площею 714,5 га. Розташовані вони в межах землеволодінь Комсомольської міськради, відповідно: перший - на землях Комсомольського лісництва Кременчуцького ДЛГ, другий – на околицях міста, на землях Салівського лісництва Кременчуцького ДЛГ.

Ландшафтні заказники, що нині створені в околицях м. Комсомольська, являють собою єдиний масив природних комплексів заплави р. Псел - її долини та гирлової частини. Природні комплекси обох об'єктів мають багато спільних рис, проте кожен із заказників має свої специфічні риси, як показники ландшафтної репрезентативності, так і ботанічної і зоологічної.

Території заказників мають велике значення як природний комплекс лісових ділянок, луків, заплавлених водойм з різноманітною флорою і фауною (деякі види занесені до Червоної книги України та Червоного Європейського списку).

У відповідності з Законом України «Про природно-заповідний фонд» (гл.5, ст.25, 26) оголошення заказників проводиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів. Останні беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

Одним із ефективних шляхів використання ландшафтних заказників у рекреаційних та освітньо-виховних цілях є організація краєзнавчо-туристичних екологічних стежин, при створенні яких поєднуються і рекреаційні цілі.

На запит управління архітектури та містобудування м. Комсомольська щодо часткового використання території ПЗФ (заказник «Лісові озера») управління природних та майнових ресурсів в якості пропозиції пропонує з метою збереження генофонду біорізноманітності природних екосистем та підтримання екологічної рівноваги району зберегти та забезпечити цілісність ландшафтних заказників «Лісові озера» та «Заплава Псла», керуючись Положенням про ландшафтний заказник місцевого значення «Лісові озера».

Генеральним планом рекомендується провести детальне обстеження і зонування території ПЗФ за режимом заповідання. Це дозволить провести інвентаризацію цінних ділянок біоценозів, що підлягають суворому заповіданню, і ділянок ландшафтів, сприятливих для відведення під рекреацію. Зокрема, аналіз функціонально-планувальної структури міста диктує необхідність розширення зеленої рекреаційної зони міста за рахунок переведення існуючих ділянок заказника «Лісові озера» в рекреаційні території - парк або лісопарк (між вулицями Леніна і Страна).

Таким чином, в межах міста склалась надзвичайно складна екологічна ситуація, продиктована активністю виробничого природокористування і підпорядкованою йому негативною зміною навколишнього природного середовища.

Тому подальший розвиток промислово-комунального сектору міста потребує запровадження сучасних ресурсозберігаючих технологій та екологоорієнтованих напрямків природокористування.

Перспективний розвиток промислового виробництва міста передбачає розміщення на околиці (на площадці між с. Колгоспна гора і Солонинці) нового підприємства - **металургійного комплексу** з випуску 3 млн. т. слябів на рік (розробляється проект ТЕО, після чого будуть визначені строки будівництва). Яке відноситься до об'єктів I класу шкідливості ($C_{33} = 1\ 000\ \text{м}$).

Низинність поверхні та сусідство водних просторів зумовили підвищений природний потенціал забруднення повітря | та несприятливі умови розсіювання викидів в атмосферу. Функціонування в таких умовах шкідливих в екологічному відношенні об'єктів (ГЗК та ін.) зумовлює незадовільний екологічний стан території, що і спостерігається в місті. Крім того, їх існування потребує санітарно-гігієнічних розривів до житлових районів - санітарно-захисних зон, що значно обмежує територіальні можливості розвитку міста.

З другого боку. наявність об'єктів. що потребують регулятивного природоохоронного режиму (об'єкти природно-заповідного фонду, поверхневий водозабір тощо), також лімітує територіальний ресурс і обумовлює обмежений режим його використання.

Таким чином, аналіз перспектив територіального розвитку та екологічні передумови міста свідчать, що розміщення будь-яких об'єктів виробництва в його межах повинно відбуватись у відповідності з ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (ст. 5.3, 5.4, 5.5, 5.9) – тобто лише

при дотриманні виробництвами безвідходних технологій та забезпеченні сприятливих екологічних умов проживання людей:

5.3 - на підвищених ділянках з добрим природним провітрюванням, з підвітряного боку відносно сельбищної території, орієнтуючись при цьому на середньорічну та сезонну (літню, зимову) розу вітрів; ... а також нижче за течією ріки по відношенню до житлового району або рекреаційної зони;

5.4 - ... об'єкти, що є джерелами забруднення навколишнього середовища, при неможливості створення безвідходних технологій повинні відокремлюватись від житлової забудови санітарно-захисними зонами; територія санітарно-захисної не повинна розглядатись як резерв розширення підприємств, сельбищної території і прирівняних до них об'єктів;

5.5 - ... коли неможлива організація (санітарно-захисної зони) в конкретних умовах, необхідно приймати рішення про зміну технології виробництва, що передбачає зниження викидів шкідливих речовин в атмосферу...;

5.9 - розміри санітарно-захисних зон для нових видів виробництв, підприємств та інших виробничих об'єктів з новими технологіями, а також зміни цих зон - збільшення (при відсутності способів очищення викидів) чи зменшення - затверджуються при належному обґрунтуванні Головним державним санітарним лікарем України.

Крім того, в місті передбачається розширення можливостей теплозабезпечення населення за рахунок реконструкції котельної, яка буде реконструйована в **когенераційну установку**. Відповідно до висновку спеціалістів (ОАО «Харківтрансмаш"», Х., 2003 р.), когенераційна установка на основі газового мотор-генератору 11ГД100М1 в котельні 15-го мікрорайону м. Комсомольська:

- є джерелом викидів в атмосферу окислів азоту, вуглецю і природних газів від продувних свічок, максимальні приземні концентрації яких (з урахуванням фонових) в межах розрахункової санітарно-захисної зони (100 м) досягають нормативних значень, установлених для житлових зон;

- рівні звукових навантажень від об'єкту нижчі допустимих і немає необхідності в проведенні протишумових заходів, в тому числі на промплощадці;

- водозабезпечення об'єкту відбувається методом зворотного водопостачання без утворення додаткових виробничих стоків.

Таким чином, розташування об'єкту в межах житлової забудови з метою екологічної безпеки потребує при умові виконання всіх проектних рішень планувальної організації (з відповідним озелененням) санітарно-захисної зони – 100 м (відповідно попередньо розробленому проекту).

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ МІСТА

3.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ МІСТА

Місто Комсомольськ, відповідно до класифікації міських поселень, відноситься до монофункціональних міст середньої величини.

На його території, за даними Управління статистики, на 01.04.04 року проживало 51,8 тис. осіб, а з урахуванням Дмитрівської сільської ради. Яка знаходиться в адміністративному підпорядкуванні міста, - 54,3 тис. осіб.

В структурі населення міста переважають жінки - 53,1%; 64,2% всього населення - люди працездатного віку. В місті досить високий відсоток дітей дошкільного та шкільного віку. Всі ці особливості, як правило, характерні для міст, які формувалися за рахунок механічного притоку населення.

Як вже наводилося раніше, Комсомольськ - місто монофункціональне. Майже 99% промисловості міста зорієнтовано на обслуговування Полтавського ГЗК або виробництв, що мають відношення до гірничо-видобувної та обробної промисловості.

Житловий фонд міста на 01.04.2004 року становив 1084,2 тис. м² загальної площі, із них - 90,2% багатоквартирна забудова, 9,8 % - одноквартирна садибна забудова.

В багатоквартирному фонді сьогодні проживає 47,5 тис. осіб. що становить 91,7% населення, в садибному - 4,3 тис. осіб - 8,3% населення.

Середня забезпеченість житлом по місту становить 20,9 м² на людину.

Багатоквартирний житловий фонд, основна частина якого була побудована в 1960-80 роки, зконцентрований в південно-західній частині міста та вздовж берега Дніпра в мікрорайонах № 1, 2, 3, 3-А, 4, 5, 6, 10, 12, 15.

Весь індивідуальний житловий фонд знаходиться на території колишніх сіл Золотнишине, Низи, Піддубне. Весь багатоквартирний житловий фонд забезпечений необхідним інженерним обладнанням.

Заклади культурно-побутового обслуговування розміщені, в основному, в капітальних вбудовано-прибудованих та окремо розташованих спорудах в центральній частині міста вздовж вул. Леніна, Миру, Добровольського, Гірників.

В місті функціонує 8 шкіл, 9 дитячих дошкільних закладів. Спеціальні учбові заклади представлені Політехнічним технікумом та професійно-технічними ліцеями.

Місто має розгалужену мережу закладів культури та мистецтва.

У планувальному відношенні місто ділиться на декілька планувальних утворень:

- нова багатопверхова частина міста, обмежена вул. Строна, Конституції та Радянською;

- стара частина міста, до якої входять села Золотнишине, Піддубне, Низи, знаходиться в північно-західній частині міста;

- територія, зайнята під промисловим будівництвом Полтавського ГЗК та комунально-складською зоною вздовж залізничної колії в північно-східній та східній частині міста;

Окремо можна виділити зону рекреації, яка витягнута вздовж водосховища та річки Псел.

Забудова нової частини міста велась відповідно до генерального плану міста, виконаного інститутом „Харківпроект" в 1967 р., та генерального плану, виконаного в 1985 році УДПІ „Укрміськбудпроект", та проектів детального планування, виконаних харківськими та полтавськими проектувальниками в різні часи.

Межею нової частини міста служить вул. Строна та вул. Радянська.

Вся сельбищна територія вирішена як єдиний житловий район, що складається з окремих мікрорайонів.

Забудова міста велась із сходу на захід. Мікрорайони № 1, 2, 3, 3-А, 4, 5, 6, 10, 15 сьогодні вже повністю сформовані, мікрорайони 15-А, 12, 13, 14 – продовжують формуватися.

На півночі та північному-заході між вул. Строна та залізницею сформована комунально-складська зона міста, до якої входять: - гаражі; склади; ВКП «Кіслород»; «Тіко ЛТДКо»; ТОВ «Леомі-Оригінал»; малі приватні підприємства; вокзал та привокзальні споруди. На півночі від залізничної колії, на території, яку займав завод залізобетонних виробів, крім власне заводу розміщуються: - малі приватні підприємства; власне завод залізобетонних виробів; концерт «Інкомбуд»; ВАТ «Промсантехніка»; склади; пункт очистки вагонів; бойня; звалище; БСЗ редуцький щебеневий завод; ВКП «Авангард».

За цією зоною знаходиться територія Полтавського гірничо-збагачувального комбінату.

Між вулицею Строна, Миру, Добровольського і Радянською знаходиться міський парк, на території якого розміщені Свято-Нікольський собор, Будинок культури та спортивні споруди міста.

Вздовж водосховища також розміщена зона відпочинку жителів міста. Тут знаходяться меморіал, парк, яхт-клуб, стоянки човнів, готель, база відпочинку, профілакторій.

Нова частина міста має чітку планувальну структуру. Вздовж центральних вулиць - Леніна - Миру - Добровольського - розміщуються основні культурно-побутові та адміністративні споруди: торгівельні центри та окремі магазини, заклади харчування, готель, пошта, телеграф, палац культури; адміністративний центр міста розміщений між вул. Конституції, Леніна і Миру.

По вул. Строна, Портовій, Радянській здійснюються основні трудові та культурно-побутові зв'язки нової частини міста з промисловою зоною, зоною рекреації та «одноповерховим» Комсомольськом. Вулично-дорожня мережа нової частини міста достатньо впорядкована і може забезпечити можливість зв'язків між мікрорайонами міста та вихід на зовнішні зв'язки.

Основними планувальними недоліками планувальної структури нової частини міста є:

- багатоповерхова частина міста має замкнутий планувальний характер, зорієнтований лише на внутрішньорайонні зв'язки, як результат - дефіцит у міста територій вільних від забудови та планувальних обмежень, на яких можна було б здійснювати будівництво нової малоповерхової та котеджної забудови;

- слабкі транспортні зв'язки нової частини міста з територією колишніх сіл, відсутність необхідної кількості переїздів через залізницю та слабкі зв'язки з промисловою, комунально-складською зоною та окремими об'єктами промислового та комунального призначення, які розташовані в межах міста та міськради;

- проектом забудови нової частини міста практично не передбачалося організації місць постійного та тимчасового зберігання автомобілів.

Загальна площа парків, скверів і бульварів міста становить – 106,2 га

Враховуючи, що рівень озеленення цих територій недостатній (орієнтовно 60%), забезпеченість населення озеленими територіями складає близько 12,3 - 12,5 м² на людину, що нижче регламентованого нормативу (14 м² на людину).

Територія колишніх сіл Низи, Золотнишине, Піддубне, які сьогодні входять в існуючу межу міста, мають зовсім інший характер забудови.

Планувально з новими кварталами ув'язана лише територія села Золотнишине, яка безпосередньо примикає до вул. Радянської; села Низи та Піддубне знаходяться автономно і мають слабкі планувальні зв'язки між собою та з містом.

Територія колишніх сіл забудована, в основному, будинками з присадибними ділянками різної величини, Забудова подекуди, особливо в старій частині сіл, носить хаотичний характер. Інженерне забезпечення цих територій недостатнє.

Основним зв'язком між «новою» та «старою» забудовою міста є продовження вул. Страна та вул. Горького, яка має вихід у напрямку на Кременчук.

Безпосередньо до існуючої межі міста із західної сторони прилягають заказники місцевого значення «Заплава Псла» та «Лісові озера».

На території міськради хаотично розташовано ряд підприємств міста, таких як ВАТ Рижівський гранітний кар'єр та Редутський щебеневий завод.

Колективні сади жителів міста розміщуються на півночі та північному заході від міста вздовж комунікаційних коридорів, частково - безпосередньо на території Полтавського ГЗК.

По території, прилеглій до міста, проходить багато інженерних мереж, як призначених для обслуговування Полтавського ГЗК та обслуговуючих його підприємств, так і традиційних.

Міське кладовище знаходиться на північному сході міста в районі колишнього села Піддубне.

Необхідно відмітити, що територія старої частини Комсомольська знаходиться в надзвичайно несприятливих інженерно-будівельних умовах. Освоєння цієї території потребуватиме значних коштів на проведення інженерних заходів.

Промислова зона Комсомольська знаходиться в північно-східній та східній частині міста.

На її території розміщуються: - малі приватні підприємства; очисні споруди; пожежне депо; ВКО «Кислород»; ДП «Трубопрокат»; ДП «Завод силікатних виробів»; котельня; цехи Комсомольського ГЗК, склади.

Територія. Територія в існуючих межах міста становить 7725,6 га, з яких лише 642,8 га (8,3%) - сільбищні території.

В складі сільбищних територій 148,2 га займає багатоквартирна забудова, 192 га - садибна. Зелені насадження загального користування становлять 106,2 га.

Значні території зайняті промисловістю - 5509 га, колективними садами – 340 га, луками, випасами, ріллею та заболоченими територіями - 829,6 га.

Водопостачання. Джерелом водопостачання міста є поверхневі води річки Дніпро. Водопостачання міста здійснюється централізованим комунальним водопроводом. Локальні системи технічного водопроводу із самостійними водозаборами мають ВАТ , Полтавський ГЗК" та Редутський щебеневий завод. Питоме водопостачання на 1 мешканця складає 437 л/добу.

Водовідведення. Каналізування міста здійснюється по новій роздільній схемі. Житловий фонд обладнаний каналізацією на 95,4%. Установлена пропускна спроможність централізованої системи каналізації 86 тис. м³/добу. За 2003 рік пропущено 6,75 млн. м³ стічних вод (середньодобова 18,5 тис. м³).

Електропостачання. Електропостачання міста здійснюється від підстанції 150/35/10 кВ «Полтавський ГЗК», які по лініях 150 кВ живляться від ПС «Кременчуцька – 330», яка зв'язана з Кременчуцькою ГЕС, ПС «Полтава – 330», ПС «Миргород – 330» та ПС «Дніпровська – 750».

Санітарна очистка. Річне накопичення твердих побутових відходів по місту складає близько 53,1 тис. м³/рік, рідких - 1,40 тис. м³. Вивіз і обеззараження твердих побутових відходів здійснюється на полігоні твердих побутових відходів, що знаходяться у промзоні, в районі західних відвалів і колишніх складів ВВ Полтавського ГЗК. Звалище займає 4 га.

Рідкі побутові відходи вивозяться асенізаційним транспортом на зливну станцію, яка розташована на каналізаційних очисних спорудах.

Газопостачання. Місто газифіковано на базі природного мережного газу. Газопостачання здійснюється від магістрального газопроводу Диканька-Кременчук-Кривий Ріг.

Зріджений вуглеводневий газ використовується в приватному житловому секторі.

Теплопостачання. Теплопостачання житлово-комунального сектору міста здійснюється централізованими системами (багатоповерхова забудова) та децентралізованими системами (садибна забудова).

Основні джерела централізованого теплопостачання:

- опалювальна котельня Полтавського ГЗК установленою потужністю 168 Гкал/рік;
- опалювальна котельня 15-го мікрорайону установленою потужністю 19,5 Гкал/рік.

Далі наведена більш детальна характеристика окремих показників сучасного стану міста.

3.2 НАСЕЛЕННЯ

Згідно з даними Полтавського обласного статуправління, чисельність населення Комсомольської міськради станом на 01.01.2004 р. становила 54,3 тис. осіб, в тому числі: власне м. Комсомольська - 51,8 тис. осіб, Дмитрівської сільради - 2,5 тис. осіб. За матеріалами перепису, станом на 2001 рік, чисельність населення міста становила 51,7 тис. осіб. Аналіз динаміки чисельності населення міста в міжпереписний період показує, що спочатку населення міста зростало і досягло на початок 1994 року найбільшої для міста величини - 55,5 тис. осіб. В наступні роки чисельність населення зменшувалась, а з 2002 року - чисельність населення стабілізувалась.

У формуванні динаміки населення міста важливу роль відігравали природний рух і міграція населення.

Нижче в таблицях наведено динаміку чисельності населення міста, починаючи з 1988 року, динаміку природного руху населення, показники механічного руху населення та вікову структуру населення м. Комсомольська таблиці 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4.

Динаміка чисельності населення міста

Роки	Чисельність населення (тис.осіб)
1988	51,6
1989	51,6
1990	52,2
1991	53,0
1992	54,2
1993	55,4
1994	55,5
1995	55,5
1996	55,3
1997	55,1
1998	54,7
1999	54,5
2000	54,5
2001	54,4
2001 (данні перепису)	51,7
2003	51,8
2004	51,8

Таблиця 3.2.2.

Динаміка природного руху населення в 1990-2003 роках

Роки	Народилося осіб	Коефіцієнт народжуваності	Померло осіб	Коефіцієнт смертності	Природний приріст, осіб	Коефіцієнт природного приросту
1990	742	13,5	318	5,8	427	7,7
1991	716	12,8	378	6,8	338	6
1992	645	11,3	394	6,9	251	4,4
1993	594	10,1	448	7,6	146	2,5
1994	574	9,8	458	7,8	116	1,9
1995	512	8,7	495	8,5	17	0,3
1996	455	7,8	495	8,5	-40	-0,6
1997	440	7,6	505	8,7	-65	-1,8
1998	431	7,4	495	8,6	-64	-1,1
1999	410	7,1	508	8,8	-98	-1,7
2000	400	6,9	533	9,2	-133	-2,3
2001	395	6,8	542	9,5	-150	-2,6
2002	330	6,0	600	11,0	-270	-4,9
2003	396	7,2	630	11,5	-234	-4,3

Таблиця 3.2.3

Показники механічного руху населення

Роки	Прибуло осіб	Вибуло осіб	Сальдо маякової міграції
1993	1648	1735	-87
1994	1575	1822	-250
1995	1561	1960	-309
1996	1469	2066	-597
1997	1249	1900	-651
1998	1333	1794	-461
1999	1259	1834	-575
2000	1141	1109	32
2001	1179	1036	143
2002	1193	804	390

Таблиця 3.3.4

Вікова структура населення за основними віковими групами

Вікові групи	Тис.чол.	%
Населення, молодше за працездатний вік	8,91	17,2
Населення працездатного віку	33,289	64,2
Населення старше за працездатний вік	9,61	18,6
Все населення	51,8	100,0

Як видно з таблиць, число новонароджених по місту в 2002 році скоротилося порівняно з 1990 роком майже вдвічі, в той же час смертність населення виросла також майже вдвічі (з 318 осіб на рік в 1990 році до 630 осіб в 2002 році). На жаль, така тенденція характерна для всіх без виключення міст України.

Міграційний рух по місту характерний тим, що сальдо міграції до 1992 року було додатнім, з 1993 по 1999 року – від’ємним, а в останні роки знову спостерігається додатне сальдо міграції.

Дані таблиць свідчать також про те, що, хоча частина осіб похилого віку і перевищує частину дітей, частина населення працездатного віку в місті досить висока і становить 64,2%, що перевищує середньоукраїнський показник (60,5%). Таким чином, можна зробити висновок, що в місті сьогодні є природний потенціал відтворення населення.

3.3. ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

Основу трудових ресурсів міста становить працездатне населення у працездатному віці, чисельність якого 33,1 тис осіб або 63,9%. Чисельність працюючих осіб пенсійного віку становить - 0,7 тис. осіб (1,4%). Таким чином, трудові ресурси міста становлять 33,8 тис. осіб (65,3%) від населення.

Аналіз розподілу трудових ресурсів за сферами зайнятості свідчить, що в усіх сферах економічної діяльності зайнято 23,9 тис. осіб або 71,6% трудових ресурсів. З

них 19,0 тис. осіб - штатні працівники підприємств та установ. 4,9 тис. осіб - зайняті в інших сферах економічної діяльності (малий бізнес, підприємці - фізичні особи та інші).

Решта трудових ресурсів - учні в працездатному віці, безробітні, пенсіонери в працездатному віці та незайняте населення.

Нижче в таблицях 3.3.1, 3.3.2, наведений розподіл трудових ресурсів за 2003 рік та зайнятість населення за сферами економічної діяльності.

Таблиця 3.3 1

Структура зайнятості за видами економічної діяльності

№	Показники	Всього		В тому числі малих підприємств	
		Тис. осіб	%	Тис. осіб	%
1	Зайнято в господарському комплексі міста, всього в тому числі:	19,0	100	2,3	100
2	Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	0,27	1,4	-	-
3	Промисловість, всього, В тому числі:	12,42	65,4	0,65	28,3
	-добувна;	10,1	53,2	-	-
	- обробна;	1,69	8,9	0,34	14,8
	- виробництво та розподіл електроенергії, газу та води.	0,63	3,3	-	-
4	Будівництво	0,73	3,8	0,44	19,1
5	Оптова та роздрібна торгівля, торгівля транспортними засобами, послуги з ремонту	0,47	2,5	0,24	10,4
6	Готелі та ресторани	0,14	0,7	0,11	4,8
7	Транспорт і зв'язок	0,33	1,7	0,06	2,6
8	Фінансова діяльність	0,02	0,1	0,01	0,4
9	Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	0,7	3,7	0,36	15,6
10	Державне управління	0,4	2,1	-	-
11	Освіта	1,38	7,3	0,02	0,9
12	Охорона здоров'я та соціальна допомога	1,0	5,3	0,05	2,2
13	Колективні, громадські та особисті послуги	1,05	5,5	0,37	15,7

Таблиця 3.3.2

Трудові ресурси та їх розподіл

№	Показники	Існуючий стан	
		Тис.чол.	%
Населення міста		51,8	100,0
I Трудові ресурси			
1.	Працездатне населення в працездатному віці	33,1	63,9
2.	Працюючі пенсіонери та підлітки	0,7	1,4
Трудові ресурси (1-2+3)		33,8	65,3
II Розподіл трудових ресурсів			
1.	Зайняті на навчання з відривом від виробництва	2,7	5,2
2.	Безробітні, зареєстровані в Державній службі зайнятості	0,16	0,3
3.	Пенсіонер в працездатному віці	1,44	2,8
4.	Незайняте населення	5,6	10,8
5.	Зайняті в усіх видах економічної діяльності, в тому числі:	23,9	46,2
	В галузях економіки	19,0	36,7
	В інших сферах економічної діяльності	4,9	9,5

3.4. ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС МІСТА

Як вже зазначалось раніше, Комсомольськ відноситься до монофункціональних міст гірничодобувного профілю. Розвиток міста напряму залежить від функціонування містоформуєчого підприємства – Полтавського гірничозбагачувального комбінату та виробництв, пов'язаних із обслуговуванням та роботою ГЗК.

Економіка міста розвивалась на базі промислового виробництва і має в своїй структурі містоутворюючі та обслуговуючі галузі, де працюють, відповідно, 81,7% та 18,3% зайнятих на підприємствах і організаціях Комсомольська таблиця 3.4.1.

Найбільший внесок в економіку міста робить промисловість, де в 2003 році працювало 12,4 тис. осіб або 65,5% зайнятих в галузях економіки (включаючи малі підприємства).

Обсяг промислового виробництва за 2002 рік становив у діючих цінах 874,7 млн. грн. або 10,5% від загального обсягу області, в 2003 році - 1156 млн. грн.

Спеціалізація міста - виробництво залізорудних окатишів, в 2003 році їх було вироблено 7,0 млн. тон.

Таблиця 3.4.1

Структура економіки міста за зайнятістю

Показники	%
Галузі матеріального виробництва	
Промисловість	65,5
Будівництво	3,9
Транспорт	1,7

Торгівля і громадське харчування	3,2
Житлово-комунальне господарство	6,0
Сільського господарство	1,4
Всього	81,7
Галузі нематеріального виробництва	
Побутове обслуговування	0,3
Охорона здоров'я та соціальна допомога	5,5
Освіта	7,3
Послуги	5,2
Всього	18,3

Таблиця 3.4.2.

Структура міста за виручкою від реалізації

Показники	%
Промисловість	76,0
Торгівля та громадське харчування	18,6
Житлово-комунальне господарство	3,3
Будівництво	0,9
Транспорт	0,4
Інші галузі	0,8

3.4.1. ПРОМИСЛОВІСТЬ

3.4.1.1. Гірничодобувна та обробна промисловість

Основною містоутворюючою галуззю міста є промисловість, розвиток якої характеризує місто Комсомольськ як індустріальний центр.

Основу промислового виробництва в місті складає добувна промисловість, до складу якої входять: ВАТ «Полтавський ГЗК» (основне підприємство міста), ВАТ «Рижівський гранітний кар'єр» та «Редутський о щепеневий завод». ВАТ «Полтавський ГЗК» - основне промислове підприємство міста, на долю якого припадає 90% продукції промисловості.

Таблиця 3.4.1.1.1

Структура промисловості за обсягами виробництва

Показники	%
Добувна	94,6
Обробна	4,7
Виробництво та розподіл тепла і води	0,7

В структурі виробництва обробної промисловості найбільшу питому вагу займає хімічне виробництво (24,3%), металургія та оброблення металу (23,5%). Решта

підприємств обробної промисловості - харчова, легка, деревообробна та інші таблиця 3.4.1.1.1.

Одне з найбільших підприємств на Україні **ВАТ «Полтавський ГЗК»** має свої дочірні підприємства: ДП «Ферротранс» розташоване в місті, ДП «Кислород» і ДП «Трубопрокат» розміщені на території ГЗК. На підприємстві працює 9556 чоловік – 40% зайнятого населення міста. Основний вид продукції: окатиші та щєбінь. Підприємство постійно нарощує об'єми виробництва, має тісні зв'язки з металургійними підприємствами України, Східної та Центральної Європи.

Дочірнє підприємство «Кислород», що розміщене на території ГЗК, виробляє стисле повітря та кисень газоподібний; підприємство працює на задоволення промислових потреб ГЗК, а також для потреб інших заводів України. На підприємстві зайнято 164 особи.

Підприємство «Трубопрокат» розташоване на території ГЗК. Випускає труби газопровідні, ремонт думпкарів, виробляє опалювальні конвектори, металоконструкції. Споживачем виробленої продукції виступають підприємства України. На підприємстві зайнято 60 чоловік.

«Комсомольськстальмонтаж» займається випуском металоконструкцій. На підприємстві працює 115 осіб. Основним споживачем виступає Полтавський ГЗК.

ВАТ «Рижівський гранітний кар'єр». Підприємство займається випуском щєбеню гранітного та гравію. Споживачем виробленої продукції виступають Полтавська, Харківська, Сумська області та Росія. Близько 70% поставок відбувається в Росію. На підприємстві зайнято 87 осіб.

Підприємство «Редутський щєбєневий завод» займається виробництвом щєбеню гранітного, щєбеню кварцитового, каменю побутового, піщано-щєбєневої суміші. На підприємстві зайнято 197 осіб. Основним споживачем виробленої продукції виступає Південно-західна залізниця (82%) та Росія.

3.4.1.2. Харчова промисловість

ВАТ «Комсомольський хлібзавод». Підприємство спеціалізується на виробництві хлібобулочних та кондитерських виробів. Забезпечує потреби міста та прилеглих районів. На підприємстві зайнято 221 особа.

ТОВ агрофірма «Відродження» випускає сільськогосподарську продукцію (рослинництва та тваринництва) На підприємстві зайнято 180 осіб.

ТОВ «Славутич-Руда-Україна» - цех по вирощуванню грибів «вешенок». На підприємстві зайнято 68 осіб.

3.4.1.3. Легка промисловість

Представлена колись потужною та єдиною фабрикою «Тіко» - виробництво трикотажу та трикотажних виробів. Нині фабрика поділена на цехи. Утворена велика кількість підприємств: «Тіко-Маркетинг», «Тіко-шарм», «Славія» і таке інше. В середньому на підприємствах зайнято 200 осіб.

3.4.2. Будівництво

Будівельні роботи в місті виконують ряд будівельно-монтажних організацій: ООО «КСУ Механомонтаж-270», СУ - 410, «Будмонтажсервіс», приватне мале підприємство «Оліс» та інші.

В 2003 році в будівництві було зайнято 0,74 ти. осіб, з яких 0,44 тис. – малі підприємства.

Об'єм будівельно-монтажних робіт в 2002 році становив 29,4 млн. грн., обсяг підрядних робіт, виконаний власними силами - 58,6 млн. грн.

2 3.4.3. Сфера малого бізнесу

В місті зареєстровано близько 250 малих підприємств, на яких зайнято 2,3 тис. осіб.

Кількість підприємств - фізичних осіб на початок 2004 року становила 1,7 тис. осіб. Фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності – було залучено до своєї роботи 3,2 тис. працівників.

Основними видами діяльності малих підприємств є обробна промисловість, будівництво, операції з нерухомістю, оптова і роздрібна торгівля.

Надходження від діяльності малого бізнесу - фізичних осіб складають 3,7% в загальній кількості податкових надходжень до міського бюджету.

3.5. ЖИТЛОВИЙ ФОНД

Житловий фонд міста, за даними Головного управління статистики в Полтавській області, становив станом на 01.01.2004 року 1084,2 тис. м² загальної площі, в тому числі:

- багатоквартирний - 977,8 тис.м² - 90,2%, з них гуртожитки - 63,1 тис. м²;
- одноквартирний садибного типу - 106,4 тис. м² - 9,8%.

В багатоквартирному фонді сьогодні проживає 47,5 тис. осіб або 91,7% населення, решта 4,3 тис. осіб або 8,3% - в садибному.

Садибний житловий фонд розташований в північно-західній частині міста (район колишніх сіл Піддубне, Низи, Золотнишине). Основне ядро міста забудоване мікрорайонами багатоповерхової забудови.

Весь багатоквартирний житловий фонд забезпечений необхідним інженерним обладнанням.

Середня забезпеченість житлом по місту становить 20,9 м²/людину.

За формами власності житловий фонд розподіляється таким чином:

- державна - 31,4 тис. м² - 2,9%;
- комунальна - 258,6 тис. м² - 23,9%;
- колективна - 62,5 тис. м² - 5,7%;
- приватна - 731,6 тис. м. - 67,5%.

Весь житловий фонд міста налічує 20,0 тис. квартир.

Середній розмір квартири складає 51,05 м² загальної площі.

Розподіл житлового фонду за складом квартир наведений в таблиці 3.5.1

Таблиця 3.5.

Розподіл житлового фонду за складом квартир

Тип квартир	Кількість квартир		Загальна площа	
	тис. квартир	%	Тис.м ²	%
1-кімнатні	4,83	24,1	152,84	15,0
2-кімнатні	8,37	41,8	408,49	40,0
3-кімнатні	5,53	27,6	354,12	34,7
4-кімнатні	1,26	6,3	101,14	9,9
5-кімнатні	0,04	0,	3,94	0,4
6 і більше – кімнатні	0,003	-	0,49	0,04
Всього	20,0	100,0	1021,0	100,0

Житловий фонд гуртожитків складає 63,1 тис. м².

В місті гостро стоїть проблема забезпечення населення житлом. Згідно з даними відділу обліку та розподілу житлової площі Виконкому Комсомольської міської ради, в черзі на одержання житла станом на 01.01.2004 року перебувало 2609 сімей (7,0 тис. осіб), що складає майже 14% населення міста, нижче в таблиці 3.5.2 наведений розподіл черги по місту.

Таблиця 3.5.2

Де стоять на обліку	Всього на черзі сімей	В тому числі			
		На загальних підставах	Право першочергового отримання житла	Право позачергового отримання житла	Кооперативний облік
Виконавчий комітет міської ради	1593	867	232	81	413
ВАТ «Полтавський ГЗК»	1016	888	82	46	-
Всього	2609	1755	314	127	413

Хоча середня житлова забезпеченість в місті досить висока, виходячи з існуючої квартирної черги можна зробити висновок, що забезпеченість жителів міста житлом досить нерівномірна.

3.6. ПІДПРИЄМСТВА І ЗАКЛАДИ ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Місто Комсомольськ характеризується достатнім рівнем розвитку соціальної сфери.

В місті функціонує 8 загальноосвітніх шкіл та 9 дитячих дошкільних закладів. Враховуючи особливості демографічної ситуації в місті, тут спостерігається періодичне коливання вікового складу населення, що особливо відбивається на завантаженні дитячих закладів. В 2003 році в школах фактично займалося 6,2 тис. школярів при потенційній ємності шкіл 8 тис. місць, а в дитячих дошкільних закладах перебувало 2000 дітей при ємності за санітарними нормами 1600 місць (проектна ємність дитячих садків - 1975 місць). Крім того, завантаження дитячих дошкільних закладів по місту нерівномірне, в зв'язку з чим деякі з них було перепрофільовано.

У місті працює 1 заклад позашкільної освіти - Центр дитячої та юнацької творчості та заклад професійно-технічної освіти - міжшкільний навчально-виробничий комбінат.

В 2003 році Центр дитячої та юнацької творчості відвідувало 1310 дітей, міжшкільний навчально-виробничий комбінат - 370 дітей.

Середні спеціальні учбові заклади представлені Політехнічним технікумом на 1250 місць, професійно-технічним училищем №18 на 600 місць та ПТУ №15 на 560 місць.

В місці функціонує відділ підготовки кадрів для ВАТ «Полтавський ГЗК».

Система охорони здоров'я представлена міською лікарнею на 500 ліжок, станцією швидкої медичної допомоги на 6 автомашин, поліклінікою на 30-35 відвідувань за зміну, медико-санітарною частиною Полтавського ГЗК на 400-450 відвідувань за зміну, стоматологічною поліклінікою на 200 відвідувань за зміну, аптеками та молочною кухнею потужністю 1470 порцій за зміну.

Торговельна площа підприємств торгівлі становить 11 тис.м² торгової площі, ємність підприємств громадського харчування - 1620 місць.

Місто має розгалужену мережу закладів культури і мистецтва до якої входять будинок культури на 1100 місць, 6 бібліотек, 2 музеї, кінотеатр. Спортивний комплекс міста включає стадіон «Юність», спорткомплекс «Динамо», фізкультурно-оздоровчий комплекс, спортивно-оздоровчий клуб «Олімпія», яхт-клуб.

Площа спортзалів міста сягає 6 тис. м² підлоги, з них - шкільних - 2,0 тис. м², ДЮСШ - 1,7 тис. м², ПТУ - 0,8 тис. м², політехнікуму - 1,3 тис. м².

В місті є плавальний басейн площею водного дзеркала 375 м².

Рівень забезпеченості населення основними установами та закладами обслуговування наведений нижче в таблиці 3.6.1.

Таблиця 3.6.

Рівень забезпеченості основними установами та закладами обслуговування

№	Найменування установ та закладів обслуговування	Одиниця виміру	Існуючий стан	Забезпеченість на 1000 мешканців	% від нормативного показника
1	Дитячі шкільні заклади	тис. місць	1,6*	31	80
2	Загальноосвітні школи	тис. місць	8,0	154	100
3	Лікарні	ліжок	500	9,6	100
4	Поліклінічні заклади	відвідувань за зміну	680	13,1	54,6
5	Клуби та будинки культури	місць	1100	21,2	42,3
6	Підприємства торгівлі	м ² торгової площі	11000	212	92,3
7	Підприємства громадського харчування	місць	1620	31,3	78,3

* - ємність за санітарними нормами.

3.7. ВИСНОВКИ

Аналіз сучасного стану м. Комсомольська дозволяє зробити наступні висновки:

1. В цілому розвиток міста залежить від розвитку та функціонування промислового комплексу міста - Полтавського ГЗК та підприємств, які з ним технологічно пов'язані.

2. Місто має значний промисловий потенціал, висококваліфіковані трудові ресурси, зручні автомобільні, залізничні та водні шляхи сполучення, резервні території для розміщення промислових, комунальних та складських підприємств, високий рівень забезпечення енергетичними ресурсами. Місто забезпечене рекреаційними територіями на акваторіях Дніпра та Псла.

Все це робить місто інвестиційно привабливим для розміщення нових виробництв.

3. Однак є ряд факторів, які негативно впливають на розвиток міста. Серед них можна назвати:

- обмежені територіальні з ресурси для розміщення житлового будівництва та складні інженерно-будівельні умови освоєння нових територій;

- наявність великої кількості планувальних обмежень від існуючих промислових підприємств, про говорить про недосконалість промислових технологій;

- складна демографічна ситуація;

- недостатнє забезпечення міста якісною питною водою.

4. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЮЧОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ

Генеральний план м. Комсомольська був розроблений в 1985 році Українським державним проектним інститутом «Укргорстройпроект», м. Харків.

Генеральний план був розроблений на період 25-30 років, тобто до 2010-2015 року з виділенням: першої черги будівництва - 1990 року та 1995 року. Всі техніко-економічні показники розвитку міста розраховувалися виходячи з того, що господарський комплекс міста за період дії генерального плану набуде значного розвитку.

Передбачався значний розвиток основної містоутворюючої категорії - промисловості.

Передбачалось будівництво Беланівського кар'єру потужністю 10 млн. тонн руди на рік для підтримки потужності Полтавського ГЗК, а також дробильно-збагачувальних фабрик нерудних матеріалів. Це рішення було прийняте на той час Держпланом СРСР, проектні роботи виконував інститут Юждіпроруда. На цих підприємствах передбачалось зайняти близько 6,0 тис. осіб.

Крім того, передбачалось будівництво фабрики по виробництву щебеню та значне розширення фабрики трикотажного полотна.

Всього в промисловості передбачалось зайняти на кінець розрахункового періоду генплану 23,4 тис. осіб проти 15,2 тис. осіб на момент розробки діючого генплану.

Також передбачався розвиток інших галузей економіки. Наприклад, в зв'язку з розвитком промисловості, намічалось значне зростання будівельної галузі.

Кількість працюючих в будівництві на кінець розрахункового періоду повинна була досягти 7000 осіб. Намічався подальший розвиток залізничного автомобільного та річкового транспорту.

Намічалось будівництво пасажирського річкового причалу Полтавського ГЗК та розміщення в його комплексі готелю на 30 місць.

На-час розробки діючого генерального плану в місті функціонували технікум та два ПТУ. Намічалось будівництво ще одного ПТУ.

В розрахунках діючого генерального плану передбачався резерв зайнятих на випадок подальшого розвитку галузей господарства.

Всього в містоформуючих галузях господарства передбачалось зайняти на розрахунковий період генплану 32,4 тис. осіб, в тому числі на 1995 рік - 25,7 тис. осіб.

Крім того, передбачався розвиток обслуговуючих галузей.

Передбачалось, що в обслуговуючих галузях буде зайнято не менше 16% перспективного населення міста.

На час розробки діючого генерального плану (01.01.1984 р.) населення міста налічувало 47 тис. осіб. |

Перспективна чисельність населення м. Комсомольська по діючому генплану прогнозувалась в 75 тис. осіб на розрахунковий період. Цей прогноз був оснований на розрахунках необхідної кількості трудових ресурсів з метою забезпечення потреб господарського комплексу.

На першу чергу (1990 рік) розрахункова чисельність населення повинна була становити 55 тис. осіб, на 1995 рік (проміжний термін) - 60 тис. осіб.

Відповідно, були розраховані і потреби в будівництві нового житлового фонду. На час розробки генплану житловий фонд міста складав 723 тис. м² загальної площі. Середня житлова забезпеченість становила 15,4 м² на жителя.

Об'єми житлового будівництва були розраховані в об'ємах, які забезпечили б перспективне населення міста житлом виходячи з середньої житлової забезпеченості 18 м² на жителя.

Весь намічений об'єм житлового будівництва становив 626 тис. м² загальної площі, в тому числі:

- багатоквартирна забудова - 590 тис. м²;
- одноквартирна садибного типу - 36 тис. м²;

Житловий фонд міста на кінець розрахункового періоду повинен був скласти 1350 тис. м² загальної площі.

При цьому передбачалось, що житлова забудова буде вестись в основному багатопверховими будинками. Садибне будівництво намічалось, в основному, в районах колишніх сіл Низи, Піддубне, Золотнишене.

Територіально місто передбачалось розширити досить значно. Пропонувалось освоїти під житлове будівництво всю південно-західну частину міста (від продовження вул. Леніна до Редутського щебеневого заводу).

Намічалось також будівництво промислових, комунальних та складських підприємств на території ГЗК та прилеглих до нього територіях.

Генпланом передбачався розвиток культурно-побутових закладів міста з орієнтацією підцентрів в мікрорайоні № 16, 15 та на територіях, зайнятих садибною забудовою. На базі затоки Барбара пропонувалось будівництво великого спортивно-оздоровчого центру для жителів міста.

Зону відпочинку для населення прогнозувалось створити та впорядкувати на базі існуючої зони відпочинку вздовж Дніпродзержинського водосховища.

В старій частині міста розміщувались дитячі дошкільні заклади та впорядковувалась вулична мережа.

На жаль, більшість заходів, намічених генеральним планом, здійснено не було.

За період реалізації генерального плану господарський комплекс міста не одержав наміченого розвитку.

Процеси, які відбувалися в економіці країни в цілому, призвели до занепаду таких галузей господарського комплексу міста як будівництво, транспорт, соціальна сфера.

Чисельність населення міста спочатку зростала, але значно меншими темпами, ніж це було передбачено діючим генеральним планом. В 1994 році населення досягло своєї найбільшої величини - 55,5 тис. осіб, а після 1994 року населення почало зменшуватись і на 01.01.2004 року становило 51,8 тис. осіб.

Зміни, що відбулися в структурі зайнятості міста та аналіз реалізації будівництва об'ємів житла наведені нижче в таблицях 4.1, 4.2.

Таблиця 4.1

Зміни в структурі зайнятості

	За генеральним планом 1985 року		Фактично на 01.01.2004 рік	
	Тис. осіб	% до населення	Тис. осіб	% до населення
Промисловість	23,4	31,2	12,4	24,0
Капітальне будівництво	7,0	9,4	0,75	1,5
Зовнішній транспорт	1,3	1,7	0,95	1,8
Середні спеціальні учбові заклади	0,46	0,6	-	-
Резерв	1,4	1,9	0,3 ¹	0,6
Обслуговуючі категорії	12,0	16,0	5,3	10,2
Інші	-	-	4,2 ²	8,1
Разом	45,6	60,8	23,9	46,2

Примітка – ¹ сільськогосподарські підприємства

Примітка – ² малий бізнес

Таблиця 4.2

Аналіз реалізації об'ємів житлового будівництва

	На час розробки діючого генплану	Об'єми нового будівництва по діючому генплану	Житловий фонд на розрахунковий період згідно діючого генплану	Фактично на 01.01.2004 р
Багатоквартирний житловий фонд	699,3	590	1290	977,8
Одноквартирний садибного типу	23,8	36	59,8	106,4
Разом	723,1	626	1350	1084,2
Середня забезпеченість м ² /житл.	15,4	-	18,0	20,9

Як видно з наведених даних, за період реалізації генерального плану об'єми житлового будівництва в місті склали 360 тис.м² загальної площі замість 626 тис. м², намічених генпланом, однак, середня житлова забезпеченість складає 20,9 м² замість 18 м², передбачених діючим генпланом. Це пояснюється тим, що чисельність населення міста також не досягла розрахованої генеральним планом величини.

В структурі нового житлового будівництва питома вага садибної забудови становила 23%, тоді як по діючому генплану в об'ємі житлового будівництва було намічено лише близько 6% садибної забудови.

За час, який пройшов з розробки генерального плану, місто не отримало територіального розвитку, закладеного в генплані. Будівництво велося лише в межах нового міста, не були повністю сформовані мікрорайони нової забудови, такі як 15-А та 15-Б, 12 мікрорайон, натомість, на території Комсомольська виникли об'єкти, які не були передбачені генпланом: великі автостоянки, АЗС, підприємства малого та середнього бізнесу, ринки.

Не отримало свого завершення формування центральної частини міста, зокрема, не оформлена площа перед міськрадою. Не було побудовано великого спортивного комплексу на базі затоки Барбара.

На території колишніх сіл не було побудовано жодного центру обслуговування та дитячого дошкільного закладу.

Нові масиви індивідуальної забудови виникли в північно-західній частині міста в районі сіл Піддубне та Низи. Значно розширилась територія ГЗК. Повністю вичерпана передбачена генпланом територія міського кладовища. Значно розширилась територія колективних садів.

Не отримала свого розвитку і магістральна мережа міста, не було побудовано продовження вул. Леніна, та інших магістралей, які б сприяли зв'язкам нової та старої частини міста.

Нижче в таблиці 4.3 наводяться пропозиції генплану щодо розвитку об'єктів зовнішнього транспорту та магістральної вуличної мережі та ступінь їх виконання.

Таблиця 4.3

№	Пропозиції генлану	Реалізація
1	Будівництво пасажирської пристані на два причали	Не здійснено
2	Будівництво річкового вокзалу по вул. Миру	Не здійснено
3	Формування вул. Леніна – магістраль загальноміського значення регульованого руху	Виконано
4	Будівництво ділянки магістральної вулиці – продовження вул. Леніна до вул. Горького	Не здійснено
5	Будівництво гаражів для паркування індивідуальних автомобілів	Здійснено
6	Будівництво СТО по вул. Портовій	Здійснено
7	Будівництво АЗС (загальна кількість – 9 колонок)	Здійснено. Діючі ІЗС мають загальну кількість – 19 колонок

Ступінь реалізації рішень генплану по забезпеченню інженерними мережами та інженерній підготовці території наведено нижче.

Теплопостачання. З питання подальшого розвитку системи теплопостачання в м. Комсомольськ, за рішеннями попереднього генплану було запропоновано

розширення та реконструкція існуючої котельні по вул. Енергетиків 31, закриття відкритої схеми гарячого водопостачання. Теплопостачання у с. Піддубному вирішено автономними джерелами теплоти. За період реалізації генерального плану побудовано: котельню 15-го мікрорайону (19,5 Гкал/год), котельня мікрорайону Золотнишино (0,344 Гкал/год), частина споживачів в 1-4 мікрорайонах підключена по відкритій схемі гарячого водопостачання.

Газопостачання. Рішенням попереднього генерального плану передбачалося 100% газифікація міста Комсомольська за рахунок подальшої розбудови системи газопостачання міста, у тому числі прокладання 0,5 км розподільчих газопроводів високого тиску. За період реалізації наданих рішень у місті рівень газифікації досягає близько 100%. Побудовано 6 ГРП та 20 ТРП, прокладено близько 40,0 км розподільчих газопроводів високого тиску. Обсяг газоспоживання на господарсько-побутові потреби у порівнянні із запланованим - 8,34 млн. м³ на рік/рік складає (станом на 2003 рік) близько 9,98 млн. м³/рік - на населення, та 33,9 млн. м³/рік – на опалювальні котельні.

Показники рішень попереднього генерального плану з водопостачання, водовідведення та санітарного очищення території та хід їх реалізації наведені нижче в таблиці 4.4.

Таблиця 4.4

	Рекомендації по генплану 1985 р.	Реалізація
Водопостачання		
1	Розширення існуючого зовнішнього хозпильового водопостачання додатково на 11 тис.м ³ /сут.	Виконано
2	Проектування водозабору з р. Дніпро продуктивністю 10 тис.м ³ /сут.	Не виконано
3	Перехід на централізоване водопостачання міста з річки (водозабір з Кременчуцького водосховища в районі міста раніше наміченим ТСО на будівництво Беланівського ГОКа)	Не виконано
4	Поливальний водопровід з Дніпродзержинського водосховища	Виконано частково
Водовідведення		
1	Реконструкція і розширення каналізаційних очисних споруд до продуктивності 56 тис.м ³ /сут	Виконано частково (до 35 тис.м ³ /сут.)
Санітарне очищення		
1	Будівництво сміттепереробного заводу	Не виконано

5. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІСТА

5.1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ МІСТА

Відповідно до Закону України «Про планування і забудову територій», генеральним планом населеного пункту визначаються потреби в територіях для забудови та іншого використання, черговість і пріоритетність забудови, межі функціональних зон, планувальна структура та просторова композиція забудови населеного пункту.

Одним із основних факторів, який впливає на визначення перспективного територіального розвитку міста, є перспективна чисельність населення міста.

В свою чергу, визначення перспективної чисельності населення міста напряму залежить від:

- існуючої демографії;
- перспектив розвитку господарського комплексу міста;
- територіальних ресурсів міста.

Очевидно, що господарський комплекс міста Комсомольська розвивається, і для його подальшого функціонування будуть потрібні додаткові трудові ресурси. З іншого боку, в цілому по Україні існує тенденція до зменшення чисельності заселення міських населених пунктів, крім того, територіальні можливості розвитку Комсомольська вкрай обмежені.

В зв'язку з цим, для визначення перспективної чисельності населення міста комплексно розглядалися як питання демографії та забезпечення на перспективу трудовими ресурсами господарського комплексу міста, так і питання потенціальної сельбищної ємності міста.

Таким чином, в генплані були розглянуті перспективи розвитку галузей економіки міста та проведені:

1. Розрахунки, необхідної перспективної чисельності населення міста, яка б забезпечила його господарський комплекс трудовими ресурсами на перспективу.

2. Аналіз існуючого житлового фонду з точки зору його сельбищної ємності на перспективу та визначення чисельності населення, яке необхідно розселити в новому житловому фонді.

3. Аналіз територіальних резервів міста, ділянок для розміщення нового житлового будівництва, пріоритетність їх забудови, об'єми будівництва та розселення населення.

4. На основі проведених розрахунків визначена перспективна сельбищна ємність території міста та прийняті остаточні показники перспективної чисельності міста та об'ємів житлового будівництва для подальших розрахунків в генеральному плані.

5.2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІСТА

При визначенні перспектив розвитку міста також були враховані ті його особливості, що місто Комсомольськ було створене в зв'язку з будівництвом Полтавського гірничо-збагачувального комбінату за рахунок механічного притоку

населення. Йому притаманні основні особливості та проблеми розвитку монофункціональних міст, до яких відносяться:

1. Залежність розвитку міста від розвитку гірничо – добувної промисловості та супутніх їй галузей промисловості;
2. Переважний вплив на формування населення не природних демографічних процесів, а механічного руху населення;
3. Пульсуючий характер зайнятості працівників-будівельників;
4. Відставання житлового будівництва та соціальної сфери від потреб зростаючого населення, особливо в періоди його механічного притоку.
5. Відсутність різноманіття вибору місць прикладання праці, як для вивільнених робітників галузі, так і для других членів сім'ї, що призводить до механічного відтоку населення, особливо молоді, та в період спадів в основній галузі.
6. Значні розриви в розмірах оплати праці між робітниками основної галузі і зайнятими в соціальній сфері, що призводить до дефіциту працюючих у соціальній сфері.
7. Місто є місцевим центром обслуговування для населених пунктів, які потрапляють в зону його впливу, і тому потребує розвитку на його території об'єктів різних ступенів обслуговування населення.
8. Наявність поблизу міста екологічно небезпечних виробництв та комунікаційних коридорів потребує дотримання особливих вимог, та відповідних змін в технології виробництва, які повинні бути направлені на максимальне запобігання негативного впливу на оточуюче середовище, а також створення відповідних умов для проживання населення.

Таким чином, для визначення масштабів розвитку міста на перспективу був проаналізований розвиток його містоформуєчих галузей і, перш за все, гірничо-добувного комплексу і пов'язаних з ним виробництв, визначена сельбищна ємність міста, визначена перспективна чисельність населення м. Комсомольська, проведені розрахунки об'ємів перспективного житлового будівництва та визначені параметри територіального розвитку міста.

Всі вищевказані розрахунки наводяться в подальших розділах.

5.3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

Трансформація економіки м. Комсомольська в перспективі відбуватиметься на основі подальшого суспільного розподілу праці, розвитку зовнішніх і внутрішніх функцій міста, оптимального поєднання матеріального і нематеріального виробництва.

Передбачено, що на протязі всього прогностичного періоду м. Комсомольськ виконуватиме функції місцевого центру обслуговування для оточуючих населених пунктів.

5.3.1. ПРОМИСЛОВІСТЬ

Промисловість є провідною галуззю міста Комсомольська, тому від її функціонування вирішальною мірою залежить подальший розвиток міста. Саме ця

сфера економіки буде рушійною силою стійкого росту економіки міста на перспективу.

Гірничо-добувна промисловість. В промисловості міста працює 12,4 тис. осіб (65,3% зайнятих в галузях економіки).

Основою промисловості і всього господарського комплексу міста є добувна промисловість, в якій працює 10,1 тис. осіб (81,5% зайнятих в промисловості міста), в тому числі на ВАТ «Полтавський ГЗК» - 96 тис. осіб. На долю цього підприємства припадає близько 90% продукції промисловості.

Від стабільності роботи основного підприємства залежить економічний добробут міста.

Предбачається подальший розвиток Полтавського ГЗК, так як зростає попит на залізорудну сировину на зовнішньому та внутрішньому ринках. Слід відмітити, що значну частину своєї продукції ВАТ «Полтавський ГЗК» експортує за межі України.

Згідно з стратегічною програмою розвитку Полтавського ГЗК, передбачається збільшення щорічного видобутку залізної руди до 23 млн. тонн, збільшення випуску окатишів до 7,0 млн. тонн.

Чисельність персоналу підприємства передбачено збільшити до 10,0-11,0 тис. осіб.

Обробна промисловість.

В обробній промисловості міста зайнято 1,7 тис. працюючих, в тому числі 0,64 тис. осіб працюють на малих підприємствах обробної промисловості.

Основні підприємства обробної промисловості - ВКО «Кисень», ВП «Трубопрокат», КП «Кредо», «Комсомольськстальмонтаж», завод з переробки зношених шин, ОАО «Комсомольський хлібозавод».

Розвиток цих галузей передбачається за рахунок розширення номенклатури продукції, технічного оновлення.

Збільшення чисельності зайнятих на існуючих підприємствах обробної промисловості міста не передбачається.

Металургійна галузь.

Відповідно до даних ВАТ «Полтавський ГЗК» (лист першого заступника міського голови № 55/1126 від 24.11.2004) в місті передбачається розміщення металургійного комплексу по виробництву слябів. Сировиною для виробництва слябів будуть окатиші, які випускає ВАТ «Полтавський ГЗК». В даний час розробляється стадія ТЕО розміщення підприємства. Всього на підприємстві передбачається зайняти 3,0 тис. працюючих, в тому числі перша черга підприємства (2005 рік) - цех з кількістю працюючих 1,0 тис. осіб.

Підприємство передбачається розмістити на північ від території ГЗК.

Прогноз зайнятості в промисловості міста з урахуванням розширення ГЗК та будівництва нового металургійного підприємства на перспективу становитиме - 16,8 тис. осіб

Нижче в таблиці 5.3.1.1 наведений прогноз зайнятих в галузях промисловості на перспективу.

Прогноз зайнятості в промисловості

Галузі промисловості	Станом на 01.01.2004 р.	Розрахунковий період
Всього, в тому числі:	12,4	16,8
Підприємства добувної промисловості:		
Полтавський ГЗК	9,8	11,0
Рижівський гранітний кар'єр	0,1	0,1
Редутський щебзавод	0,2	0,2
Підприємство харчової промисловості: ОАО «Комсомольський хлібзавод»	0,2	0,2
Підприємство хімічної промисловості: ООО ВКО «Кисень»	0,2	0,2
Підприємство по обробленню металу	0,24	0,25
Підприємства машинобудування	0,45	0,45
Виробництво та розподіл електроенергії, газу, води	0,63	0,60
Малі підприємства легкої промисловості (виробництво трикотажних виробів)	0,46	0,45
Інші	0,1	0,1
Нове підприємство металургійної промисловості	-	3,0

Передбачається, що дещо збільшиться зайнятість на транспорті та в будівництві.

Чисельність зайнятих в галузях, що надають послуги, становить в даний час 5,4 тис. чоловік або 10,4% від всього населення. З урахуванням зайнятих в інших сферах економічної діяльності (в, основному, підприємці - фізичні особи), кількість зайнятих в сфері обслуговування не перевищує 18% від чисельності населення.

Передбачається, що сфера послуг повинна одержати подальший розвиток, і прогнозна чисельність зайнятих становитиме близько 10,0 тис. осіб на розрахунковий період.

Нижче в таблиці 5.3.1.2 в зведеному вигляді наведені показники існуючої зайнятості та прогноз зайнятості у сферах економічної діяльності міста.

Прогноз чисельності зайнятих за сферами економічної діяльності

№	Сфери економічної діяльності	01.01.2004 існуючий стан (тис.осіб)	Прогноз на 01.01.2025 (тис.осбі)
1	2	3	4
	I Зайнято в галузях економіки, всього в тому числі	19,0	24,5
1	В галузях, що виробляють товари	13,6	18,4

1	2	3	4
	- промисловість; - с/г, мисливство та лісове господарство; - будівництво; - транспорт (в частині обслуговування виробничих галузей);	12,4 0,3 0,75 0,15	16,8 0,3 1,0 0,3
2	В галузях, що надають послуги	5,4	6,1
	- транспорт і зв'язок; - оптова, роздрібна торгівля, послуги ремонту; - галузі соціально-культурної сфери; - житлово-комунальне господарство; - інші (державне управління, колективні та особисті послуги, інші послуги)	0,19 0,47 2,42 0,35 1,97	0,25 0,6 2,6 0,5 2,15
	II В інших сферах економічної діяльності	4,9	4,1
	ВСЬОГО зайнято в усіх сферах економічної діяльності	23,9	28,6

Таким чином загальна кількість зайнятих на перспективу в усіх сферах економічної діяльності прогнозується 28,6 тис. чол., в тому числі в галузях економіки - 24,5 тис. осіб, в інших сферах економічної діяльності - 4,1 тис. осіб.

6. ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Як вже вказувалось в попередніх розділах визначення прогнозованої чисельності населення велося виходячи з:

- демографічної ситуації, що склалася в місті;
- визначення кількості населення, яке б забезпечило трудовими ресурсами господарський комплекс міста;
- сільбищної ємності міста.

6.1. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ДЕМОГРАФІЧНОГО ПРОНОЗУ (Варіант 1)

6.1.1. ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОГНОЗ

Основою для визначення прогнозованої чисельності населення м. Комсомольська, відповідно до варіанту 1, були тенденції, що склалися на протязі останніх років у динаміці народжуваності, смертності та міграційного приросту.

Довгостроковий демографічний прогноз, прогноз чисельності та статевовікового складу населення міста виконаний Державним науково-дослідним

інститутом інформатизації та моделювання економіки. Ця робота проводилася на основі аналізу сучасної демографічної ситуації в м. Комсомольськ, його статеві-вікового складу та динаміки демографічних процесів в міжпереписний період. При визначенні перспективної чисельності населення міста в основу розрахунків були покладені більш оптимістичні гіпотези по народжуваності, смертності та міграції, ніж ті, що мають місце сьогодні.

Передбачається, що деяке підвищення народжуваності характерне для останніх років буде мати продовження ще на протязі найближчих 5-7 років. Це пояснюється збільшенням частини жінок дітородного віку за рахунок відносно більших розмірів числа народжених у 80х роках, які тепер вступають у цю групу.

На жаль, на більш віддалену перспективу процес скорочення народжуваності відновиться.

Така тенденція характерна для всього населення України в цілому, адже, на думку демографів, процеси різкого падіння народжуваності, які мали місце в останнє десятиріччя, ще матимуть незворотні наслідки в майбутньому на протязі багатьох років.

Однак, на формування приросту населення міста Комсомольська досить значний вплив мають міграційні процеси.

Передбачається, що позитивне сальдо міграції, яке мало місце в останні роки, матиме місце і в майбутньому, і це в певній мірі згладить негативні тенденції природного відтворення населення. Згідно з демографічним прогнозом, в перспективі слід очікувати відносно повільного скорочення чисельності населення міста порівняно з тим, яким воно могло бути, якщо б тенденції природного скорочення збереглися на протязі всього прогнозного періоду.

Робота «Прогноз чисельності та статеві-вікового складу населення міста Комсомольська», виконана ДНДІМЕ наведена в додатку. Нижче наведені основні показники демографічного прогнозу.

Перспективна чисельність населення м. Комсомольськ, визначена на основі демографічного прогнозу, складе по періодах:

- на кінець 2005 року - 51,9 тис. чол.;
- на кінець 2010 року - 51,5 тис. чол.;
- на кінець 2015 року - 50,7 тис. чол.;
- на кінець 2020 року - 49,8 тис. чол.;
- на кінець 2025 року - 48,3 тис. чол.;

Таблиця 6.1.11

Прогнозна структура населення по основних вікових групах

Вікові групи населення		2005 рік		2010 рік		2015 рік		2020 рік		2025 рік	
		Тис. чол.	%	Тис. чол.	%	Тис. чол.	%	Тис. чол.	%	Тис. чол.	%
Молодше працездатний вік	за	7,7	14,8	6,6	12,8	60,4	12,6	6,1	12,3	5,8	11,9
Працездатний вік		3,8	65,1	32,7	63,5	30,4	60,0	28,8	57,8	27,8	57,0
Старше працездатний вік	за	10,4	20,1	12,2	23,7	13,9	27,4	14,9	29,9	15,2	31,1

Всього	57,9	100	51,5	100	50,7	100	49,8	100	4,8	100
--------	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	-----	-----

Як видно з наведеної таблиці, вікова структура населення міста буде погіршуватися - падатиме доля дітей та працездатного населення і зростатиме доля старшої вікової групи.

6.1.2. ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ДЕМОГРАФІЧНОГО ПРОГНОЗУ

Основою трудових ресурсів є працездатне населення в працездатному віці. В даний час доля працездатного населення в працездатному віці становить 33,1 тис. чол. (63,9%). До трудових ресурсів віднесені також працюючі особи старшої вікової групи та підлітки. В даний час ця величина становить 0,7 тис. чол. або 1,2% від населення. Таким чином, трудові ресурси міста в даний час становлять 33,8 тис. чоловік або 65,3% від населення.

На перспективу, згідно з демографічним прогнозом, буде відбуватися постаріння населення; доля населення в працездатному віці зменшиться до 27,8 тис. чол., а отже, зменшиться і кількість трудресурсів. Орієнтовно чисельність їх буде становити 28,4 тис. чол.

Розподіл трудових ресурсів

1. В складі трудових ресурсів є доля осіб, зайнятих на навчанні з відривом від виробництва. Це учні школи, яким виповнилося 16 років, студенти. В даний час їх доля складає 5,2%; на перспективу в зв'язку зі скороченням частки дітей та осіб працездатного віку чисельність цієї категорії також зменшиться.

2. За даними Комсомольського міського центру зайнятості, кількість осіб, зареєстрованих в центрі зайнятості, становить 160 чол., з них 135 чол. – безробітні. Рівень безробіття становить 0,4%. В порівнянні з середнім рівнем безробіття по Україні, це досить низький показник. Разом з тим, добре відомо, що поки що в Державній службі зайнятості реєструється близько п'ятої частини осіб, що не мають роботи. Тому в прогнозі зайнятості трудресурсів на перспективу показник безробітних збільшений з урахуванням того, що в перспективі в зв'язку з поліпшенням соціального захисту безробітних кількість зареєстрованих в службі зайнятості збільшиться.

3. За даними матеріалів перепису населення, в місті 1,44 тис. осіб працездатного віку, що вийшли на пенсію. На перспективу їх чисельність дещо зменшена, але в розподілі трудресурсів ця категорія буде присутня в зв'язку зі специфікацією господарського комплексу міста.

4. Незайняте населення працездатного віку становить в даний час 5,6 тис. чол. Це особи, які живуть на утриманні інших, жінки, що перебувають у відпустці за доглядом за дитиною до 3х років, а також ті, що переходять на іншу роботу і тимчасово не працюють, і інші. На перспективу чисельність цієї категорії трудових ресурсів зменшена, але вона завжди буде мати місце.

5. Зайнятість в усіх видах економічної діяльності і місті становить сьогодні 23,9 тис. чоловік або 46,1% від населення. З них 19,0 тис. чол. зайнято в господарському комплексі міста (дані обласного управління статистики), а решта - 4,9 тис. чол. - в інших видах економічної діяльності, включаючи приватних підприємців - фізичних осіб (дані міста).

На перспективу, виходячи з того, що трудові ресурси міста по демографічному прогнозу складуть всього 28,4 тис. осіб та виходячи з їх розподілу наведеному нижче, в усіх сферах економічної діяльності можна зайняти не більше 21,4 тис. чол. З них в господарському комплексі міста - не більше 18,4 тис. осіб.

Нижче, в таблиці 6.1.2.1, наведені трудові ресурси міста та їх можливий розподіл на перспективу, виходячи з демографічного прогнозу чисельності населення.

Таблиця 6.1.2.1

Трудові ресурси та їх розподіл (Варіант I)

		Існуючий стан		Розрахунковий період згідно з демографічним прогнозом	
		Тис.чол.	%	Тис. чол.	%
	Населення міста	51,8	100,0	48,8	100,0
I Трудові ресурси					
1	Працездатне населення в працездатному віці	33,1	63,9	27,6	56,6
2	Працюючі пенсіонери та підлітки	0,7	1,4	0,8	1,6
3	Трудові ресурси (1-2+3)	33,8	65,2	28,4	58,2
II Розподіл трудових ресурсів					
1	Зайняті на навчання з відривом від виробництва	2,7	5,2	2,0	4,1
2	Безробітні, зареєстровані в Державній службі зайнятості	0,16	0,3	0,2	0,4
3	Пенсіонери в працездатному віці	1,44	10,8	3,8	7,8
4	Незайняте населення	5,6	10,8	3,8	7,8
5	Зайняті в усіх видах економічної діяльності, в тому числі:	23,9	46,1	21,4	43,8
	- в галузях економіки	19,0	36,7	18,4	37,7
	- в інших сферах економічної діяльності	4,9	9,4	3,0	6,1

Таким чином, при перспективній чисельності міста 48,8 тис. чол., визначеній на основі демографічного прогнозу, на розрахунковий період кількість осіб, які можна зайняти в господарському комплексі міста, складе 18,4 тис. чол., що не буде

задовольняти його потреб. Тому, далі в проекті розрахована перспективна чисельність населення, яка могла б забезпечити трудовими ресурсами господарський комплекс міста.

6.2. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ПОТРЕБ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ (Варіант 2)

Перспективна чисельність населення розрахована по методу трудового балансу.

Основою для розрахунку є прогноз зайнятих в усіх сферах економічної діяльності міста 28,6 тис. осіб, в тому числі, в галузях економіки - 24,5 тис. осіб.

Слід відмітити, що потенціальна зайнятість в усіх сферах економічної діяльності, виходячи з демографічного прогнозу, складе 21,4 тис. осіб, що на 7,2 тис. осіб менше, ніж визначено по прогнозу. В тому числі потенціальна зайнятість в галузях економіки складе 18,4 тис. осіб замість 24,5 тис. осіб по прогнозу.

Тому забезпечити на перспективу господарський комплекс міста необхідними трудовими ресурсами можливо лише за рахунок міграційних процесів, тобто залучення до міста додаткового населення, яке повинно складатися переважно з осіб працездатного віку, доля яких становитиме не менше 75% (від додаткового населення).

Таким чином, до міста необхідно залучити додатково ще 9,0 тис. осіб населення. При цьому розрахункове перспективне населення всього міста, при якому був би забезпечений трудовими ресурсами господарський комплекс міста, складатиме - 58,0 тис. осіб.

Нижче, в таблиці 6.2.1, наведені трудові ресурси та їх розподіл, виходячи з чисельності населення, розрахованої по методу трудового балансу.

Таблиця 6.2.1

Трудові ресурси міста та їх розподіл (виходячи з потреб господарського комплексу) (Варіант 2)

	Існуючий стан		На розрахунковий період			
			Виходячи з демографічного прогнозу		Виходячи з потреб господарського комплексу	
	Тис. чол.	%	Тис. чол.	%	Тис. чол.	%
1	2	3	4	5	6	7
Населення міста	51,8	100,0	48,8	100,0	58,0	100,0
I Трудові ресурси						
1. Працездатне населення в працездатному віці	33,1	63,9	27,6	56,6	34,7	59,8
2. Працюючі пенсіонери	0,7	1,4	0,8	1,6	1,0	1,7

1	2	3	4	5	6	7
Трудові ресурси, всього	33,8	65,3	28,4	58,2	35,7	61,5
II Розподіл трудових ресурсів						
Зайняті на навчання з відривом від виробництва	2,7	5,2	2,0	4,1	2,2	3,8
Безробітні, зареєстровані в Державній службі зайнятості	0,16	0,3	0,2	0,4	0,3	0,5
Пенсіонери в працездатному віці	1,44	2,8	1,0	2,1	1,1	1,9
Незайняте населення	5,6	10,8	3,8	7,8	3,5	6,0
Зайняті в усіх видах економічної діяльності, в тому числі	23,9	46,1	21,4	43,8	28,6	49,3
в галузях економіки	19,0	36,7	18,4	37,7	24,5	42,2
в інших сферах економічної діяльності	4,9	9,4	3,0	6,1	4,1	7,1

Передбачається, що в складі додаткового населення будуть переважати особи працездатного віку (70-75% населення), тому на фоні постаріння існуючого населення міста і зниження частки працездатного населення в його складі загальна частка працездатного населення в працездатному віці становитиме близько 60%. Тобто, перспективне населення міста, виходячи з трудового балансу, повинно скласти 58 тис. осіб.

Однак, розселення такої чисельності населення на території міста є проблематичним із-за територіальної обмеженості міста.

Тому далі будуть розглянуті можливості розселення населення, виходячи із територіальної ємності міста та визначена перспективна чисельність населення, яка може проживати на території міста Комсомольська.

6.3. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ВИХОДЯЧИ З ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЄМНОСТІ МІСТА (Варіант 3)

6.3.1. СЕЛЬБИЩНА ЄМНІСТЬ МІСТА

Житловий фонд міста Комсомольська, за даними Полтавського управління статистики, становить на 01.01.2004 року - 1084,2 тис. м² загальної площі, в тому числі:

- багатоквартирний - 914,73 тис. м² (18,29 тис. квартир);
- гуртожитки - 63,11 тис. м²;
- одноквартирний (індивідуальний) - 106,4 тис. м² (1,73 тис. квартир)

Середня забезпеченість житлом в багатоквартирному фонді становить 21,1 м² на жителя, в гуртожитках 15 м² на жителя, в індивідуальному фонді 24,7 м² на жителя.

Середня забезпеченість житлом по місту становить 20,9 м² на жителя.

Для визначення потреби в новому житловому будівництві, перш за все, визначена кількість населення, яка може розселитися в існуючому житловому фонді на перспективу (сельбищна ємність існуючого житлового фонду).

Розрахунок виконаний при умові, що кожна сім'я мешкає в окремій квартирі, крім того, кількість кімнат дорівнює кількості членів сім'ї. Виняток в розрахунку становлять однокімнатні квартири, до яких прийнято, що в одній квартирі може проживати 1-2 особи, таблиця 6.3.1.1.

Таблиця 6.3.1.1

Розрахунок сельбищної ємності існуючого житлового фонду на перспективу

Тип квартир	Кількість квартир, тис. кв.	Загальна площа квартир, тис. м ²	Загальна площа однієї квартири, м ²	Середній склад сім'ї	Всього розселення на перспективу, тис. осіб
1-кімнатні	4,83	152,9	31,6	1,2	5,8
2-кімнатні	8,37	408,5	48,8	2	16,7
3-кімнатні	5,53	354,1	64	2,6	14,3
4-кімнатні	1,26	101,1	80	4	5,0
5-6 кімнатні	0,04	4,5	112	5,5	0,22
Будинки для малосімейних*	1,3	49,0	40,0	20 м ² /особу	2,5*
Всього	21,33	1070	-	-	44,5

Примітка * - Переобладнання гуртожитків під будинки для малосімейних.

З розрахунків видно, що в існуючому житловому фонді при розселенні населення, коли кожна сім'я буде мешкати в окремій квартирі, зможе розселитися 44,5 тис. осіб, тобто на 7,3 тис. осіб менше, ніж розселяється сьогодні.

Слід відмітити, що, за даними відділу обліку та розподілу житлової площі Виконкому Комсомольської міської ради, в черзі на одержання житла на 01.01.2003 року перебувало 2 469 сімей (6,9 тис. осіб), з яких:

- 899 сімей (2,45 тис. осіб) - черга міськвиконкому;
- 1126 сімей (3,1 тис. осіб) - черга підприємств (ГЗК);
- 444 сімей (1,4 тис. осіб) - черга ЖБК.

Таким чином, для забезпечення розрахункового перспективного населення міста (58,0 тис. осіб) житлом необхідно додатково розселити ще 13,5 тис. осіб, і для цього передбачити відповідні території.

6.3.2. АНАЛІЗ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ МІСТА

Як вже вказувалося раніше, місто Комсомольськ, незважаючи на значну площу, яку воно займає в плані, має обмежені територіальні ресурси, які можна використати для розміщення житлового будівництва. Причиною тому є велика кількість планувальних обмежень, несприятливі інженерно-будівельні умови, наявність в межах міста природно-заповідного фонду і таке інше.

Крім того, було проведено детальний аналіз території існуючої забудови з метою виявлення вільних ділянок, придатних для вибіркового будівництва.

Були розглянуті ділянки:

№ 1 - розташована на південному сході міста, вздовж вул. Конституції. Територія ділянки - 7,1 га. Ділянка вільна від забудови. |

№ 2 - розташована на південному заході міста, між вулицями Леніна та Конституції. Територія ділянки 14,0 га. Ділянка вільна від забудови.

№ 3 - розташована між вулицями Радянська, Леніна, Добровольського. Територія ділянки 6,9 га. Ділянка вільна від забудови.

№ 4 - ділянка знаходиться в північно-західній частині міста, в районі колективних садів. Територія ділянки 16,6 га. Ділянка вільна від забудови.

№ 5 - ділянка знаходиться в північній частині міста, в районі колективних садів. Територія ділянки 6,3 га. Ділянка вільна від забудови.

Таким чином, аналіз території показав, що в місті є 73,3 га вільних від забудови ділянок, придатних для розміщення житлового будівництва. Крім того, вибірккові території для вибіркового будівництва в існуючих мікрорайонах багатоповерхової забудови становлять близько 1,5 га.

Як резерв розміщення житлового будівництва на містобудівний прогноз передбачається реконструкція колективних садів.

Територія колективних садів, що може бути реконструйована під розміщення житлового фонду на містобудівний прогноз (після 2025 року), становить 50,5 га.

Далі наводяться розрахунки необхідних об'ємів житлового будівництва, яке може бути розміщене в межах м. Комсомольська на перспективу.

6.3.3. ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄМІВ НОВОГО ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА

Об'єми житлового будівництва визначались виходячи із:

- чисельності населення міста;
- сельбищної ємності існуючого житлового фонду;
- структури нового житлового фонду;

- житлової забезпеченості;
- територіальних ресурсів міста.

Основним напрямком програми житлового будівництва на перспективу повинно стати забезпечення сталого розвитку міста з гарантією основних соціальних стандартів життя його жителям.

Тому в основу розрахунків обсягу та структури нового житлового будівництва були покладені такі принципи:

- роздержавлення житлового фонду;
- формування ринку житла і створення всім бажаючим умов для його придбання або будівництва за власні кошти;
- розселення сімей в багатоквартирному та садибному житловому фонді з розрахунку, що кожна сім'я мешкає в окремому будинку або квартирі;
- формування багатоквартирної забудови двох типів: 20% - квартири підвищеної комфортності загальною площею не менше 90 м², 80% - стандартні квартири загальною площею біля 65 м². Виходячи з цих умов середня площа квартири в багатоквартирній забудові для розрахунку прийнята 68,0 м²;
- формування садибної забудови будинками загальною площею не менше 150 м² із земельними ділянками 0,1 га та блокованої забудови з земельними ділянками 0,04 га;
- забезпечення житлом сімей, які перебувають на черзі на одержання житла, перш за все, позачергових та першочергових;
- забезпечення всьому населенню міста необхідних стандартів житлових умов протягом всього перспективного періоду.

Генеральним планом запропоновано здійснювати будівництво в місті багатоповисловою (9 поверхів), середньоповисловою (4-5 поверхів) та малоповисловою (2-3 поверхи) забудовою, а також одноквартирною блокованою та садибною.

Ділянки № 1,3 передбачено забудовувати багатоквартирною забудовою, ділянку № 2 - багатоквартирною та одноквартирною блокованою, ділянки № 4 та № 5 - одноквартирною садибною забудовою.

Нижче в таблицях наведені показники розміщення та об'ємів житлового будівництва в розрізі ділянок, динаміка житлового фонду міста та розселення населення в житловому фонді міста на перспективу, таблиця 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3.

Таблиця 6.3.1

Розміщення житлового будівництва

№ ділянки	Територія, га	Вид житлової забудови	Об'єми житлового будівництва		Чисельність населення, що розселяється, тис.чол.
			тис. м ²	тис. квартир або будинків	
1	2	3	4	5	6
1	7,1	Багатоквартирна малоповерхова (2-3 поверхи)	42,0	0,62	1,5
2	14,0	Багатоквартирна малоповерхова та середньо поверхові (3-4 та 5 поверхів)	80,0	1,18	2,8
	12,7	Одноквартирна блокована	38,0	0,25	0,6
3	6,9	Багатоквартирна багатоповерхова (9 поверхів)	75,0	1,10	2,6
	9,7	Багатоквартирна середньо поверхові (5 поверхів)	63,0	0,92	2,2
4	16,6	Одноквартирна садиба	22,0	0,15	0,35
5	6,8	Одноквартирна садиба	9,0	0,06	0,15
Вибіркове будівництво на території багатократної забудови		Багатоквартирна багатоповерхова (9 поверхова) – секцій	32,0	0,47	1,2
Всього, В тому числі:	73,8		361,0	4,75	11,4
Багатоквартирна	37,7		292,0	4,29	10,3
Одноквартирна блокована	12,7		38,0	0,25	0,6
Одноквартирна садиба	23,4		31,0	0,21	0,5
Містобудівний прогноз					
Реконструкція колективних садів	50,5	Садиба	125,0	0,45	1,1

1	2	3	4	5	6
Всього на містобудівний прогноз, в тому числі	124,3		486,0	5,2	12,5
Багатоквартирна	37,7		292,0	4,29	10,3
Одноквартирна блокована	12,7		38,0	0,25	0,6
Одноквартирна садиба	73,9		156,0	0,66	1,6

Таблиця 6.3.2

Динаміка житлового фонду міста

Тип житлового фонду	Станом на 01.01.2004 р.		Об'єм нового будівництва		Житловий фонд на кінець розрахункового періоду		Житловий фонд на кінець містобудівного прогнозу	
	тис. м ²	тис. квартир, будинків	тис. м ²	тис. квартир, будинків	тис. м ²	тис. квартир, будинків	тис. м ²	тис. квартир, будинків
Багато-, мало-, середньо- та багатоповерховий в тому числі	977,8	18,3	292	4,29	1255,7	23,89	1255,7	23,89
Гуртожитки	63,1*	-	-	-	49,0	1,3	49,0	1,3
Одноквартирний садибний	106,4	1,73	31,0	0,21	137,4	1,94	262,4	2,39
Всього	1084,2	20,03	361	4,75	1431,1	26,08	1553,1	26,53
Середня забезпеченість житлом м ² на жителя	20,9				25,6		27,3	

Примітка * - передбачається планування гуртожитків під будинки для малосімейних

Таблиця 6.3.3

Розселення населення, тис.осіб

Тип житлового фонду	В існуючому житловому фонді станом на 01.01.2004р.	В існуючому житловому фонді, на перспективу	В існуючому житловому фонді, передбаченому до будівництва	Всього в житловому фонді міста на кінець розрахункового періоду
1	2	3	4	5
На розрахунковий період				
Багато- , мало-, середньо- та багатоповерховий в тому числі	47,5	40,8	10,3	51,1
Гуртожитки	4,2	2,5	-	2,5
Одноквартирний блокований	-	-	0,6	0,6
Одноквартирний садибний	4,3	3,8	0,5	4,3
Всього	51,8	44,6	11,4	56,0
На містобудівний прогноз				
Багато- , мало-, середньо- та багатоповерховий в тому числі	47,5	40,7	10,3	51,0
Гуртожитки	4,2	2,5	-	2,5
Одноквартирний блокований	-	-	0,6	0,6
Одноквартирний садибний	4,3	3,8	0,5	4,3
Одноквартирний садибний (реконструкція колективних садів)	-	-	1,1	1,1
Всього	51,8	44,3	12,5	57,0

Як видно з наведених таблиць (6.3.1, 6.3.2, 6.3.3), при прийнятій структурі житлового будівництва, виходячи з територіальних ресурсів міста, в його межах можна розселити на розрахунковий період лише 56,0 тис. населення, а на містобудівний прогноз, з урахуванням реконструкції колективних садів - 57,0 тис. населення.

З урахуванням населення с. Келеберда (0,44 тис. осіб), що включається в межі міста, населення м. Комсомольська складе на розрахунковий період 56,4 тис. осіб, на містобудівний прогноз - 57,4 тис. осіб.

6.4. ВИСНОВКИ

1. Таким чином, в роботі були виконані розрахунки перспективної чисельності населення міста на розрахунковий період та містобудівний прогноз виходячи з:

- демографічного прогнозу - 48,8 тис. осіб;
- необхідності забезпечення господарського комплексу міста, що розвивається - 58,0 тис. осіб;
- сільбищної ємності міста - 56,0 тис. осіб на розрахунковий період та 57,0 тис. осіб на містобудівний прогноз;

Для подальших розрахунків прийнята перспективна чисельність населення, виходячи з сільбищної ємності - 56,0 тис. осіб на розрахунковий період та 57,0 тис. осіб на містобудівний прогноз.

2. Оскільки розрахункова чисельність населення, пов'язаного з обслуговуванням господарського комплексу міста, становить 58,0 тис. осіб, а реально на території міста може розселитися лише 56,0 тис. осіб на розрахунковий термін, пропонується решту населення розселити в найближчих населених пунктах, зокрема в Дмитрівці.

3. Виходячи з прийнятої чисельності населення м. Комсомольська, прийняті об'єми житлового будівництва на розрахунковий період складають 361 тис. м² (4,75 тис. квартир та одноквартирних будинків):

- багатоквартирного - 292 тис. м² (4,29 тис. квартир), в тому числі: багатопверхового - 107,0 тис. м² (1,57 тис. квартир), середньопверхового та маловерхового - 185 тис. м² (2,72 тис. квартир);
- одноквартирного блокованого - 38,0 тис. м² (0,25 тис. будинків);
- одноквартирного садибного - 31,0 тис. м² (0,21 тис. будинків).

7. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ

7.1. ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МІСТА

Як вже вказувалося раніше, в зв'язку із особливостями розвитку м. Комсомольська, як поселення при Полтавському ГЗК, визначення всіх параметрів подальшого розвитку міста проводилось на варіантній основі.

Так, для визначення перспективного населення було розглянуто три варіанти, і за основу для подальшої роботи прийнятий варіант, що, з одного боку, пов'язаний з необхідністю забезпечення трудовими ресурсами профілюючого виробництва, а з іншого, з дефіцитом території для розселення населення в межах міста.

Для розселення такої кількості осіб на території міста була розрахована сельбищна ємність існуючої забудови та визначена кількість населення, для якого необхідно побудувати нове житло (розділ 6).

Був проведений аналіз всіх наявних територіальних ресурсів міста та були виділені ділянки, придатні для розміщення житлової забудови (загальна територія ділянок 73,8 га). Крім того, було виявлено 1,5 га в мікрорайонах існуючої забудови для розміщення окремих будинків.

На основі проведеного містобудівного - аналізу та розрахунків було запропоновано декілька варіантів забудови цих ділянок різними типами житла та поверховості. Ці варіанти були представлені на містобудівну нараду, яка відбулася 15.11.2004 р. В результаті наданих містом рекомендацій було прийняте рішення забудувати нові ділянки такими типами будинків:

№ 1 - 7,1 га - багатоквартирною малоповерховою забудовою;

№ 2 - 140 га - багатоквартирною малоповерховою та середньоповерховою забудовою;

№ 3 - 6,9 га - багатоквартирною 9-поверховою;

9,7 га - багатоквартирною 5-поверховою;

№ 4 - 16,6 га - одноквартирною садибною забудовою;

№ 5 - 6,8 га - одноквартирною садибною забудовою.

Також вибіркоче будівництво в існуючих мікрорайонах вести 9-поверховими будинками.

В результаті передбачається таке поетапне освоєння ділянок:

- І черга - мікрорайон № 15 (ділянка № 2 та вибіркова забудова вільних ділянок в існуючих мікрорайонах);

- на розрахунковий період - ділянки № 1, 3, 4, та 5;

- на містобудівний прогноз - реконструкція колективних садів.

Із-за великої кількості планувальних обмежень та складної інженерної підготовки територіальний розвиток міста вкрай обмежений. Практично всі наявні територіальні ресурси будуть вичерпані вже на розрахунковий період і подальший розвиток міста можливий лише за рахунок реконструкції існуючої п'ятиповерхової забудови та реконструкції існуючих колективних садів в садибну забудову.

7.2. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ

Проектне рішення побудоване на врахуванні системи функціонального зонування, що склалося в місті, з доповненням її та поглибленням спеціалізації окремих функціональних зон.

Сельбищна зона

Існуюча сельбищна зона сформована з двох різномасштабних частин – нове місто Комсомольськ, житлова зона якого складається з мікрорайонів багатоквартирної багатоповерхової забудови, та колишніх сіл Низи, Золотнішино та Піддубне, частково забудованих хаотично, а частково - планомірно, екстенсивною одноповерховою садибною забудовою.

Подальший розвиток сельбищної зони передбачається за рахунок освоєння вільних від забудови ділянок в межах вул. Добровольського-Радянської-Леніна

(майданчик 3) та вздовж вул. Конституції (майданчик 1) під багатоквартирну багатопверхову забудову, вздовж вул. Леніна (майданчик 2) під змішану багатоквартирну та одноквартирну блоковану забудову, а також майданчиків 4 та 5 в районі сіл Низи та Піддубне під індивідуальну одноквартирну забудову. На перспективу до міської межі Комсомольська включається село Келеберда, однак - можливості територіального розвитку, як і село Золотнишине воно не має.

На містобудівний прогноз пропонується розширення сельбищної зони за рахунок реконструкції садів в районі вул. Дачної в колишньому селі Піддубне.

Зони концентрації об'єктів культурно-побутового обслуговування різного рівня зосереджуються в центрах сельбищно-житлових утворень - вздовж основних магістралей міста - вул. Миру, Леніна, Конституції, Добро вольського. Ці об'єкти формують пішохідні зв'язки центру міста з житловою забудовою.

Для обслуговування жителів колишніх сіл передбачається будівництво окремих об'єктів та підцентрів культурно-побутового обслуговування до повсякденного користування з метою наближення ресурсів обслуговування до нормативних показників. Такі підцентри передбачено створити на базі вже існуючих об'єктів по вул. Радянській в с. Золотнишине, по вул. Горького та Чайковського в с. Піддубному та в центрі с. Келеберда.

Промислова та комунально-складська зона

Промислова зона міста досить чітко відділена від сельбищної території і представлена найбільшим підприємством міста - Полтавським ГЗК, який займає значну територію, та окремими дисперсно розміщеними підприємствами на території міста, такими як щебзавод, та рядом підприємств що розміщені вздовж залізниці.

Саму територію ГЗК також можна умовно поділити на дві частини:

- кар'єр, в якому здійснюється видобуток руди та ставки-охолоджувачі, що займають північно-східну та східну частину міста;
- територія, яка зайнята безпосередньо виробничими спорудами, знаходиться ближче до узбережжя Дніпродзержинського водосховища та сельбищної території міста.

Подальший територіальний розвиток промислових територій буде відбуватися за рахунок розвитку кар'єрів ГЗК в північному напрямку, розміщення нового металургійного комбінату за межами міста в районі с. Дмитрівна, а також за рахунок освоєння територій, які будуть звільнятися після винесення з промислової зони частини колективних садів та існуючої виправної колонії.

Комунально-складська зона представлена рядом підприємств, розміщених вздовж залізниці, та окремих складів і баз, хаотично розміщених між залізницею та територією Полтавського ГЗК.

Існуюче кладовище знаходиться в північно-західній частині міста і прилягає до вул. Строна в районі с. Піддубного.

Подальший розвиток комунально-складських територій буде відбуватися за рахунок репрофілювання та впорядкування території вздовж залізниці (між залізницею та ГЗК). Проектом передбачається розширення існуючого кладовища та виділення нової ділянки в районі існуючої ГРС, яка на перспективу переноситься на нову ділянку за межами міста.

Для нового ставка-охолоджувача резервується територія на схід від існуючих ставків.

Зона зовнішнього транспорту

Зона зовнішнього транспорту в Комсомольську представлена автостанцією та залізничним вокзалом, які знаходяться по вул. Строна.

Відповідно до Генеральної схеми планування території України, передбачалося, що між м. Кременчуком та м. Комсомольськом пройде міжнародний транспортний коридор Північ-Південь. Однак, проходження такого коридору між містами не реально із-за високої насиченості території інженерними мережами та складними інженерно-будівельними умовами. Крім того, неможливо забезпечити нормативні розриви від коридору інженерних комунікацій та сельбищної території як м. Комсомольська, так і м. Кременчука.

Один з варіантів можливого трасування транспортного коридору показано на Схемі прилеглої до міста території.

Зона рекреації і зелених насаджень

Зона рекреації і зелених насаджень, відповідно до проектних пропозицій, об'єднує всю сельбищну територію міста єдиною системою зелених насаджень від парків, скверів та бульварів, прилеглих до центру міста та з узбережжя Дніпродзержинського водосховища, до центрів окремих житлових утворень та внутрішньомікрорайонних зелених насаджень.

Особливу увагу в проекті приділено облаштуванню берега водосховища парку між вул. Строна та Добровольського та лісопарку, який пропонується організувати між вул. Строга та продовженням вул. Леніна.

На березі водосховища, крім впорядкування та благоустрою вже існуючої зони відпочинку, пропонується організувати оздоровчо-спортивну зону з будівництвом гребного каналу олімпійського рівня та повного комплексу споруд, пов'язаних з розвитком цього виду спорту.

Так базу олімпійського резерву та готель пропонується реконструювати на місці вже існуючих споруд на затоці Барбара.

В центральному парку пропонується створити пізнавальний живий куточок «Козацька слобода», а на базі частини заказника «Лісові озера», яка знаходиться між вул. Леніна, організувати рекреаційну лісопаркову зону із виділенням екологічних доріжок та організованих майданчиків відпочинку.

Щодо тієї частини заказників, які на перспективу зберігають свій статус, необхідно на їх території провести спеціалізовані роботи по виявленню особливо цінних територій зі строгим режимом заповідання, а також визначити, на основі виконаних проектів можливі режими використання всієї території заказників.

Особливої уваги заслуговують території зайняті під колективні сади та дачі. Частина з них знаходяться в умовах, де неможливо забезпечити відпочинок жителів міста. Це відноситься до садів, що потрапляють в санітарно-захисні зони від інженерних комунікацій, або до вибухонебезпечних зон, а також ті, які знаходяться на території Полтавського ГЗК.

На перспективу необхідно передбачити їх поетапну реконструкцію виведення із небезпечних зон.

7.3. ПЛАНУВАЛЬНА СТРУКТУРА

Проектна планувальна структура, з одного боку, базується на збереженні існуючого ядра міста, як доміанти, а з іншого, направлена на подолання недоліків існуючої планувальної структури.

Основна задача перспективної планувальної структури - поєднання в єдину систему існуючих функціональних зон міста з метою створення найбільш зручних та безпечних умов проживання населення.

В структурному відношенні місто автодорогами та залізницею ділиться на два великих планувальних утворення - промислово-комунально-складське та сельбищно-рекреаційне.

Сельбищно-рекреаційне, в свою чергу, можна розділити на центральне планувальне утворення, забудоване багатоповерховою забудовою (в межах вул. Строна-Радянська та Дніпродзержинського водосховища), на три автономних житлових утворення (Низи-Піддубне, Золотнишнє та Келеберда), основу яких складає індивідуальна забудова, та на рекреаційну зону (з виділенням підзон міської рекреації, заказників та колективних садів).

Промислово-комунально-складське утворення, в свою чергу, представлене кар'єром ГЗК, промисловими, комунальними та складськими територіями, зв'язаними між собою технологічними дорогами та залізничними гілками.

Основними планувальними осями міста стануть вул. Строна, яка буде проходити через все місто (району будівництва нового металургійного підприємства) до південно-західної межі міста - колишнього села Келеберда з виходом в сторону Салівки та озер, та вул. Леніна, яка після будівництва її продовження буде мати вихід на вул. Горького; осями другого порядку вул. Миру, Горького та Радянська, які перетинають місто в меридіональному напрямку і зв'язують сельбищні території з містами рекреації, також ряд нових) магістралей, які будуть побудовані для транспортного обслуговування районів індивідуальної забудови та колективних садів.

Вдосконалення системи магістралей направлене на створення найбільш зручних зв'язків між районами проживання, місцями прикладання праці, центром міста, зонами відпочинку.

Заклади культурно-побутового обслуговування в системі планувальної структури розміщуються виходячи із оптимальних радіусів доступності (500-1000 м) та зручного транспортного обслуговування.

7.4. АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

Принципова ідея формування архітектурно-просторової композиції забудови полягає в поступовому переході від найбільш урбанізованої частини міста (райони багатоповерхової забудови) до дезурбанізованого природного середовища, яке оточує сельбищну територію з півдня та сходу.

Особливе значення приділяється організації та оформленню зелених проходів, які ведуть із центра міста до берега Дніпродзержинського водосховища, та плануванню та забудові нових мікрорайонів. В цьому плані особливу роль відіграє

забудова 12 мікрорайону, в якому передбачається поступове зниження поверховості забудови в сторону рекреаційно-спортивної зони.

Генеральним планом передбачається посилення архітектурної виразності основного ядра міста - вул. Миру за рахунок спорудження на ній нового спортивного комплексу та ряду виразних культурно-побутових споруд.

Не менше уваги приділяється і оформленню вул. Леніна та вул. Набережної. Для забудови нових мікрорайонів пропонується використати нові будинки виразної архітектури, переважно цегляні.

Запровадження нового типу забудови - блокованої забудови, яка буде виходити безпосередньо на берег водосховища, дозволить сформуванню виразний образ міста.

9. РОЗРАХУНОК УСТАНОВ ТА ПІДПРИЄМСТВ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Розрахунок установ та підприємств, необхідних для обслуговування населення, виконаний для перспективного населення міста 56,0 тис. осіб-відповідно до нормативів ДБН 360-92**.

В розрахунку враховано також те, що населення сільських населених пунктів, що знаходяться в східній частині Кременчуцького району (орієнтовно 7,0 тис. осіб), частину послуг одержують в м. Комсомольську. Це торгівля і громадське харчування, заклади охорони здоров'я, культури, побутового обслуговування, спортивні заклади.

Кількість місць у дитячих дошкільних закладах, загальноосвітніх школах та закладах позашкільного значення розрахована залежно від перспективної демографічної структури населення міста, яка була прорахована ДНДІ інформатизації та моделювання економіки (таблиці 8.2, 8.3).

У розділі "Характеристика сучасного стану міста" наведені показники ємності основних установ та підприємств обслуговування та забезпеченості ними населення. Аналіз цих показників дає можливість зробити висновок про недостатній розвиток деяких видів обслуговування. В зв'язку з цим, а також враховуючи те, що населення міста на перспективу передбачається збільшити, виникає потреба в розміщенні додаткових об'єктів для задоволення потреб населення міста на перспективу.

В розрахунках необхідної ємності підприємств та установ обслуговування враховані матеріали «Стратегії розвитку міста на 2002-2006 роки», розробленої Комсомольською міською радою.

Нижче в таблиці 8.1 наведені розрахунки необхідної ємності підприємств та установ обслуговування на розрахунковий період.

Рахунок підприємств та установ обслуговування

Установи, підприємства, споруди	Одиниця виміру	Нормативна величина з розрахунку на 100 чол. населення, не менше		Необхідно по розрахунку			Існуючі установи, що залишаються в експлуатації	Необхідно додатково по розрахунку
		Для населення міста	Для населення прилеглого р-ну	Для населення міста	Для населення прилеглого р-ну	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заклади народної освіти								
Дитячі дошкільні установи	Місць	0-5 років – 70%, 6 років – 50%	-	1750	-	1750	1880 (1600 згідно саннорм)	100***
Загальноосвітні школи	Місць	6 років – 50% 7-15 років- 100%, 16-17 років – 85%	-	5600	-	5600	8300	300-350***
Міжшкільні центри комп'ютерного навчання	Місць	8% від числа школярів	-	460	-	460	-	460
Позашкільні установи, всього	Місць	15,3% від загальної кількості школярів ІУ-УІІІ класів	-	345	50	355	2100	-
В тому числі:								
Будинок школярів (центр дитячої та юнацької творчості)		10,3%	-	210	-	210	1238	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Дитяча спортивна школа		2,3%	-	50	-	50	440	
Школа мистецтв* або музикальна		1,5%	-	30	-	30	320	-
Художня, хореографічна школа		2,7%	-	55	-	55	110	
Заклади охорони здоров'я та соціального забезпечення								
Будинки-інтернати для людей похилого віку, ветеранів війни та праці (з 60-ти років)	Місць	4,0	8	224	56	280	-	280
Будинки-інтернати для дорослих інвалідів з фізичними вадами (з 18 років)	Місць	4,0	9	224	21	245	120	125
Сімейні дитячі будинки (від 4 до 17 років)	Місць	3	-	170	-	170	25	145
Психоневрологічні інтернати (з 18 років)	Місць	3	-	170	-	170	-	170
Спеціальні житлові будинки та групи квартир для ветеранів війни, праці та одиноких пристарілих (з 60 років)	Місць на 1 тис. чоловік відповідної вікової групи	60	-	840	-	840	-	840

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Спеціальні житлові будинки та групи квартир для інвалідів на кріслах-колясках та їх сімей	Чоловік	0,5	-	28	-	28	-	28
Стаціонари всіх типів	Ліжко	7,6	3,6	425	25	450	500	-
Поліклініки, амбулаторії, диспансери без стаціонару	Відвід. за зміну	34	6,5	1345	45	1390	680	71
Станції швидкої медичної допомоги	Автомаш.	1 на 10 тис. чол.	0,2	6	1	7	6	1
Аптеки	Об'єкт	0,09	0,1	5	1	6	3	3
Молочні кухні	Порція на добу на 1 дитину до 1 року	4	-	2200	-	2200	1472	700
Роздавальні пункти молочних кухонь	м ² загальної площі на 1 дитину до 1 роки	0,3	-	170	-	170	84	-
Фізкультурно-оздоровчі споруди								
Територія	Га	0,9	-	50,0	-	50,0	12,6	41**
Відкриті площинні спортивні споруди в житловому кварталі (мікрорайоні)	Га	0,01		0,35		0,35	0,35	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять в мікрорайоні	м ² площі підлоги	70	-	3920	-	3920	-	3920**
Спортивні зали загального користування	м ² площі підлоги	98	-	5500	-	5500	6000*	
Басейни криті і відкриті загального користування	м ² площі дзеркала води	48	-	2700	-	2700	375	2325
Приміщення реабілітаційного позначення	м ² загальної площі	15	-	840	-	840	-	840

* Із загальної кількості спортзалів: 2,0 тис. м² - шкільні, 1.7 тис. м² - ДЮСШ, 2.1 тис. м² - ПТУ та політехнікуму.

** В місті передбачено будівництво таких спортивних об'єктів:

- веслувального каналу територією 33,0 га;
- спортивних майданчиків з пляжного футболу та волейболу на міському пляжі;
- футбольних полів в парковій зоні;
- фізкультурно-оздоровчих комплексів в 13 та 15 мікрорайонах;
- майданчиків на території проживання (в мікрорайонах та при групах житлових будинків);
- спортивного залу по вул. Набережна, 6 загальною площею підлоги 720 м²;
- тренажерного спортивного залу по вул. Конституції, 20 загальною площею 72 м²;
- тенісного корту по вул. Набережна, 6 загальною площею 1200 м².

*** Незважаючи на те, що, згідно з розрахунком, населення міста в цілому на перспективу буде забезпечено існуючими дитячими садами та школами, генеральним планом передбачається для обслуговування населення північно-західної частини міста розміщення нової школи та дитячого садка. Таке рішення в генеральному плані прийняте з тих міркувань, що північно-західний район міста (колишнє село Піддубне та райони садибної забудови, що намічені генеральним планом) розміщені на значній віддалі від існуючих шкіл та дитячих садів. Ємність нової школи та дитячого садка розраховані виходячи з перспективної чисельності населення цього району 1 будуть становити: школа - 300-350 місць, дитячий садок - 100 місць.

1	2	9	4	5	6	7	8	9
Заклади культури, мистецтва								
Приміщення для культурно-масової роботи з населенням, дозвілля й аматорської діяльності	Місць відвідувань м ² загальної площі	15-20		840		840	-	840
Танцювальні зали	Місць	6		330		330	330	-
Клубні заклади та центри дозвілля, універсальні зали	Місць відвідувань	60	30	3360	210	3570	1100	2470
Кінотеатри та відеозали	Місць	25	-	1400	-	1400	-	1400
Зали атракціонів та ігрових автоматів	м ² загальної підлоги	3	-	170		170	170	-
Міські масові бібліотеки	тис. одиниць збереження чит. місць	<u>4,4</u> 3,0	<u>1,0</u> -	<u>245</u> 170	<u>7</u> -	<u>252</u> 170	252	-
Підприємства торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування								
Магазини продовольчих товарів	м ² торгової площі	80	6	4480	40	4520	5000	-
Магазинів непродовольчих товарів	м ² торгової площі	150	14	8400	100	8500	5660	2840
Ринкові комплекси	м ² торгової площі	40	-	2240	-	2240	3800	-
Підприємства громадського харчування	Місць	40	1,5	2240	10	2250	1620	630
Магазини кулінарії	м ² торгової площі	6	-	340	-	340	340	-
Підприємства побутового обслуговування (виробничі підприємства централізованого виконання замовлень)	Робочих місць	4	3	224	21	245	200	45
Підприємства побутового обслуговування (безпосередньо обслуговування населення)	Місць	5	-	280	-	280	220	60
Фабрики пральні	Кг білизни за зміну	110	-	6160	-	6160	-	6160
Фабрики-хімчистки	Кг білизни за зміну	7,4	3,0	420	40	440	-	440
Хімчистки самообслуговування	Кг білизни за зміну	4,0	-	220	-	220	-	220
Бані та душові	Помивочних місць	5	-	280	-	280	20	260

Організації і установи управління, кредитно-фінансові організації та підприємства зв'язку								
Відділення зв'язку	Об'єкт	0,16	-	9	-	9	4	5
Відділення банків	Операційна каса	1 на 10-30 тис. чоловік	-	2	-	2	20	-
Відділення та філіали ощадного банку	Операційна каса	1 на 1-2 тис. чол.	-	56	-	56	60	-
Народні суди	Робоче місце	1 суддя на 30 тис. чоловік	-	2	-	2	2	-
Юридичні консультації	Робоче місце	1 юрист адвокат на 10 тис. чол.	-	6	-	6	6	-
Ноторіальна контора	Робоче місце	1 нотаріус на 30 тис. чол.	-	2	-	2	2	-
Установи житлово-комунального господарства								
Житлово-експлуатаційна організація	Об'єкт	1 на 20 тис. жителів	-	3	-	3	3	-
Пожежне депо	Пожежних машин	1 на 6,5 тис. жителів	-	9	-	9	7	2
Готелі	Місць	4,8	-	270	-	270	135	135
Бюро похоронного обслуговування	Об'єкт	1 на 50 тис. жителів	-	1	-	1	1	-
Кладовище традиційного поховання*	Га	0,24	-	13,4	-	13,4	-	13,4

* Територія існуючих кладовищ становить 18,2 га, з них 6,0 га знаходиться в існуючих межах міста, 12,2 - поза існуючими межами. На території існуючих кладовищ немає вільних місць для поховання.

Генеральним планом передбачено розширення існуючого кладовища в східному напрямку на 5,2га.

Крім того, згідно з розрахунками, на розрахунковий період необхідно початок освоєння нової ділянки для кладовища. Ця ділянка площею 17,5 га знаходиться на солончаках, на схід від існуючого кладовища (між вул. Страна і територію ГЗК).

Таблиця 8.2

Розрахунок необхідності ємності дошкільних закладів

Найменування	Нормативні рекомендації	Кількість дітей дошкільного віку згідно з перспективним демографічним прогнозом. Осіб	Необхідна ємність дошкільних закладів по розрахунку, місць
Дитячі дошкільні заклади	Забезпеченість дітей дошкільного віку в межах 70%	2500	1750

Таблиця 8.3

Розрахунок необхідності ємності загальноосвітніх шкіл

Найменування	Нормативні рекомендації	Кількість дітей дошкільного віку згідно з перспективним демографічним прогнозом. Осіб	Необхідна ємність дошкільних закладів по розрахунку, місць
Середня повна школа I-III ступеня	Забезпеченість дітей 7-15 років в межах 100%	4450	4450
	Забезпеченість дітей 6 років в межах 50%	400	200
	Забезпеченість дітей старшої вікової групи в межах 85%	1120	950
Всього		5970	5600

9. РЕКРЕАЦІЙНІ ТА ОЗЕЛЕНЕНІ ТЕРИТОРІЇ

9.1. ОЗЕЛЕНЕНІ ТЕРИТОРІЇ

На території міста знаходиться загальноміський парк, ряд скверів, бульвар по вул. Миру.

Загальна територія парку, скверів, бульвару становить 106,2 га, в тому числі:

- загальноміський парк - 83,0 га;
- сквер біля міськвиконкому - 2,0 га;
- сквер біля автовокзалу - 1,3 га;
- сквер біля ПТУ - 3,3 га;
- сквер на розі вулиць Леніна-Портова - 1,0 га;
- бульвар по вул. Миру - 1,1 га;
- газон вздовж вул. Конституції - 14,5 га.

Озелененість цих територій недостатня, переважно території парку та скверів не впорядковані.

В місті є зелені насадження обмеженого користування - озеленені квартали багатоквартирної забудови та присадибні ділянки, окремі зелені насадження в промисловій зоні міста.

Зелені насадження спеціального призначення - це озеленення вулиць та санітарно-захисні зелені насадження.

Розрахунок необхідної площі озелених територій загального користування для населення міста на перспективу виконаний згідно з нормативами ДБН 360-92**, таблиця 9.1.1.

Таблиця 9.1.1

Розрахунок озелених територій загального користування

	Площа озелених територій відповідно до ДБН 360-92**	Необхідно озелених територій загального користування для перспективного населення міста
Зелені насадження загального користування загальноміські	8	44,8
Зелені насадження загального користування житлових районів	6	31,0*
Всього	14,0	75,8

* Розрахунок для населення багатоквартирної забудови

Як було вже сказано, території парку, скверів, бульварів становлять 106,2 га. | При рекомендованих ДБН 360-92** рівнях озелененості цих територій загальна площа озелених територій складе 76,0 га таблиця 9.1.2.

Таблиця 9.1.2

Парки, сквери, бульвари	Територія, га	Рекомендований рівень озелененості, %	Озеленені території, га
Загальноміський парк	83,0	70,0	58,0
Сквери	7,6	80,0	6,0
Бульвари	1,1	80,0	0,9
Газони	14,5	80,0	11,0
Всього	106,2		76,0

Генеральним планом передбачено будівництво в місті гребного каналу та впорядкування території вздовж гребного каналу з розміщенням трибун, проходів та озелененням території. Орієнтовна площа озелених територій вздовж гребного каналу складе 4-5 га.

Таким чином, загальна площа озелених територій загального користування складе на розрахунковий період 80-81 га, що відповідає розрахунковим нормативним показникам.

Крім озелених територій загального користування, в місті, є озеленені території обмеженого використання та спеціального призначення. Це озеленені території житлових кварталів, територій громадських будинків та культурно-освітніх установ, промислових та комунально-складських об'єктів, доріг, санітарно-захисних зон та ін.

Рекомендований рівень озеленення цих територій наведений в ДБН 360-92**. Виходячи з рекомендованого рівня озелененості різних структурних елементів, наведені розрахункові озеленені території міста на розрахунковий період в межах забудови таблиця 9.1.3.

Таблиця 9.1.3

Рекомендований рівень озеленення основних структурних елементів міста

№	Основні структурні елементи	Рівень озеленення території, %	Розрахунковий період	
			Площа структурних елементів (га)	Озеленені території (га)
1	2	3	4	5
1.	Озеленені території загального користування	73,5	10,2	81
2.	Озеленені території обмеженого користування		53,5	176,0
2.1.	Житлові квартали багатоквартирної забудови	30,0	186,2	56,0
2.2.	Житлові квартали садибної забудови	30,0	247,0	74,0

1	2	3	4	5
2.3.	Житлові квартали блокованої забудови	30,0	12,7	4,0
2.4.	Учбові заклади	50,0	66,4	33,0
2.5.	Ділянки громадських будинків та культурно-освітніх установ	50,0	66,4	33,0
3.	Озеленені території спеціального призначення		498,3	193,4
3.1.	Дороги, вулиці	25,0	290	72,0
3.2.	Кладовища	45,0	23,7	10,7
3.3.	Санітарно-захисні зони	60,0	184,6	110,7
	Всього в межах забудови		1139	450,4

Рекомендований рівень озеленення території в межах забудови - 39,5%.

9.2. ЗОНА ВІДПОЧИНКУ

Генеральним планом міста передбачається організація місць короткочасного відпочинку населення.

Пропонується частину заказника площею 115 га, що знаходиться між районами міста Піддубне і Золотнишине, перевести в парк короткочасного відпочинку. Відповідно до нормативного навантаження 8 осіб на 1 га, на території цього парку може одночасно відпочивати 0,9 тис. осіб.

Крім того, короткочасний відпочинок передбачається на пляжах міста. Довжина берегової смуги пляжів в межах міста становить 2,9 км.

Виходячи з мінімально допустимої довжини пляжу на 1 відпочиваючого 0,25 м, максимальна ємність пляжів міста становить 11,0 тис. осіб.

Таким чином ємність з зони короткочасного відпочинку в межах міста становить 12,0 тис. місць або 21% від перспективної чисельності населення міста.

10. ТРАНСПОРТ

10.1. ІСНУЮЧИЙ СТАН

10.1.1. ЗОВНІШНІЙ ТРАНСПОРТ

Транспортні зв'язки м. Комсомольська з Кременчуком, Полтавою та населеними пунктами, що розміщені у межах прилеглого району, головним чином, виконуються автомобільним та залізничним видами транспорту.

Автомобільні дороги, автомобільний транспорт

Автомобільні транспортні зв'язки міста забезпечують автодороги місцевого значення.

Із західної сторони до міста підходить територіальна автодорога Кременчук-Комсомольськ, яка забезпечує транспортний зв'язок із м. Кременчуком.

З північної сторони до міста підходить районна дорога Фрунзівка-Комсомольськ, яка виконує зв'язки міста з північно-східною частиною Полтавської області та має вихід з на регіональну дорогу державного значення Полтава - Олександрія.

З південно-східної сторони до міста підходить районна дорога Комсомольськ-Озера, яка з'єднує місто з населеними пунктами прилеглого східного району.

Сільська автодорога Комсомольськ-Редуги з'єднує центральну частину міста з південно-західною промисловою зоною.

Технічну характеристику автодоріг наведено нижче в таблиці 10.1.1.1

Таблиця 10.1.1.1

Технічна характеристика автодоріг

№	Номер дороги	Найменування доріг /протяжність (км)	Підпорядкування	Технічна категорія	Тип покриття	Ширина проїжджої частини (м)	Середньодобова інтенсивність (авт/на добу)
1	Т-17-11	Кременчук-комсомольськ /13,3	Місцева (територіальна)	III	Асфальто бетон	7,0-13,0	3200
2	-	Фрунзівка-Дяченки-Дмитрівка-Комсомольськ /25,2	Місцева (районна)	III	Асфальто бетон	7,0-8,0	3700
3	-	Комсомольськ-Салівка-Озера /7,4	Місцева (районна)	IV	Асфальто бетон	6,0-7,0	500-1000
4	-	Комсомольськ-Редуги /3,4	Місцева (сільська)	IV	Асфальто бетон Бруківка	6,0-8,0	500

Обслуговування пасажирів забезпечує автостанція 5 класу, яка розташована у центральній частині міста по вул. Страна.

За добу з автостанції здійснюється 28 відправлень автобусів, із них 10 відправлень у міжміському сполученні, 4-транзитні, 14-приміських. За 2003 р. з автостанції було відправлено 49,2 тис. пасажирів.

Обслуговують маршрути автобуси Комсомольського, Кременчуцького автопідприємств та інші.

Комсомольське АТП-15347 розміщується по вул. Портовій. Автобуси та мікроавтобуси автопідприємства (59 од. автобусів і 6 од. мікроавтобусів) працюють на:

- 7 міських маршрутах;

- 7 міжміських маршрутах (напрямки: Харків, Кривий Ріг, Дніпропетровськ, Полтава, Кіровоград, Світлогорськ);

- 8 приміських маршрутах - до прилеглих населених пунктів: Кременчук, Салівка, Потоки, Кобелячек, інші; (із приміських маршрутів найбільший обсяг перевезень припадає на мікроавтобусний маршрут Комсомольськ-Кременчук, на якому працюють 5 мікроавтобусів Комсомольського АТП і 5 мікроавтобусів Кременчуцького АТП, інтервал руху 20-30 хв).

Загальний річний обсяг пасажирських перевезень по автопідприємству на всіх маршрутах дорівнює 2,5 млн. пасажирів.

Залізничний транспорт

По напрямку з півночі на захід до центральної частини міста заходить одноколейна неелектрифікована залізнична лінія Потоки-Золотнишене, яка відгалужується від магістральної залізничної лінії Полтава-Кременчук.

Розміри руху на лінії становлять 11-12 пар поїздів за добу, із них 8 - вантажних, 3-4 пасажирських.

У м. Комсомольськ розташована ст. Золотнишене – вантажна першого класу. Станція виконує, головним чином, вантажну роботу та частково пасажирську (місцеве та приміське сполучення). Забезпечення пасажироперевезень у прямому сполученні виконує ст. Кременчук.

Станція Золотнишене має значний колійний розвиток. До станції підходять під'їзні колії Полтавського ГЗК, та інших підприємств. На перетині під'їзних залізничних колій з магістральними вулицями функціонують два шляхопроводи: у створі вул. Гірників, вул. Промислової; крім того, є шляхопроводи у промисловій зоні на перетинах під'їзних залізничних колій з технічними дорогами.

Річковий транспорт

У літній період, перевезення вантажів здійснює річковий транспорт. У південно-східній частині міста на лівому березі Дніпродзержинського водосховища розташована вантажна пристань «Комсомольськ». Річкові вантажні перевезення виконуються за напрямками Кременчук, Дніпродзержинськ.

10.1.2. ВНУТРІШНЬОМІСЬКІЙ ТРАНСПОРТ

Міські пасажирські перевезення виконуються автобусами, мікроавтобусами, приватними та державними легковими автомобілями. У місті діє 6 автобусних та один мікроавтобусний маршрут, характеристика яких приведена нижче у таблиці 10.1.2.1.

Таблиця 10.1.2.1

№ маршруту	Найменування маршрутів	Довжина (км)	Кількість авт., що працюють на маршруті	Середньодобовий інтервал руху (хв.)	Річний обсяг перевезень (тис. пас)
1	2	3	4	5	6
3	Південний-Рудник	8,2	9	40	328,8

1	2	3	4	5	6
5	Південний-База обладнання	5,8	3	10	130,6
6	Рудник-Низи	13,3	2	30	182
6-А	Південний-Золотнишине	5,0	1	60	36,1
7	Південний-ЖДЦ	5,8	1	40	31,8
8	Низи-База обладнання	11,1	1	90	67,4
-	Мікроавтобусний-Південний-ЦБТ	3,9	1	20	-

Автобусні маршрути проходять по вулицях: Горького, Строна, Миру, Леніна, Радянський, Будівельників.

Річний (2003р.) обсяг перевезених пасажирів на міських маршрутах становить - 1,1 млн. пасажирів (з урахуванням безбілетних пасажирів та пільговиків - 0,3 млн. пас.).

Перевезення пасажирів на автобусах, мікроавтобусах підприємств і приватних осіб орієнтовно складає - 7,0 млн. пасажирів на рік.

Загальний обсяг на міських перевезеннях автобусним транспортом складає 8,1 млн. пасажирів.

Рухомість населення на мережі автобуса становить - 160 поїздок на 1 мешканця на рік.

Довжина мережі автобусу по осі вулиць - 26,0 км.

Щільність мережі автобусу на магістральній мережі міста - 1,5 км/км².

10.1.3. МАГІСТРАЛЬНА ВУЛИЧНА МЕРЕЖА

На формування магістральної вуличної мережі м. Комсомольська вплинули такі фактори:

- центральний район міста (центральне ядро, та прилеглі зони) розташований безпосередньо на лівому березі Дніпродзержинського водосховища;
- за межами центрального району розміщені потужні промислові зони : у північно-східній частині міста - гірничо-збагачувальний комбінат, у південно-західній - гранітний кар'єр, щебеновий завод;
- у західній частині міста, на лівому березі р. Псел, та узбережжі Дніпродзержинського водосховища розміщені ландшафтно-рекреаційна зона, природний заказник.

Основою сучасної вуличної мережі м. Комсомольська. є магістральні вулиці загальноміського та районного значення регульованого руху, які забезпечують транспортні зв'язки центрального району міста з промисловими зонами, із зовнішніми виходами, рекреаційною зоною.

Зовнішні та міські транспортні потоки найбільше концентруються на центральних вулицях: Строна, Горького, Леніна, миру, Добровольського.

Основною проблемою магістральної мережі міста є низька пропускна спроможність окремих ділянок магістральних вулиць: Строна, Миру, Радянська, Горького, які мають недостатні габарити проїзної частини, що приведе до зменшення швидкості та безпеки руху і в цілому погіршує транспортну ситуацію.

У межах міста на перетинах магістральних вулиць із під'їзними залізничними коліями розташовано два шляхопроводи: у створі вул. Гірників та Промислової.

Висновок

1. Технічні параметри окремих ділянок магістралей недостатні і потребують посилення.
2. Існує потреба у розвитку магістральної вуличної мережі міста, зокрема, будівництві додаткових транспортних зв'язків.
3. У подальшому магістральна мережа міста потребує удосконалення.

10.1.4. ЛЕГКОВИЙ ТРАНСПОРТ

За звітними даними ДАІ м. Комсомольська, на 06.2004р. у місті налічувалось 5942 одиниць автомобілів, із них 97 од. автомобілів-таксі. Загальний рівень автомобілізації у місті складає 114 автомобілів на 1000 мешканців.

Паркування приватного автотранспорту здійснюється у 7 гаражно-будівельних кооперативах: №1, «Таврія», «Ветеран», «Залізничник», що розміщуються по вул. Строна; №2, №3 - по вул. Будівельників, «Лада»- по вул. Зеленій. Загальна місткість будівельних кооперативів - 5790 машино-місць.

Крім того, для тривалого зберігання індивідуальних автомобілів використовуються 6 автостоянок загальною ємністю 945 машино-місць. Автостоянки розміщуються у районі вулиць Строна, Миру, Леніна, Добровольського.

Забезпеченість місцями зберігання автотранспорту становить - 6735 машино-місць (майже 100%).

Технічне обслуговування автомобілів здійснюють:

дві **СТО** - «Наддніпрянська-Авто» по вул. Портовій, та «Магнолія» по вул. Строна;

шість **АЗС**, загальною кількістю колонок - 19:

1. №7 АТ «Кременчукнафтопродуктсервіс», вул. Дніпровська - 5 колонок.
2. №10 АТ «Кременчукнафтопродуктсервіс», вул. Дніпровська - 3 колонки.
3. №2 ТОВ МІС «Кушніров», вул. Дніпровська - 2 колонки.
4. №30 АТ «Кременчукнафтопродуктсервіс», вул. Портова - 2 колонки.
5. «Приват» ПП Поплавська В.А., вул. Миру - 4 колонки.
6. №4ПП «Пятковський», вул. Радянська - 3 колонки.

10.2. ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ

Генпланом запропоновані такі проектні рішення, які | направлені на удосконалення та подальший розвиток транспортної інфраструктури м. Комсомольська.

10.2.1. ЗОВНІШНІЙ ТРАНСПОРТ

Автомобільні дороги, автомобільний транспорт

Згідно з Концепцією створення та функціонування національної мережі транспортних коридорів в Україні і затвердженою постановою №821 від 4 серпня 1997 р. Кабінету Міністрів України на кінець розрахункового строку передбачається будівництво нового транспортного коридору **Північ-Південь** - Харків-Полтава-Кіровоград-Одеса, який пройде між м. Кременчуком та м. Комсомольськом. Приблизна траса коридору показана на схемі розміщення міста в системі розселення. Однак, трасування коридору пов'язане з комплексом дуже складних пошукових та інженерних робіт, тому потребує окремих досліджень і повинне вирішуватись в контексті планування території Полтавської області. В зв'язку з цим на кресленні генерального плану трасування транспортного коридору не наводиться. З метою посилення існуючої системи зовнішнього транспорту генеральним планом передбачені такі заходи (також дивись таблицю 10.2.2.3):

- посилення північного автомобільного напрямку - переводу районної дороги місцевого значення Фрунзівка - Комсомольськ до категорії територіальної (на поза розрахунковий строк можливе використання ділянка автодороги, яка проходить вздовж транспортного коридору, як місцевий проїзд);

- реконструкція ділянок автомагістралей на виходах із міста шляхом розширення проїзної частини *за параметрами I-II технічної категорії: Кременчук - Комсомольськ, Дмитрівна - Комсомольськ.*

Для покращення рівня обслуговування пасажирів на зовнішніх автобусних маршрутах, передбачається подальшій благоустрій існуючої автостанції; розширення мережі міжміських автобусних маршрутів, особливо у напрямках: Кременчука, Полтави, Харкова, Дніпропетровська.

Залізничний транспорт

На розрахунковий строк, згідно пропозицій Укрзалізниці передбачено посилення ходу Полтава-Кременчук шляхом будівництва другої колії.

З метою поліпшення використання залізничного транспорту населенням м. Комсомольська передбачено:

- електрифікація залізничної ділянки Потоки - Золотнишине;
- благоустрій залізничного вокзалу;
- будівництво пішохідної естакади на перетині станційних колій у створі вул. Миру.

Річковий транспорт

По річковому транспорту передбачається: будівництво пасажирської пристані, організація маршрутів для забезпечення пасажирських перевезень на зв'язку Комсомольськ - Кременчук - Дніпродзержинськ.

Магістральна вулична мережа

Генеральний план передбачає суттєво покращити структуру і технологічні параметри *магістральної вуличної мережі.*

Заплановане генпланом подальше нарощування технічних параметрів магістральної мережі міста, а саме - реконструкція існуючих ділянок магістральних вулиць та будівництво нових, буде проводитися з урахуванням таких факторів, як

розміщення нових житлових ділянок: багатоповерхового будівництва – у центральній частині міста (район вул. Леніна, вул. Радянської) , одноповерхового будівництва - у районі Низи та західній частині міста (за залізничною лінією Потоки-Редути).

Основу структури магістральної вуличної мережі міста складатимуть: вулиці загальноміського значення регульованого руху на 4-6 смуг руху:

на 6 смуг руху - вул. Леніна;

на 4 смуги руху:

- вул. Строна;
- вул. Миру;
- вул. Радянська;
- вул. Горького.

вулиці районного значення на 4-2 смуги руху:

- вул. Добровольського;
- вул. Конституції;
- вул. Космонавтів;
- вул. Молодіжна;
- вул. Гірняків;
- вул. Чайковського;
- вул. Чекаліна.

Залежно від функціонального призначення та планувальних міркувань закладені параметри передбачених до будівництва або реконструкції магістральних вулиць.

Ширину магістральних вулиць у червоних лініях прийнято 60-40-30 м, ширину проїжджої частини 22,5-15,0-7,5 м.

Загальна довжина магістральної вуличної мережі міста на розрахунковий строк становитиме 52,0 км.

Щільність магістральних вулиць на перспективу становитиме 2,6 км/км².

У межах садибної західної зони запроєктовані вулиці місцевого значення, шириною проїзної частини - 7 м.

Промислові зони обслуговують *технічні дороги*, шириною проїзної частини - 8-9 м.

Заходи по удосконаленню та будівництву магістральної мережі:

1. Будівництво ділянок магістральних вулиць з улаштуванням проїзної частини 15,0 м:

- вул. Проектна 1 (продовження вул. Леніна до вул. Горького) - 2,1 км;
- вул. Проектна 2 (продовження від вул. Конституції до вул. Портової) - 0,44 км;
- вул. Набережна 2 (продовження вул. Миру) - 0,8 км;
- вул. Чекаліна (район Низи) - 2,4 км;
- вул. Набережна (від вул. Конституції до вул. Портової) - 0,8 км (проїзна частина - 12,0 м);
- вул. Конституції (нова ділянка до вул. Радянської) - 1,5 км.

2. Реконструкція ділянок магістральних вулиць із розширенням проїзної частини з 7,0 м до 15,0 м:

- вул. Миру - 1,6 км, вул. Радянська - 1,4 км (від вул. Строна до вул. Леніна), вул. Строна - 11,5 км, вул. Добровольського (від вул. Радянська до вул. Конституції) - 2,5 км вул. Горького - 4,5 км.

3. Реконструкція вул. Конституції - 2,2 км із розширенням проїзної частини з 9,0 м до 15,0 м.

4. Реконструкція ділянок магістральних вулиць із розширенням проїзної частини з 6,0-7,0 м до 12,0м:

- вул. Радянська (від вул. Леніна до с. Редути) - 2,5 км; вул. Портова- 1,5 км, вул. Промислова (від вул. Портової - до с. Келеберда) - 8,0 км.

5. Реконструкція існуючого шляхопроводу у створі вул. Промислової.

Для здійснення пішохідного зв'язку північної промислової зони з центральною частиною міста, вокзалом, автовокзалом проект передбачає будівництво пішохідної естакади.

10.2.2. ВНУТРІШНЬОМІСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

З розвитком магістральної мережі суттєво покращяться умови для розвитку системи міського пасажирського транспорту (автобусів і мікроавтобусів).

Після створення передбаченої магістральної мережі існуюча схема внутрішньоміського транспорту буде розширятися.

На розрахунковий строк лінії руху автобуса, мікроавтобуса пройдуть також по вулицях: Проектній 1, Чекальна, Набережна.

Загальна довжина мережі автобусних ліній по осі вулиць становитиме 34,0 км.

На розрахунковий строк передбачається придбання та оновлення автобусів, мікроавтобусів. Зберігання рухомого складу здійснюється на території існуючого автопідприємства, яке знаходиться по вул. Портовій.

Легковий транспорт

Загальна кількість автомобілів населення становитиме **14100** одиниць (перспективний рівень автомобілізації - 250 автомобілів на 1 тис. мешканців) таблиця 10.2.2.2.

З урахуванням існуючих міст паркування приватних автомобілів – 6735 машино-місць, на розрахунковий строк проект передбачає будівництво нових об'єктів паркування, загальною кількістю **5900** машино-місць (потрібна територія - 10,7 га), із них:

2400 машино-місць (3,7 га) - малоповерхові наземні та підземні гаражі (у середньому прийнято на одне місце – 15 м²) у районах нових ділянок багатоквартирного будівництва таблиця 10.2.2.1;

Таблиця 10.2.2.1

№	Номер площадки	Розрахунок строк	
		Ємність (машино-місць)	Площа, га
1	1	350	0,5
2	2	650	1,0
3	3	1100	1,7
4	Вибіркове будівництво	300	0,5
	Разом	2400	3,7

3500 машино-місць (7,0 га) - гаражі, автостоянки у районі санітарно-захисної зони залізниці (орієнтовно на одне машино-місце прийнято - 20м²).

Для короткочасного зберігання приватних автомобілів населення передбачена мережа автостоянок тимчасового зберігання біля залізничного вокзалу, автостанції, об'єктів культурно-побутового призначення.

Технічне обслуговування власного автотранспорту передбачається таким чином:

- АЗС - достатньо використання існуючих об'єктів;
- СТО - додатково до існуючих на розрахунковий строк потрібне будівництво двох СТО на 10-15 постів (у комунальній зоні проектом зарезервовані території, загальною площею 3,0 га).

Таблиця 10.2.2.2

Техніко-економічні показники

№	Найменування	Одиниця виміру	Періоди проектування	
			Сучасний стан	Розрахунковий період
1	Чисельність населення	тис. чол.	51,8	56,4
2	Довжина магістральних вулиць	км	19,0*	52,0
3	Щільність магістральної мережі	км/км ²	1,2	2,6
4	Довжина ліній по осі вулиць	км	26,0	34
5	Щільність ліній автобуса	км/км ²	1,5	1,7
6	Рівень автомобілізації легкових автомобілів	авт. на 1000 мешканців	114	250

* - довжина вулиць в існуючих межах міста.

Таблиця 10.2.2.3

Перелік невідкладних заходів з транспорту

№	Перелік заходів	Од. виміру	Кількість	Вартість (тис.грн.)
1	Будівництво вул. Проектної 2	км	0,8	2500
2	Реконструкція ділянки вул. Строна (від вул. Миру до вул. Горького) – вул. Горького	км	7,5	14500
3	Будівництво пішохідної естакади	об'єкт	1	500
	Разом			17500

11. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ ТЕРИТОРІЇ

11.1. ВОДОПОСТАЧАННЯ

Джерелом водопостачання міста є поверхневі води р. Дніпро.

За 2003 рік піднято насосами першого підйому 9,07 млн. м води, подано води у мережу 8,26 млн. м³, відпущено 6,94 млн. м³ (19,01 тис. м³ середньодобове), у т. ч. населенню та комунально-побутовим підприємствам. Витік та власні потреби становлять 1,32 млн. м³ (16%). Житловий фонд обладнаний системами холодного водопостачання на 95,5%, гарячого водопостачання 92,4%, ваннами (душем) 92,6%. Загальне питоме водопостачання – 437 л/добу на мешканця.

Водопостачання міста здійснюється централізованим комунальним водопроводом.

Локальні системи технічного водопроводу з самостійними водозаборами мають: «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат потужністю 3,2 тис.м³/добу та «Редутський щебзавод» потужністю 0,12 тис.м³/добу.

Комунальний водопровід обслуговує населення міста, комунальні та промислові підприємства. Встановлена виробнича продуктивність комунального водопроводу 50,00 тис. м³/добу. Якість води підтримується відповідно до ГОСТу 2374-82* «Вода питна». Перший пояс зони санітарної охорони джерел забезпечується.

Водозабір розташований в кінці протоки «Річище» (довжиною близько 2 км), яка фактично виконує роль природного відстійника. Відстань від водозабору до міста становить 7,00 км. Установлена виробнича потужність насосних станцій I підйому 56,00 тис.м³/добу, середня продуктивність водозабору - 25,40 тис. м³/добу.

Вода з водозабору подається на станцію водопідготовки установленою виробничою потужністю 50 тис.м³/добу (фактична - 28-35 тис.м³/добу), потім насосною станцією II підйому по чотирьох водоводах у резервуари чистої води і далі насосною станцією III підйому безпосередньо у розподільчу мережу міста. Для висотної забудови використовуються підвищувальні насосні станції.

Система водопостачання складається з станції водопідготовки, 3-х водопровідних насосних станцій та 8 резервуарів чистої води, загальним об'ємом 27,00 тис. м³. Подача води споживачам забезпечується цілодобово.

У місті існує централізована система господарсько-протипожежного водопроводу. Водопровідна мережа кільцева, низького тиску, має протипожежні гідранти, а також арматуру для аварійного відключення ділянок мережі. Одиночна протяжність водоводів - 23,80 км, з них ветхих та аварійних - 3,60 км. Довжина вуличної водопровідної мережі - 39,50 км, з неї ветхої та аварійної - 7,40 км. Довжина внутрішньоквартальної та внутрішньодворової мережі - 49,70 км, з неї ветхої та аварійної - 3,90км.

Також у місті існує поливальний водопровід. Джерелом поливального водопроводу є Дніпродзержинське водосховище. Берегова насосна станція подає воду для поливу в район набережної, паркової зони та полив по вул. Конституції і вул. Миру. Трубопроводи, що прокладені по вул. Конституції та вул. Миру знаходяться у незадовільному стані і потребують заміни.

Відповідно до прогнозованих показників чисельності населення та інженерного обладнання житлового фонду, потреба у м воді питної якості на розрахунковий строк складе 36,61 тис.м³/макс.добу, технічної води 9,24 тис.м³/макс. добу.

Розрахунки по групах водокористувачів наведені у таблиці 11.2.1

Госппитне водопостачання передбачається централізованим комунальним водопроводом, що має забезпечити надійний санітарний контроль за якістю, а також за раціональним використанням питної води.

Міський водопровід - система першої категорії надійності подачі води, мережа - кільцева, протипожежна низького тиску. Покриття розрахункової потреби у воді питної якості передбачається із р. Дніпро по існуючій схемі. Для збільшення пропускної потужності водопроводу необхідно доведення водоочисних споруд до проектної потужності, реконструкція старих мереж, кільцювання існуючих магістральних мереж міста, прокласти нові магістральні мережі в районі перспективної забудови.

Миття, поливання та зрошення територій передбачається із локальних систем з використанням ґрунтових вод або місцевих поверхневих джерел; використання води міського водопроводу на ці потреби - тільки для територій, до санітарного стану яких ставляться підвищені вимоги (санаторії, лікарні, дитячі установи тощо).

Основні заходи щодо удосконалення та розвитку систем водопостачання міста включають:

- Впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу: впровадження водозберігаючих технологій, скорочення питомих витрат води на одиницю продукції, модернізація діючих та будівництво нових систем оборотного і повторного водопостачання, розроблення і здійснення кожним підприємством водозберігаючих і водоохоронних заходів, удосконалення систем лімітування і моніторингу витрат і якості води, обладнання житлового фонду водомірними пристроями і регуляторами тиску, ліквідація втрат та непродуктивних витрат води тощо.

- Впровадження автоматизованої системи управління водопровідно-каналізаційним господарством.

- Обладнання житлового фонду водомірними пристроями і регуляторами тиску, ліквідація втрат та непродуктивних витрат води тощо.

- Повне обладнання житлового фонду системами водопостачання.

- Удосконалення системи подачі та розподілу води по території міста будівництвом нових та перекладкою або відновленням сучасними методами амортизованих водоводів і мережі, реконструкцією головних споруд, насосних станцій тощо.

- Модернізація виробничої бази та удосконалення економічних та правових засад функціонування водопровідно-каналізаційного господарства.

Першочергові заходи загальноміського значення, визначені виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства міста Комсомольськ:

- Реконструкція 5-ти водопровідних насосних станцій.

- Заміна та профілактичний ремонт запірної арматури на водопровідних мережах, насосних станціях та ВОС.

- Модернізація водопровідних очисних споруд продуктивністю 10 тис. м³/добу.

- Розробка спеціалізованої проектної документації на реконструкцію і розвиток систем водопостачання відповідно до рішень генерального плану міста щодо кількості та розміщення водокористувачів, визначення повного складу

першочергових та перспективних заходів та економічного механізму реалізації цих заходів.

11.2. ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Каналізування м. Комсомольськ здійснюється по повній роздільній схемі.

За 2003 пропущено стічних вод 6,75 млн. м³ або - 1849 тис. м³ середньодобово. Житловий фонд обладнано каналізацією на 95,4%.

Відведення та очищення виробничих і побутових стічних вод здійснюється централізованою міською каналізацією по повній роздільній схемі. Установлена пропускна спроможність централізованої системи каналізації 86,00 тис.м³/добу.

Стічні води самопливними колекторами відводяться від житлової забудови до каналізаційних насосних станцій. На території міста знаходиться 13 каналізаційних станцій перекачування. Напірними трубопроводами стічні води міста перекачуються на головну каналізаційну насосну станцію КНС- 1б, яка перекачує їх на каналізаційні очисні споруди. Проектна потужність очисних споруд становить - 35,00 тис. м³/добу. Стічні води після механічної, біологічної очистки та знезараження потрапляють у шламосховище Полтавського ГЗК, а потім по скидному трубопроводу – в Дніпродзержинське водосховище через розсіюючі випуск.

Технічний стан мережі, насосних станцій та споруд очищення незадовільний. Технологічне обладнання насосних станцій зношене. Очисні споруди потребують ремонту на всіх етапах очистки, особливо ремонту потребує система аерації.

Промислові підприємства після попереднього очищення скидають стічні води у міську каналізацію. Власні очисні споруди та випуски має «Редутський щеззавод».

Одиночна протяжність головних колекторів - 4,60 км. Довжина вуличної каналізаційної мережі - 15,00 км, у тому числі ветхої та аварійної 4,50 км. Довжина внутрішньоквартальної та внутрішньодворової мережі - 64,90 км, у тому числі ветхої та аварійної 11,50 км.

Відповідно до розрахункового водоспоживання, об'єм промпобутових стічних вод на розрахунковий строк генплану складе 34,84 тис. м³/макс.добу. Розрахунки по групах водокористувачів наведені у таблиці 11.2.1

Відведення їх передбачається централізованою міською каналізацією по існуючій схемі. Поліпшення роботи міської каналізації передбачається за рахунок реконструкції існуючих споруд (насосні станції, самопливні колектори, напірні трубопроводи). Будівництво нових каналізаційних насосних станцій в районах нової забудови та прокладання нової самопливної мережі і напірної мережі в районі нової забудови.

Основні заходи щодо удосконалення та розвитку систем водопостачання міста:

- Розробка та впровадження системи моніторингу скидів виробничих стічних вод у міську каналізацію, в першу чергу за показниками якості для забезпечення нормального функціонування технологічних процесів біохімічного очищення і доочищення.

- Модернізація системи відведення перекладкою амортизованих колекторів і мережі, реконструкцією насосних станцій, дублюванням напірних колекторів, прокладкою самопливних колекторів.

- Будівництво мережі насосних станцій і напірних колекторів в районах нової і існуючої неканалізованої забудови.

- Забезпечення на кінець розрахункового строку повного охоплення забудови міста централізованою каналізацією.

- Модернізація виробничої бази та удосконалення економічних та правових засад функціонування водопровідно-каналізаційного господарства.

Першочергові заходи загальноміського значення визначені виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства міста Комсомольськ:

- реконструкція 3-ох каналізаційних насосних станцій;

- модернізація системи аерації на КОС;

- заміна напірних трубопроводів каналізації (1,9 км);

- модернізація КОС - вдосконалення процесу переробки мулу;

- розробка спеціалізованої проектної документації з урахуванням рішень генплану щодо кількості та розміщення водокористувачів з метою визначення повного складу першочергових та перспективних заходів на реконструкцію і розвиток системи та економічного механізму реалізації цих заходів.

Таблиця 11.2.

Розрахунок об'ємів водоспоживання і водовідведення

Групи водоспоживання	Чисельність населення (тис. осіб)	Норма (л/добу)	Об'єм (тис.м ³ /добу)
Госпитні потреби населення:			
- Багатоквартирна забудова	51,5	300	15,45
- Садибна забудова	4,9	230	1,13
Разом			19,58
Максимальна доба (К = 1,2)			19,9
Необлічені (10%)			1,9
Поливання та миття територій:			
- Із міського водопроводу	56,4	15	0,85
- Із локальних систем	56,4	40	2,26
Зрошення садиб	4,9	100	0,49
Промислові підприємства			
- Вода питної якості			13,87
- Технічна вода			6,49
Разом – вода питної якості			36,61
- Технічна вода			9,24
Стіні води:			
- населення			19,9
- необлічені			1,99
- промпідприємства			12,95
Разом			34,84

Примітки.

Питомі показники водоспоживання і водовідведення, прийняті за Державними будівельними нормами містобудування ДБН 360-92**, СНИП 2.04.02-84, СНИП 2.04.01-85. Показники по пром підприємствам в межах міста розраховані на підставі анкет за нормами раціонального водокористування (ВОДГЕО).

Протипожежні потреби водопроводу при двох розрахункових пожежах для населення - 35 л/с. та 50% від 80 л/с - для пром підприємств зовнішнє і 2х2.5 л/с - внутрішнє. складе 1.24 тис.м³. Нормативний строк відновлення протипожежного запасу води - 24 години, забезпечується при зниженні подачі води на інші потреби на 4%, що не перевищує допустимих показників згідно СНИП 2.04.02-84 п. 2.25. Протипожежний запас намічається зберігати в резервуарах чистої води на площадках питних водозаборів.

Наведені показники підлягають уточненню при розробці (коригуванні) галузевих схем водопостачання та водовідведення.

11.3. САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ

Річне накопичення твердих побутових відходів у м. Комсомольську складає близько 53,10 тис.м³/рік, рідких - 1,40 тис.м³.

Вивіз і обеззараження твердих побутових відходів здійснюється на полігоні твердих побутових відходів, який розташований у промзоні на місці колишнього неорганізованого звалища сміття, на землях Комсомольської міської ради, в районі західних відвалів і колишніх складів ВВ Полтавського ГЗК, пункту очистки вагонів станції Золотнище. Звалище займає площу близько 4 га. Санітарно-захисна зона дотримується, відстань до житлового масиву складає 3,00 км. Система санітарного очищення - планово-регулярна та виконується по затверджених графіках у терміни, визначені санітарними нормами.

Рідкі побутові відходи вивозяться асенізаційним транспортом на зливну станцію, яка розташована на каналізаційних очисних спорудах.

Для вивезення твердих та рідких побутових відходів використовуються 15 одиниць техніки, у тому числі 5 сміттєвозів та 1 асенізаційна машина. Знос існуючої техніки складає 75%.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів та сміття з вулиць, відповідно до норм ДБН 360-92**, складає на розрахунковий строк генплану 18,00 тис. т/рік. При нормі накопичення твердих побутових відходів – 290 кг/рік, сміття та необлічених – 10%, та чисельності населення - 56,40 тис. осіб, необхідна площа полігона з розрахунку 0,04 га на 1 тис. т відходів і терміну експлуатації 20 років – 14,4 га. Санітарно - захисна зона 500 м. Інститутом «Дніпрокомунпроект» виконується робочий проект «Санування існуючого звалища сміття і організація полігона ТІВ у м. Комсомольську Полтавської області». Проект полігону виконується з урахуванням сучасних технологій утилізації відходів, забезпеченням санітарних та екологічних вимог функціонування.

Проблема знешкодження ТБО актуальна для всього регіону, тому необхідна розробка регіональної схеми санітарного очищення із проробленням варіанта дальнього транспортування, будівництва сміттєперегрузочної станції, використання великовантажного транспорту, будівництво районного підприємства промислової переробки і знешкодження відходів на базі сучасної технології, що виключає шкідливий вплив на навколишнє середовище. Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004р. № 265) передбачається організація роздільного збору твердих побутових відходів з наступним використанням і утилізацією. За умови

організації роздільного збору обсяг вивозу твердих побутових відходів можна зменшити на 30-50%.

Знешкодження рідких відходів передбачається на очисних спорудах побутової каналізації (через зливу станцію). На розрахунковий період передбачається повне охоплення житлового фонду каналізацією, тому об'єм рідких відходів має поступово зменшуватися.

Для санітарного очищення необхідні 12 сміттевозів та 28 прибиральних машин.

Основні заходи щодо вдосконалювання та розвитку системи санітарного очищення:

- Впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів із метою зменшення обсягів вивезення та захоронення відходів.

- Будівництво міжрегіонального підприємства промислової переробки твердих побутових відходів.

- Будівництво сміттесортувальної станції, яка дозволить зменшити обсяг вивозу відходів на 30-40% і продовжити строк експлуатації існуючого полігону.

- Розробка спеціалізованої схеми санітарного очищення міста з техніко-економічним обґрунтуванням типу та технології промислової переробки твердих побутових відходів, поліпшення екологічного та санітарного стану міста, утилізація вторинної сировини, її переробки та одержання продукції, скорочення площі полігона ТПВ, зменшення транспортних витрат тощо.

Першочергові заходи, затверджені міською програмою «Вивіз сміття»:

- Розробка технічної документації реконструкції полігону твердих побутових відходів та погодження її з органами екобезпеки.

- Залучення всіх районів міста до планово-регулярного санітарного очищення.

- Придбання сміттевозів з універсальним захватом - 4 шт.

- Реконструкція сміттекамер, придбання контейнерів ємністю 0,7 м³ в сміттекамери - 177 шт.

- Улаштування майданчиків під контейнери з твердим покриттям - 51 шт,

- Придбання контейнерів (ємністю 1,1 м³) - 120 шт.

- Установлення вивільних контейнерів у приватному секторі - 110 шт.

11.4. ГАЗОПОСТАЧАННЯ.

М. Комсомольськ газифіковано на базі природного мережного газу. Джерелом є газорозподільча станція (ГРС), що розташована на відгалуженні від магістрального газопроводу I класу Диканька-Кременчук-Кривий Ріг на північний захід від ДСЗ Редутського щебзаводу, поза існуючою межею міста.

Систему газопостачання вирішено двоступеневою з подачею газу по розподільчих газопроводах:

- високого тиску II категорії (0,6 МПа) від ГРС на ГРП, ШРП, промислові підприємства, котельні, що розташовані окремо або прибудовані до виробничих будинків;

- низького тиску (до 0,005 МПа) від ГРП, ШРП на житлові будинки, дрібні невикористані підприємства та підприємства побутового обслуговування.

Заданими ВАТ «Кременчукгаз», станом на 2003 р.:

- величина газоспоживання по наданим категоріям:

- населення – 9 978 996 м³/рік;

- опалювальні котельні – 33 939 488 м³/рік;

- промисловість – 186 009 489 м³/рік.

- кількість ГРП, ШРП (об'єктів):

- ГРП - 10;

- ШРП - 20;

- довжина розподільчих газопроводів високого тиску (0,6 МПа) по місту склала 45,0 км.

У зв'язку із близько 100%-ою газифікацією м. Комсомольська природним газом, зріджений вуглеводневий газ (ЗВГ) використовується у невеликому обсязі в приватному житловому секторі через індивідуально-балонні установки (УГБУ) з ГНП м. Комсомольська.

Проектні рішення.

Подальший розвиток системи газопостачання м. Комсомольська вирішується з урахуванням нових споживачів, прийнятих до освоєння ділянок розміщення житлового будівництва.

На базі природного мережного газу розглядається забезпечення таких категорій споживачів:

- житлові будинки;

- джерела теплопостачання;

- промислові та інші підприємства.

Норми питомих витрат природного газу для комунально-побутових споживачів прийняті згідно з ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання» з урахуванням наявності в квартирі:

- багатоквартирної житлової забудови - газової плити і централізованого гарячого водопостачання;

- садибної забудови - газової плити і газового водонагрівача.

Приготування їжі в лікувально-оздоровчих закладах, дитячих дошкільних та шкільних закладах, підприємствах громадського харчування передбачено на базі використання електроенергії.

Розмір газоспоживання промисловими підприємствами визначено за даними фактичного паливоспоживання, виходячи з тенденції їх перспективного розвитку, та наведено в цілому по місту.

Враховуючи місце розташування проммайданчику запроєктованого металургійного комплексу у районі підстанції Кременчуцька-330, даним проектом пропонуються до розгляду варіанти вибору джерела газопостачання об'єктів - споживачів газу у межах зазначеного проммайданчику.

Варіант I - відгалуження від магістрального газопроводу I-го класу Єлець-Кременчук-Кривий Ріг, із будівництвом АГРС та системи розподільчих газопроводів високого тиску (до 0,6 МПа) для об'єктів - споживачів газу у межах проммайданчику. Довжина газопроводу близько 18,0 км.

Варіант II - відгалуження від магістрального газопроводу I-го класу «Союз», із будівництвом АГРС та системи розподільчих газопроводів високого тиску (до 0,6

МПа) для об'єктів - споживачів газу у межах промайданчику. Довжина газопроводу близько 18,0 км.

Вибір варіанту віднесено на подальші стадії проектування на підставі результатів техніко-економічного обґрунтування, погодження з ДК «Укртрансгаз» і Держнаглядохоронпраці та відповідних технічних умов.

Результати розрахунків річних витрат природного газу за умови 100%-ої газифікації міста у межах, визначених проектом, наведено в таблиці 11.4.1.

Таблиця 11.4.1

Розрахунок річних витрат природного газу

Споживачі	Річні витрати газу на кінець розрахункового періоду, млн.м ³				
	Житлові будинки (приготування їжі та, частково, гаряче водопостачання)	Опалювальні установки садибної забудови	Котельні для теплопостачання житлово-комунального сектору	Всього	Промислові ті інші підприємства на власні потреби
Всього, У тому числі по ділянках будівництва:	6,4	11,9	92,6	110,9	1500,0
-1	1,1	4,6	21,4	27,1	
-2	0,1	-	3,7	3,8	
-3	0,4	2,5	6,5	9,4	
-5	0,4	-	8,4	8,8	
-6	0,1	1,5	0,6	2,2	
- вибіркове будівництво на території існуючої забудови	0,1	-	1,9	2,0	

З огляду на зміни існуючої межі м. Комсомольська, відповідно до СНиП 2.05.06-85 «Магістральні трубопроводи» і «Правила охорони магістральних трубопроводів», порушено нормативні вимоги щодо експлуатації існуючих об'єктів магістрального трубопроводного транспорту, а саме: відстані від осі трубопроводів до населених пунктів. Даним проектом пропонуються такі заходи:

- винести поза проектні межі м. Комсомольська ГРС (по осі існуючій траси магістрального газопроводу) із переобладнанням існуючого об'єкту ГРС під ГГРП;
- змінити класифікаційний показник ділянки магістрального газопроводу від нової ГРС до ГГРП на розподільчий газопровід високого тиску I категорії (до 1,2 МПа).

Одночасно, для підживлення системи газопостачання ПГЗК передбачено будівництво нової ГРС та розподільчого газопроводу високого тиску У категорії (до 1,2 МПа) Ø 800 мм.

Траса та місце розташування об'єктів магістрального трубопровідного транспорту, а також умови експлуатації існуючих магістральних газопроводів у проектних межах міста узгоджуються в установленому порядку згідно з чинним законодавством - з Держнаглядохоронпраці та ДК «Укртрансгаз».

Виходячи з територіального розміщення наданих у даному проекті майданчиків нового житлового будівництва, на розрахунковий строк намічається побудувати 5 ГРП та прокласти близько 3 км розподільчих газопроводів високого тиску. У тому числі, враховуючи значну тривалість строку експлуатації системи розподільчих газопроводів міста, значний відсоток трубопроводів потребує реконструкції та реставрації із застосуванням сучасних технологій та матеріалів прокладання мереж, що дозволяє значно зменшити капітальні витрати та продовжує термін експлуатації газопроводів до 50 років.

Як основний напрямок перспективного розвитку газифікації міста на подальших стадіях проектування, пропонується розглянути можливість переходу до системи газопостачання з використанням комбінованих будинкових регуляторів тиску (КБРТ) із дотриманням вимог діючих нормативів щодо вхідного тиску газу в КБРТ, а саме:

- для житлових будинків та громадських споруд невинробничого призначення – 0,3 МПа;
- для промислових та сільськогосподарських підприємств - 1,2 МПа.

На подальших стадіях проектування рекомендовано проведення коригування існуючої схеми газопостачання міста з урахуванням навантажень нових споживачів та забезпеченням стабільності експлуатації Схеми в цілому.

11.5. ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Нині теплопостачання житлово-комунального сектору м. Комсомольська здійснюється централізованими та децентралізованими системами. Основними джерелами централізованого теплопостачання, що знаходяться на балансі КВП «Комсомольськтеплоенерго», є:

- опалювальна котельня Полтавського ГЗК -по вул. Енергетиків, 31. Установлена потужність 168,0 Гкал/год, фактична - 121,1 Гкал/год;
- опалювальна котельня 15-го мікрорайону. Установлена потужність 19,5 Гкал/год, фактична - 16,3 Гкал/год.

За характером використання теплоносія у 4 місцевих системах, у багатоквартирній забудові міста застосовані закрыта та відкрита схеми гарячого водопостачання, а саме - централізоване гаряче водопостачання від котельні по вул. Енергетиків, 31 здійснюється по трьох схемах: частина споживачів в 1-4 мікрорайонах підключена по відкритій схемі, інша частина гарячу воду отримує від ІТП або ЦТП. Актуальною проблемою є закриття відкритої схеми гарячого водопостачання і забезпечення цих споживачів гарячою водою від ІТП або ЦТП.

Протяжність теплових мереж в цілому по місту складає близько 54,5 км.

У зв'язку із тривалим строком експлуатації головних теплотехнічних споруд та обладнання, а також теплових мереж (котельня по вул. Енергетиків введена в експлуатацію у 1966 році, тепла мережа від неї до міста Ø 600 мм експлуатується з 1975 року), відсоток їх фізичного та морального зносу досить значний.

Садибна житлова забудова обладнана автономними теплоустановками.

Необхідний тепловий потік для промислових підприємств забезпечується через власні джерела теплоти або через підключення до централізованої системи теплопостачання, наприклад, від промислово-опалювальної котельні Полтавського ГЗК.

За основне паливо для теплотехнічного обладнання використовується природний газ.

Проектні рішення

Виходячи з перспектив розвитку сельбищної території м. Комсомольська, теплопостачання існуючого та багатоквартирного житлового фонду, закладів та підприємств обслуговування міста вирішується на базі використання установлених потужностей існуючих опалювальних котелень. Теплопостачання нових об'єктів, що розташовані поза межами радіусу дії існуючих джерел теплоти та можливого додаткового підключення нових абонентів, пропонується через застосування модульних дахових котелень, що дозволяє максимально уникати збитків виробленої теплової енергії, підвищити інтенсивність вводу до експлуатації закінчених будівництвом об'єктів.

Теплопостачання садибної забудови передбачається шляхом використання автономного теплового обладнання.

Витрати теплоти по споживачах житлово-комунального сектору визначені відповідно до прийнятої забезпеченості:

- багатоквартирної забудови опаленням та гарячим водопостачанням;
- підприємств та закладів обслуговування опаленням, гарячим водопостачанням та вентиляцією.

Розрахунки витрат теплоти по видах споживання виконано згідно вимог нормативних матеріалів:

- СНиП 2.04.07-86 «Тепловье сети»;
- СНиП 2.01.01-82 «Строительная климатология и геофизика»;

а також даних наведених у проекті щодо динаміки житлового фонду м. Комсомольська та розселення населення на кінець розрахункового періоду.

Витрати теплоти по підприємствах визначено за даними фактичного паливоспоживання з урахуванням розвитку та наведено в цілому по місту.

Результати розрахунків по видах - споживання станом на кінець розрахункового періоду наведено в таблиці 11.5.1.

Розрахунки витрат теплоти по видах споживання

№	Споживачі	Витрати теплоти на кінець розрахункового періоду
1	Житлові та громадські будівлі м. Комсомольська всього, в тому числі по ділянках нового будівництва	205,2
	-1 ділянка	8,7
	-2 ділянка	14,9
	-3 ділянка	18,5
	-5 ділянка	1,6
	-6 ділянка	0,6
	-вибіркове будівництво на території існуючої забудови	4,3
2	Промислові підприємства	388,0

За результатами розрахунків, сумарний тепловий потік для житлово-комунального сектора, з урахуванням збитків у теплових мережах та на власні потреби джерел теплоти, за умови 100%, покриття потреб споживання, відповідно до прийнятої забезпеченості на розрахунковий період, складе близько 220,0 МВт. При цьому додатковий розрахунковий тепловий потік для об'єктів нового будівництва складе 48,6 МВт. Виходячи з вищевикладеного, а також шляхів використання найбільш ефективних резервів енергозбереження, у тому числі елементів існуючої системи теплопостачання міста, основними джерелами теплоти об'єктів нового житлово-комунального будівництва намічено опалювальну котельню по вул. Енергетиків, 31, опалювальну котельню 15-го мікрорайону та модульні котельні. Одночасно, для забезпечення подальшої експлуатації існуючої системи централізованого теплопостачання, як невідкладне у складі містобудівних заходів, є реконструкція магістральних теплових мереж від котельні по вул. Енергетиків, 31, із дотриманням сучасних вимог до матеріалу та технології прокладання відповідних трубопроводів та споруд на них.

Забезпечення рентабельного та надійного теплопостачання для об'єктів, що розглядаються на базі централізованого та децентралізованого теплопостачання від існуючих джерел теплоти, потребує проведення їх модернізації, впровадження енергозберігаючих технологій, повної автоматизації котлів найбільш перспективних котельень, з урахуванням сучасних розробок і рекомендацій, переобладнання ЦТП в котельні із використанням котлоагрегатів сучасного типу, виведення з експлуатації морально застарілих малоефективних котельень при відповідному техніко-економічному обґрунтуванні.

Важливою енергозберігаючою технологією є впровадження на потужних котельнях парогазового циклу, парогазових турбоустановок, використання принципів когенерації. Актуальним є також застосування технологій одержання теплової енергії за рахунок утилізації та спалювання побутових відходів і сміття.

З метою покращення екологічного стану довкілля, економії паливно-енергетичних ресурсів, подальшого підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії, у тому числі за рахунок відмови від будівництва зовнішніх теплових мереж, водопідготовки, додаткових інженерних споруд і пристроїв, теплопостачання об'єктів одно - і багатоквартирного нового житлового фонду та громадського призначення пропонується шляхом застосування теплових установок сучасного типу: гідродинамічні установки з теплогенераторами марки «Юсмар», гідродинамічні нагрівачі ТЕК та інші. Автономність запропонованого обладнання враховує поетапність введення в експлуатацію об'єктів будівництва. При цьому потребує вирішення питання переходу до єдиного енергоносія - електрики.

На подальших стадіях проектування необхідно також розглянути можливість застосування у архітектурних рішеннях об'єктів термовітроустановок у комплексі з теплогенераторами для систем опалення, гарячого водопостачання як житлових, так і виробничих приміщень.

Одним зі шляхів впровадження альтернативних джерел теплопостачання щодо вирішення проблем енергозбереження є також використання систем утилізації тепла на очисних спорудах каналізації, використання тепла ґрунтів як джерела низькопотенціального тепла для теплонасосних установок (ТНУ).

Для покриття теплових навантажень на гаряче водопостачання пропонується розглянути комплексне застосування геліосистем із ТНУ, при відповідному техніко-економічному обґрунтуванні.

Кількість джерел теплопостачання із розрахунку до наданих у проекті розмірів необхідного теплового потоку, вибір основного обладнання, місця їх розміщення уточнюється або вирішується на подальших стадіях проектування, під час коригування існуючої схеми теплопостачання м. Комсомольська із залученням фахових проектних організацій. |

11.6. ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

Електропостачання м. Комсомольськ здійснюється від ПС150/35/10кВ «Полтавського ГЗК», які по лініях 150кВ живляться від ПС «Кременчуцька-330».

ПС «Кременчуцька-330» по мережах 330кВ зв'язана з Кременчуцькою ГЕС, ПС «Полтава – 330», ПС «Миргород-330» та ПС «Дніпровська-750». По території міста проходить повітряна лінія напругою 330кВ ПС «Дніпровська-750» - ПС «Кременчуцька-330».

Для вирішення схеми електропостачання виконано розрахунок електричних навантажень.

Розрахункова потреба у електроенергії визначається:

- для комунально-побутових потреб населення - за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік на одну людину згідно норм ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень». При цьому прийняті нормативи враховують електроспоживання житловими будинками, громадськими закладами, підприємствами побутового призначення, вуличним освітленням, водопостачанням, каналізацією, тощо;

- для промислових підприємств - за укрупненими показниками споживання електроенергії за рік одним робітником з диференціюванням по галузях господарства.

Прийняті нормативи та підсумки розрахунків наведено в таблицях 11.6.1, 11.6.2., 11.6.3.

Таблиця 11.6.1

Сумарні електричні навантаження м. Комсомольська

№ п/п	Найменування	Річне споживання електроенергії, млн.кВт.год.	Загальне навантаження, тис.кВт
1	Господарсько-побутові та комунальні потреби населення	86,3	18,4
2	Промисловість	1667,0	284,7
	Разом (Кс = 0,9)	1759,3	301,3

Виходячи з розрахунків та враховуючи місцеві умови, в цьому проекті пропонується:

1. Система зовнішнього електропостачання міста може залишитись незмінною на строк дії генерального плану.

2. Електропостачання районів перспективної житлової забудови буде здійснюватися по мережах 10 кВ та 0,4 кВ. Підключення до електричних мереж міста вирішується при подальшому проектуванні згідно Технічних умов енергопостачальної організації.

3. На протязі всього розрахункового періоду необхідно проводити реконструкцію та розширення електричних мереж 10-0,4 кВ.

4. Положення підстанцій та ЛЕП-330,150 та 35кВ показано на схемі.

Таблиця 11.6.2

Підрахунок електричних навантажень господарсько-побутових та комунальних споживачів м. Комсомольська

Найменування споживачів	Кількість населення тис.чол.	Питома норма кВт годин на 1 чол. за рік	Річне споживання е-енергії, млн.кВт годин рік	Кількість годин використання макс. навантаж.	Загальне навантаження, тис.кВт
Господарсько-побутові та комунальні потреби населення	56,4	1530	86,3	4700	18,4

**Підрахунок електричних навантажень промислових підприємств
м. Комсомольська**

№ п/п	Найменування галузей промисловості	Кількість працюючих тис.чол.	Питома норма кВт годин на 1 чол. за рік	Річне споживання е-енергії, млн.кВт годин рік	Кількість годин використання макс. Навантаж	Загальне навантаження, тис.кВт
1	Полтавський ГЗК	11,0	145,0	1600	6000	270,0
2	Рижівський гранітний кар'єр	0,1	12,0	1,2	3500	0,3
3	Редутський щебзавод	0,2	12,0	2,4	3500	0,7
4	ОАО Комсомольський хлібзавод	0,25	16,0	4,0	5300	0,8
5	ООО ВКО «Кисень»	0,2	100,0	20,0	5200	3,8
6	Підприємство з обробки металу	0,25	30,0	7,5	4400	1,7
7	Підприємство машинобудування	0,45	30,0	13,5	4800	3,1
8	Малі підприємства легкої промисловості	0,45	16,0	7,2	4700	1,5
9	Розподіл електроенергії, води, газу	0,6	16,0	9,6	4100	2,3
10	Інші	0,1	16,0	1,6	3000	0,5
	Разом	13,8		1667,0		284,7
11	Підприємство металургійної промисловості (нове, за межами міста)	3,0	40,0	120,0	6500	18,5

12. ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ

При розробці генерального плану враховувались вимоги пожежної безпеки у відповідності з розробленими Міністерством внутрішніх справ України «Правилами пожежної безпеки України» та вимогами ДБН 360-92**.

Проектом передбачається містобудівні та спеціальні протипожежні заходи.

До містобудівних заходів відносяться:

- житлові утворення, що формуються, передбачається розділити системою магістралей;

- дотримання нормативних пожежних відстаней між будинками та спорудами;

- розміщення пожежних депо, які обслуговують місто, таким чином, щоб радіус їх обслуговування не перевищував 3 км (по вулицях) і охоплював всю територію міста.

Розрахунок необхідної кількості пожежних машин виконаний згідно з нормативами ДБН 360-92** та наведений нижче, в таблиці 12.1.

Таблиця 12.1

Розрахунок необхідної кількості пожежних машин

	Нормативна величина з розрахунку на 1000 чоловік, не менше (пожежних машин)	Необхідно по розрахунку на розрахунковий період
Пожежні депо для обслуговування населення (перспективне населення 56 тис. чол.) (автоцистерни)	1 на 6,5 тис.чол.	9
Спеціальні пожежні автомобілі	Згідно до табл. 3 додаток 3.1. ДБН 360-92**	2

В даний час на території міста розміщено 2 пожежних депо:

- СДПЧ-21 по вул. Страна, 19 - 5 автоцистерн;

- пожежне депо на території ВАТ "Полтавський ГЗК" - 2 автоцистерни та 1 автодрабина.

Існуюче пожежне депо по вул. Страна, виходячи з нормативного радіусу дії пожежних депо, зможе обслужити тільки зону багатоквартирної забудови. Існуюча садибна забудова міста та квартали садибної забудови, що передбачаються до розміщення на перспективу, а також територія існуючих колективних садів знаходяться поза нормативними радіусами обслуговування існуючих пожежних депо.

Крім того, згідно з розрахунком, для обслуговування перспективного населення міста необхідно 9 автоцистерн (в даний час пожежні депо мають 7 автоцистерн).

Таким чином, в місті необхідно розміщення ще одного пожежного депо на 2 автомашини.

Розміщення нового пожежного депо намічено в північно-західній частині міста таким чином, щоб витримати 3-кілометровий нормативний радіус обслуговування

забудови. Місце розміщення нового пожедепо показано на кресленні генерального плану.

У місті існує централізована система господарсько-протипожежного водопроводу.

Водопровідна мережа кільцева, низького тиску, має протипожежні гідранти, а також арматуру для аварійного відключення ділянок мережі.

Протипожежні потреби водопроводу при двох розрахункових пожежах для населення - 35 л/с, та 50% від 80 л/с - для пром підприємств зовнішнє і 2x2,5 л/с - внутрішнє, складе 1,24 тис.м³. Нормативний строк відновлення протипожежного запасу води - 24 години, забезпечується при знижені подачі води на інші потреби на 4%, що не перевищує допустимих показників згідно СНиП 2.04.02-84 п. 2.25. Протипожежний запас намічається зберігати в резервуарах чистої води на площадках питних водозаборів.

13. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЗАХОДИ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

На основі аналізу екологічної ситуації в місті | запропоновані еколого-містобудівні заходи подальшого розвитку міста, використання його території і забезпечення комфортних умов проживання:

- екологічно спрямована модернізація технологічних процесів на всіх екологічно шкідливих об'єктах міста, особливо на виробництвах ВАТ ПГЗК, в тому числі удосконалення системи пилеподавлення;

- комплекс заходів щодо покращення стану повітряного басейну міста (посилення бази спостережень, інвентаризація джерел викидів, забезпечення контролю за нештатними ситуаціями);

- удосконалення магістральної мережі міста шляхом: будівництва та реконструкції магістральних вулиць та ділянок доріг з розширенням проїжджої частини, реконструкції існуючого шляхопроводу; благоустрій існуючої автостанції та залізничного вокзалу, покращення технічного автопарку міста; забезпечення використання екологічно чистого транспорту та палива; поетапне оснащення автобусів громадського автотранспорту газобалонною апаратурою тощо;

- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу, подальша реконструкція водопровідного господарства з вдосконаленням мережі водопостачання, скорочення об'ємів водоспоживання промисловістю міста при впровадженні сучасних водозберігаючих технологій; підвищення рівня водопідготовки шляхом впровадження сучасних технологій водопідготовки та модернізації водоочисних споруд; удосконалення системи подачі та розподілу води по території міста;

- планувальна організація та дотримання режиму зон санітарної охорони дніпровських водозаборів у відповідності з Водним Кодексом України;

- планувальна організація та благоустрій з максимальним озелененням прибережної захисної смуги р. Дніпро (інженерне облаштування існуючої житлової забудови, винесення промислових об'єктів, організація паркових та зелених зон тощо,

благоустрій берегів та дотримання водоохоронного режиму) у відповідності з проектом та рішеннями генплану;

- очищення поверхневого стоку з існуючої та проектною територією міста (з урахуванням інженерно-геологічних факторів) шляхом будівництва (ремонт, реконструкції) мережі зливової каналізації по всій території міста, в першу чергу – на промислових площадках, будівництва випусків очищених стоків з застосуванням перспективних методів їх очищення;

- вдосконалення системи санітарної очистки міста: завершення реконструкції сміттєзвалища, ліквідація стихійних звалищ, санація забруднених ділянок; вирішення проблеми збирання побутових відходів з запровадженням системи роздільного збирання сміття;

- реконструкція системи міської каналізаційної мережі, забезпечення каналізування нових районів забудови;

- санітарний благоустрій приватного сектору (централізоване водопостачання, каналізування, саночистка, асфальтування доріг тощо);

- подальше удосконалення системи централізованого тепlopостачання міста: реконструкція магістральних теплових мереж, впровадження енергозберігаючих технологій, виведення із експлуатації малоефективних котелень, заміна їх котлоагрегатами сучасного типу (гідродинамічні установки, установки парогазового циклу з використанням принципу когенерації тощо);

- проведення екологічного обґрунтування щодо регламентації функціонального використання території нафтогазового коридору (після розробки проекту ОВНС); дотримання жорсткого режиму експлуатації та технічного стану нафто- та газопроводів, особливо в межах II ЗСО водозабору;

- розширення мережі та благоустрій зелених насаджень загального призначення за рахунок створення нових паркових та рекреаційних зон (в тому числі в межах територій природно-заповідного фонду) на піщаних – землях; озеленення території міста пилогазостійкими рослинами, закріплення пилових пляжів хвостосховища ВАТ ПЗК; захист від та загазованості житлових територій за рахунок створення зелених насаджень вздовж вулиць та залізниці;

- налагодження гідрорекультивациі висохлих боліт та озер в районі західних відвалів;

- постійний моніторинг стану ґрунтових вод в місті, особливо в межиріччі Псла і Сухого Кобилячка; реконструкція ставка-випарювача НПЗ з метою ліквідації його впливу на навколишнє середовище;

- комплекс заходів з Інженерної підготовки території (захист від затоплення - підсипка та намив території, берегоукріплення та влаштування набережної, благоустрій пляжу, захист території від підтоплення, ліквідація заболоченостей, рекультивациа порушених територій, упередження пошкодження дамб шламонакопичувачів та інших штучних протиповіневих перепон);

- розробка схеми комплексної очистки, переробки, утилізації промислових відходів та рекультивациі територій шламонакопичувачів, відвалів, кар'єрів (з подальшим поліфункціональним використанням цих територій - озеленення, відпочинок, екстремальний спорт тощо); налагодження попередньої локальної та, по можливості, диференційованої утилізації і переробки промислових відходів на

підприємствах міста з поступовою переробкою відходів шламонакопичувача та існуючих відвалів;

- вирішення питання екологічної безпеки складів ВР для довкілля та жителів міста;

- дотримання режиму функціонування та оздоровлення природоохоронних територій ландшафтних заказників «Лісові озера» та «Заплава Псла» у відповідності до Закону України «Про природно-заповідний фонд» та Положення про ландшафтний заказник;

- планувально-організаційне облаштування рекреаційних територій, пляжів, в тому числі організація оздоровчої пляжної зони;

- розроблення санітарних паспортів всіх шкідливих в екологічному відношенні об'єктів; розроблення екологічного паспорту та створення системи моніторингу міста;

- територіально-планувальна організація міста з урахуванням всіх планувальних обмежень як зон для регулювання та обмеження забудови.

14. ІСНУЮЧИЙ ТА ПРОЕКТНИЙ РОЗПОДІЛ ТЕРИТОРІЇ

Згідно даних форми 6-ЗЕМ, територія м. Комсомольська в існуючих межах міста становить 7725,6 га; територія в існуючих межах Комсомольської міськради становить 11096,8 га.

Рішенням Комсомольської міської ради, Полтавської області, двадцять сьомої сесії четвертого скликання, від 17.06.2004 р. «Про зміни меж адміністративно-територіального устрою міста Комсомольська», передбачається включити в міську межу 3371,2 га, що входять в Комсомольську міськраду.

В основному, це території:

- садибна забудова - 30,0 га;

- промислові території - 155 га;

- дороги, залізниці - 158 га;

- колективні сади - 445 га;

- лісові та інші зелені насадження - 425 га;

- водні території - 637 га;

- луки, випаси, рілля, заболочені території, піски та інші - 1521,2 га.

На основі рішення Келебердянської сільської ради Кременчуцького району від 16.04.2004 року «Розгляд заяви жителів села Келеберда про приєднання до міста Комсомольська» сесія Комсомольської міської ради вирішила погодитись з рішенням Келебердянської сільської ради та приєднати село Келеберду до міста Комсомольська (рішення Комсомольської міської ради від 17.06.2004 року).

На цій підставі в генеральному плані м. Комсомольська враховано включення села Келеберди до перспективних меж міста.

Таким чином, територія міста Комсомольська в проектних межах становитиме 139418 га.

Надалі існуючий розподіл території та рішення щодо розміщення нового будівництва, змін функціонального використання території наведені в межах міста та міськради, без урахування території села Келеберда.

Розподіл території міста та міськради згідно форми 6-ЗЕМ наведений нижче в таблиці 14.1.

Таблиця 14.1

Існуючий розподіл території згідно форми 6-ЗЕМ

№		Землі Комсомольської міськради	В тому числі в існуючих межах
1	2	3	4
1	Сільськогосподарські землі, всього	2474,8	897,9
	-рілля	578,3	146,3
	-багаторічні насадження	695,7	300,5
	-сіножаті	270,5	-
	-пасовища	913,2	448,0
	-господарські будівлі, шляхи і т.ін.	17,1	3,1
2	Ліси та інші лісовкриті площі, всього	1099,1	478,1
	-лісові землі вкриті деревинною рослинністю	582,6	149,2
	-лісові землі, не вкриті деревною рослинністю	137,3	30,3
	-інші лісові землі	51,0	8,0
	-чагарники	328,2	290,6
3	Забудовані землі, всього	6282,9	6024,9
	-житловою 1-2 поверховою забудовою	30,2	24,6
	-житловою 3 і більше поверхів забудовою	105,9	105,9
	-землі промисловості	1045,0	981,0
	-землі під відкритими розробками, кар'єрами	4075,7	4031,5
	-землі комерційного використання	18,5	18,0
	-землі громадського призначення та змішаного використання	337,8	337,5
	-землі транспорту та зв'язку (дороги, залізниці та ін.)	164,7	64,6
	-землі технічної інфраструктури	44,2	44,2
	-зелені насадження загального користування	73,6	73,6
	-будинки для відпочинку (в колективних садах)	21,5	12,6
	-вулиці, набережні, площі	357,5	324,5
	-кладовища	8,0	6,0
4	Заболочені землі	351,9	141,5
5	Відкриті землі без рослинного покриття, всього	200,1	137,5

1	2	3	4
	-кам'яністі місця	32,0	-
	-піски, включаючи пляжі	97,5	73,5
	-інші	70,6	64,0
6	Води, всього	682,0	45,7
	-штучні водотоки	15,7	15,7
	-озера, прибережні замкнуті водойми	113,3	30,0
	-штучні водойми (Дніпродзержинське водосховище)	553,0	-
	ВСЬОГО	11096,8	7725,6

Генеральним планом передбачається розміщення нового будівництва на території міста, також зміна функціонального використання окремих територій.

Зокрема, колективні сади та ріллю, які знаходяться на південь від ГЗК, використовувати як санітарно-захисні зони від ГЗК.

Передбачаються також резервні промислові та комунально-складські території за рахунок ріллі.

На містобудівний прогноз передбачається реконструкція частини колективних садів (50,5 га) під розміщення садибної забудови. Нижче, в таблиці 14.2, наведені території, намічені під забудову, та території, що змінюють функціональне використання.

Таблиця 14.2

Території, що пропонуються під освоєння для розміщення об'єктів будівництва на розрахунковий період

Види будівництва	Території, що пропонуються освоїти, всього, га	Перелік територій, що пропонується освоїти	
		Перелік територій	Розмір територій, га
1	2	3	4
Житлове будівництво, всього	75,5	Луки	13,1
		Піски	20,2
		Інші вільні території	9,4
		Інші озеленені території	7,8
		Рілля	25,0
Промисловість	37,0	Рілля	21,7
		Луки	14,6
		Інші зелені насадження	0,7
Комунально-складські	5,4	Рілля	5,4
		Кладовища	22,7
Кладовища	22,7	Рілля (солончаки)	17,5
		Інші зелені насадження	5,2
Вулиці дороги	48,0	Луки	25,0
		Заболочені території	10,0
		Інші вільні території	13,0

1	2	3	4
Підприємства та організації обслуговування	2,0	Піски Інші вільні території	1,0 1,0
Санітарно-захисні зелені насадження	184,6	Луки Колективні сади Рілля Лісові насадження	6,6 30,0 128,0 20,0
Зелені насадження загального користування	4,0	Піски	4,0
Всього, В тому числі:	372,2		372,2
Луки			59,3
Піски			25,3
Рілля			197,6
Колективні сади			30,0
Інші озеленені території, лісові насадження			33,7
Інші вільні території			23,4
Заболочені території			10,0

Нижче в таблиці 14.3 наведений розподіл території міста в існуючих межах, а також існуючий і проектний розподіл території в перспективних межах.

Існуючий розподіл території в перспективних межах враховує намічене приєднання до межі міста 3371,2 га земель міськради.

Розподіл території на розрахунковий період в перспективних межах враховує намічене включення земель міськради, а також запропоновані генеральним планом зміни функціонального використання окремих територій згідно з наведеною вище таблицею.

Таблиця 14.3

Існуючий та проектний розподіл території міста в існуючих та перспективних межах (без врахування території с. Келеберда)

№	Види територій	Розподіл територій в існуючих межах	Розподіл територій в проектних межах	
		Існуючий стан	Існуючий стан	Розрахунковий період
1	2	3	4	5
1	Сельбищні території			
	Багатоквартирна забудова	148,2	148,0	186,2
	Одноквартирна блокована забудова	-	-	12,7
	Садибна територія	192,0	222,4	247,0

1	2	3	4	5
	Підприємства і організації обслуговування	64,4	64,4	66,4
	Зелені насадження загального користування	106,2	106,2	110,2
	Вулиці, дороги	132,0	290,0	338,0
	Всього	642,8	831,0	960,5
2	Позасельбищні території			
	Промисловість	5509,0	5664,0	5701,0
	Комунально-складські території	168,9	168,9	174,3
	Кладовища	8,0	18,2	40,9
	Учбові заклади	18,2	18,2	18,2
	Колективні сади	340,0	785,8	755,8
	Лісові та інші зелені насадження	149,0	574,3	540,6
	Луки, випаси, рілля, заболочені території	829,6	2159,8	1892,9
	Піски та інші території		179,5	130,9
	Бази відпочинку	9,1	9,1	9,1
	Спецтериторії	18,5	18,5	18,5
	Сільськогосподарські двори	2,5	2,5	2,5
	Водні території	30,0	667,0	667,0
	Санітарно-захисні зелені насадження	-	-	184,6
	Всього позасельбищні території	7082,8	10265,8	10136,3
	Всього	7725,6	11096,8	11096,8

Загальна площа Келебердянської сільської ради становить 2845,0 га, з яких:

- садибна забудова 44,0 га;
- колективні садові товариства - 37,5 га;
- ділянки для городництва - 13,5 га;
- підприємство ЗАТ «Дніпровська хвиля» - 367,3 га;
- Дніпродзержинське водосховище - 2047,6 га;
- лісове господарство – 306,0 га;
- автодороги, заклади культури - 4,4 га;
- землі запасу - 24,7 га;

15. ЗОНА СПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД м. КОМСОМОЛЬСЬКА ПРИЛЕГЛИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

У відповідності з діючою нормативною документацією (ДБН Б.1-3-97) в складі генерального плану визначається зона впливу міста, тобто зона, де найбільше проявляються вплив Комсомольська на характер та використання прилеглих до міста земель, водних, рекреаційних, трудових та інших ресурсів.

В межах зони, з одного боку, реалізуються можливості міста Комсомольська, як центру обслуговування, а з іншого боку, потреби міста в:

- територіях різного функціонального призначення;
- в організації короткочасного відпочинку населення міста;
- в розміщенні об'єктів, пов'язаних з нормальним функціонуванням міста (автомобільні шляхи, інженерні комунікації);
- в розміщенні нових промислових об'єктів та розширенні ПГЗК;
- в розселенні частини населення, що обслуговує підприємства міста, в сільських населених пунктах.

В зону впливу Комсомольська по трудових та соціально-побутових зв'язках сьогодні потрапляють близько п'ятнадцяти населених пунктів, серед них: села Келеберда, Салівка, Карпівка, Кобелячок, Роботівка, Пришно, Малики, Єристівка, Колгоспна Гора, Базалуки, Солонці, Дмитрівка, Кияшки. З іншого боку, місто Комсомольськ саме безпосередньо, в силу свого географічного розташування, потрапляє в зону впливу міста Кременчука.

Таким чином, виникає зона спільних інтересів територіальних громад Кременчука-Комсомольська, Комсомольська-прилеглих населених пунктів.

Всі питання, пов'язані з перспективним використанням території зони впливу, повинні вирішуватись в комплексі, з урахуванням як інтересів територіальних громад, так і точки зору ефективної охорони навколишнього середовища та оптимальної організації інженерно-транспортної структури і рекреації.

Як вже вказувалось раніше, існування міста Комсомольська нерозривно пов'язане з функціонуванням Полтавського ГЗК, розвиток та експлуатація якого з комплексом супутніх йому виробництв впливає на прилеглі території. Особливо це актуально в плані екології.

Рівень впливу ПГЗК на оточуюче середовище визначений в спеціалізованих роботах ОВНС.

Однак, на екологію міста та прилеглих територій можуть впливати і інші об'єкти. Так, наприклад, потенційним забруднювачем ґрунтів міста Комсомольська є ставок-випаровувач Кременчуцького НПЗ, який знаходиться північніше міста. Сьогодні ґрунти прилеглих до Комсомольська сіл Кузьменки, Кияшки, Дмитрівка, Єристівка, Солонці, Базалуки, Крамаренки, Колгоспна Гора вже забруднені і не рекомендуються для використання в сільському господарстві. Забруднена також вода.

Зрозуміло, що вирішення проблеми очистки водних ресурсів та ґрунтів потребуватимуть спільних зусиль всіх територіальних громад, що проживають на вказаній території з залученням громад м. Кременчука.

Спільно для всієї зони впливу необхідно вирішувати питання визначення перспективної траси транспортного коридору Північ-Південь.

Вирішення питань інженерної підготовки і захисту територій від підтоплення також нераціонально вирішувати для кожного населеного пункту окремо і потребує розробки єдиних гідротехнічних заходів.

Безпосередньо на використання прилеглих до міста територій буде впливати розширення ПГЗК та розміщення нового металургійного комплексу.

Не менш важливим є питання забезпечення режиму використання території заказника «Заплава Псла», який потрапляє в зону впливу різних територіальних громад.

Розвиток інженерної та транспортної інфраструктури, системи трудового та соціального обслуговування, позаміське розселення - всі ці питання, повинні вирішуватися в інтересах і за участю зацікавлених громад.

Таким чином, формування зони спільних інтересів територіальних громад міста та прилеглих населених пунктів, як єдиного соціально-господарського та містобудівного організму, необхідне для:

- з. резервування земель для територіального розвитку міста та позаміського розселення населення;
- регулювання розміщення усіх видів будівництва на прилеглих територіях;
- розміщення об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури державного значення та для обслуговування зони впливу, розвитку сільгоспвиробництва;
- оздоровлення навколишнього середовища та інженерний захист території;
- організація системи моніторингу за станом навколишнього середовища в зоні впливу джерел забруднення;
- забезпечення об'єктами культурно-побутового обслуговування більш високого рівня населення прилеглих населених пунктів;
- спільна координація дій органів місцевого самоврядування міста та прилеглих територіальних громад в процесі стратегічного планування розвитку даної території, включаючи комплекс планування та програми соціального розвитку територій.

16. ПРОПОЗИЦІЇ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕНЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ

Для реалізації рішень, прийнятих у генеральному плані, необхідно встановити черговість заходів по реалізації та визначити, що необхідно для ефективної реалізації генплану.

Виходячи із специфіки міста, очевидно, що терміни реалізації та сама реалізація рішень генерального плану безпосередньо пов'язані з функціонуванням та розвитком основного містоутворюючого підприємства - Полтавського ГЗК та пов'язаних з ним виробництв.

При цьому обов'язково необхідно врахувати, що розміщення нового житлового або промислового виробництва, розвиток (розбудова або реконструкція) інженерно-транспортного або соціальної інфраструктури будуть ефективними лише при наявності відповідної, заздалегідь розробленої містобудівної та проектної

документації, на організаційне забезпечення реалізації генерального плану має здійснюватися спеціально уповноваженим органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено контроль процесу містобудівного розвитку. Основною функцією цього органу має бути організація комплексу робіт з виконання рішень генерального плану, а також проектних робіт, які можуть забезпечити його реалізацію.

До таких робіт відносяться:

1. Прийняття на сесії міської ради нормативно-правового акту - Правил забудови міста (для встановлення на основі відкоригованого генплану містобудівного регламенту забудови та іншого використання земельних ділянок у межах міста), які будуть сприяти залученню інвестицій у забудову та облаштування території.

2. Розробка проекту встановлення міської межі, погодження та затвердження межі відповідно до чинного законодавства.

3. Розробка схеми визначення земель міста для приватизації та продажу.

4. Розробка містобудівного обґрунтування ОВНС, екологічного паспорту та проекту розміщення нового виробництва поблизу села Дмитрівка.

5. Закінчення розробки проекту встановлення водоохоронної зони та прибережної захисної смуги із урахуванням містобудівних рішень, прийнятих в генеральному плані.

6. Розробка проекту гідронамиву піску під житлову забудову.

7. Розробка детальних планів території та проектів забудови 15,12 мікрорайонів та інших ділянок, на яких намічене нове будівництво.

8. Розробка проекту будівництва гребного каналу та відповідних спортивних споруд центру підготовки олімпійського резерву.

9. Розробка програми розвитку в місті інфраструктури туристичної галузі, водно-спортивного, пізнавального та історичного туризму (с. Келеберда, історія будівництва міста Комсомольська, екскурсії на ПГЗК і т.ін.).

10. Розроблення комплексної схеми благоустрою міста, яка б включала в себе: визначення територій о для облаштування дитячих майданчиків та майданчиків відпочинку, оформлення міста малими архітектурними формами, будівництво «козацької слободи» та інших подібних об'єктів для пізнавального відпочинку, розроблення комплексного проекту благоустрою паркової та пляжної зони та ін.

11. Розробку проектної документації для розвитку та модернізації вуличної мережі міста та проектів переходів в двох рівнях через залізничні колії.

12. З метою впорядкування існуючої промислової зони та виявлення ділянок для розміщення нових виробництв - повна інвентаризація існуючих промислових, комунальних підприємств, складів і баз та їх паспортизація із встановлення СЗЗ цих об'єктів та режимів використання території СЗЗ.

13. Інвентаризація та паспортизація всіх існуючих об'єктів на території ГЗК, розроблення проектів їх СЗЗ, розроблення проектів модернізації існуючих виробництв з метою їх екологізації; інвентаризація джерел викидів забруднюючих речовин, забезпечення контролю за нештатними ситуаціями та посилення бази спостережень.

14. Інвентаризація та паспортизація всіх наявних на території магістральних інженерних мереж з нанесенням їх на електронну карту міста.

15. Розробка схем та проектів благоустрою заказників «Лісові озера» та «Заплава Псла» з проведенням інвентаризації земель, виділенням територій строгого заповідання та територій, на яких можлива організація зон рекреації.

16. Розробка та впровадження проекту реконструкції та модернізації водозабірних споруд та водопровідних мереж міста.

17. Розробка проектів захисту територій від підтоплення, проектів інженерної підготовки, ліквідація заболочень.

18. Завершення реконструкції сміттєзвалища, розробка плану ліквідації стихійних звалищ та санації забруднених ділянок.

19. Розробка схеми комплексної очистки, переробки, утилізації промислових відходів та рекультивації територій шламонакопичувачів, відвалів, кар'єрів, закріплення пилових пляжів хвостосховищ ВАТ ПГЗК.

20. Розроблення екологічного паспорту міста та створення системи моніторингу.

21. Розроблення проекту та здійснення благоустрою території колективних садів з поетапним їх винесенням із екологічно забруднених та небезпечних зон.

22. Розробка проекту винесення існуючої ГРС за межі проектної межі міста.

23. Розроблення проекту благоустрою нового кладовища.

Реалізація генерального плану - це безперервний процес актуалізації та проектування, який можливий за умов здійснення його моніторингу.

Система містобудівного кадастру та моніторингу є складовою частиною загальноміської інформаційної системи.

З метою інформаційного забезпечення рішень генерального плану необхідно передбачити створення та ведення автоматизованої інформаційної системи, основними функціями якої мають стати:

- ведення електронної бази даних для проектування;
- підготовка та актуалізація вихідних даних для проектування;
- організація системи інформування суб'єктів містобудівної діяльності;
- програмно-інформаційне забезпечення інвестиційних проектів, що мають пріоритетне значення для стратегічних напрямків розвитку міста.

Інформаційне забезпечення заходів контролю та координації рішень генерального плану включають:

- закріплення відповідними рішеннями Комсомольської міської ради нормативного статусу та порядку функціонування системи контролю реалізації генерального плану;
- створення ефективно функціонуючої, автоматизованої системи контролю реалізації генплану та містобудівного моніторингу. Створення цієї системи забезпечить міську раду та її виконавчий комітет, суб'єктів містобудівної та інвестиційної діяльності актуальною, комплексною, достовірно визначеною інформацією про діючі на території міста містобудівні вимоги та обмеження, містобудівну цінність територій, їх фактичний стан та перспективи використання.

Інвестиційне забезпечення комплексу заходів, передбачене генеральним планом, повинно здійснюватися з різних джерел: за рахунок місцевого та обласного бюджетів, державних асигнувань, а також із залученням інших джерел - інвесторів, в тому числі міжнародних організацій з містобудівного, соціального та економічного розвитку.

Джерелом покриття витрат на розбудову ВАТ ПГЗК, будівництва транспортного коридору Північ - Південь, який проходить поблизу Комсомольська, облаштування коридорів інженерних мереж державного та обласного значення, будівництво нового металургійного комплексу повинні бути державні, міжнародні та, частково, обласні інвестиції.

Однак, основним джерелом покриття витрат на забезпечення реалізації пропозицій генерального плану є місцевий бюджет. Цих коштів, безумовно, не вистачатиме, особливо на першому етапі реалізації генерального плану.

Тому необхідно вживати заходів щодо залучення інших інвестицій в економіку міста. Виключне значення для залучення інвестицій має створення сприятливого інвестиційного клімату в цілому, як в державі, так і в місті та зоні його впливу.

Розвитку малого та середнього бізнесу може сприяти створення бізнес-інкубаторів та інших прогресивних форм громадської діяльності.

Щодо житлового будівництва, то в цю сферу необхідно залучати кошти населення, велику роль в реалізації житлової програми може зіграти довгострокове кредитування будівництва, включаючи різні тили кредитування під заставу, в тому числі, іпотечне кредитування.

Збільшенню надходжень в міський бюджет сприятиме прийняття Правил забудови та створення в місті ринку землі.

17. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ

№	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан	Розрахунковий період
1	2	3	4	5
1	Населення	тис. осіб	51,8	56,4
2	Територія в міській межі, ВСЬОГО	га	7725,6*	11096,8
	В тому числі:			
	Житлова забудова, всього в тому числі:	га	340,2	442,9
	-багатоквартирна	га	148,2	186,2
	-блокована одноквартирна	га	-	12,7
	-садибна	га	192,0	247,0
	Цивільна забудова	га	66,4	66,4
	Зелені насадження загального користування	га	106,2	110,2
	Промислова	га	5509	5701
	Комунально-складська	га	168,9	174,3
	Вулично-дорожня мережа	га	132,0	338,0
	Спецпризначення	га	18,5	18,5
	Учбові заклади	га	18,2	18,2
	Колективні сади	га	340,0	755,8
	Лісові насадження	га	149,0	540,6
	Водні території	га	30,0	667,0
	Сільськогосподарські двори	га	2,5	2,5
	Бази відпочинку	га	9,1	9,1
	Кладовища	га	8,0	40,9
	Луки, випаси, рілля, заболочені території, піски, інші території	га	827,6	2023,8
	Санітарно-захисні зелені насадження	га	-	184,6
3	Житловий фонд, ВСЬОГО	тис. м² тис.кв.	<u>1084,2</u> <u>20,0</u>	<u>1445,2</u> <u>24,9</u>
	Розподіл житлового фонду по видах забудови:			
	-садибна	м ²	106,4	137,4
	-блокована	м ²	-	38,0
	-багатоквартирна	м ²	977,8	1269,8
	Середня забезпеченість населення загальною площею	м ² /чол.	20,9	25,8
4	Нове житлове будівництво, ВСЬОГО	тис. м² тис.кв.	-	<u>361,0</u> <u>4,86</u>

1	2	3	4	5
	-садибне	<u>тис. м2</u> тис.кв.	-	<u>31,0</u> 0,21
	-блоковане	<u>тис. м2</u> тис.кв.	-	<u>38,0</u> 0,25
	-багатоквартирне	<u>тис. м2</u> тис.кв.	-	<u>292,0</u> 4,4
5	Сфера обслуговування			
	Дитячі дошкільні заклади, всього	тис. місць	1,9	1,9
	-на 1000 чоловік населення	місць	36,7	34,0
	Загальноосвітні школи, всього	тис. місць	5,6	5,6
	-на 1000 чоловік населення	місць	108	100
	Лікарні, всього	тис. ліжок	0,5	0,5
	-на 1000 чоловік населення	ліжок	9,6	8,9
	Поліклініки, всього	тис. відвідувань за зміну	0,7	1,4
	-на 1000 чоловік населення	відвідувань за зміну	13,5	24,0
	Пожежні депо, всього	пожежних автомобілів	7	9
	Забезпеченість пожежними машинами	пожежних автомобілів	1 на 7,4 тис. населення	1 на 6,2 тис. населення
6	Транспорт			
	Довжина магістральних вулиць	км	19,0*	52,0
	Щільність магістральної мережі	км/м ²		
	Довжина ліній автобуса по осі вулиць	км	26,0	34,0
	Щільність ліній автобуса	км/м ²		
	Рівень автомобілізації легкових автомобілів	автомобілів на 1000 мешканців	114	250
7	Електропостачання			
	сумарне споживання електроенергії	млн.кВт год. на рік	-	1753,3
	Джерела покриття електронавантаження	н.д.	ПС 150/35/10кВ «Полтавський ГЗК» від ПС «Кременчуцька-330»	ПС 150/35/10кВ «Полтавський ГЗК» від ПС «Кременчуцька-330»
8	Теплопостачання			

1	2	3	4	5
	Потужність централізованих джерел тепла	МВт	162,0	220,0
	Подача тепла, всього	МВт	118,0	205,0
	Затрати щодо реалізації заходів для одержання необхідного житлового потоку	млн. грн.	-	12,7
9	Газопостачання			
	Споживання газу, всього	млн.м ³ /рік	230,0	360,0
	Джерела постачання ГРС	одиниць	1	1 (нова)
	ГРП, ШРП	одиниць	30	5 (нові)
	Витрати, щодо реалізації заходів для розвитку системи газопостачання	млн.грн.	-	740,0
10	Водопостачання			
	Сумарний випуск води	тис.м ³ /добу	19,01	39,32
	Потужність головних споруд водопроводу	тис.м ³ /добу	56,0	56,0
	Джерела водопостачання, що використовуються		Поверхневі води р. Дніпро	Поверхневі води р. Дніпро
11	Каналізація			
	Загальне надходження стічних вод	тис.м ³ /добу	18,49	34,84
	Сумарна потужність очисних споруд	тис.м ³ /добу	35,0	35,0
	Забезпеченість житлових фонду каналізацією	%	95,4	100,0
12	Санітарна очистка території			
	Об'єми побутового сміття			
	-тверді відходи	тис.м ³ /рік	53,1	18 тис.т/рік
	-рідкі відходи	тис.м ³ /рік	1,4	
	Удосконалені звалища - Полігон твердих побутових відходів	<u>одиниць</u> га	<u>1</u> 4,0	<u>1</u> 14,1
	Сміттєпереробний завод	шт	-	1